

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2023 m. birželio 22 d.
(OR. en)

10900/23

Tarpinstitucinė byla:
2023/0199 (COD)

CADREFIN 94
POLGEN 82
FIN 674
TELECOM 213
CYBER 170
COMPET 664
RECH 295
CLIMA 320
ENV 742
INDEF 24
POLMIL 166
SOC 468
ECOFIN 637
COH 48
CODEC 1199

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2023 m. birželio 21 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2023) 335 final
Dalykas:	Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO, kuriuo sukurama Europos strateginių technologijų platforma (STEP) ir iš dalies keičiama Direktyva 2003/87/EB bei reglamentai (ES) 2021/1058, (ES) 2021/1056, (ES) 2021/1057, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) 2021/1060, (ES) 2021/523, (ES) 2021/695, (ES) 2021/697 ir (ES) 2021/241

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2023) 335 final.

Pridedama: COM(2023) 335 final

Briuselis, 2023 06 20
COM(2023) 335 final

2023/0199 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo sukurama Europos strateginių technologijų platforma (STEP) ir iš dalies keičiama Direktyva 2003/87/EB bei reglamentai (ES) 2021/1058, (ES) 2021/1056, (ES) 2021/1057, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) 2021/1060, (ES) 2021/523, (ES) 2021/695, (ES) 2021/697 ir (ES) 2021/241

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

- **Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai**

ES ilgalaikis įsipareigojimas vykdyti žaliąją ir skaitmeninę pertvarką ir poveikis ES pramonei.

ES yra patraukli vieta tvarioms investicijoms. Pastaruosius 30 metų Europos bendrosios rinkos teikiama ekonominė nauda buvo ypač didelė – ilgainiui ES BVP tapo iki 9 proc. didesnis nei būtų buvęs be bendrosios rinkos¹. Europos verslo modelis grindžiamas atvirumu, o ES siūlo verslui palankią aplinką. Pagal Europos socialinį modelį užtikrinamas kokybiškas ir įtraukus švietimas bei mokymas, gerai veikiančios socialinės apsaugos sistemos, taip pat visuomenės sveikatos ir aplinkos apsauga. Kartu su sąžininga konkurencija ir lygių neturinčia reglamentavimo sistema, orientuotą į dvejopą – skaitmeninę ir žaliąją – pertvarką ir atsparumą, tai padeda užtikrinti investuotojams būtiną nuspėjamumą.

Pastaraisiais metais ES orientavosi į strateginių sektorių konkurencingumo ir atsparumo didinimą ir Europos ekonomikos priklausomybės mažinimą vykdamą žaliąją ir skaitmeninę pertvarką. Įgyvendindama pavyzdinę ES ekonomikos gaivinimo priemonę „NextGenerationEU“², ES jau 2021 m. vasarą panaikino atotrūkį nuo iki pandemijos buvusio gamybos lygio. Dėl lėšų, skiriamų dvejopai žaliajai ir skaitmeninei pertvarkai įgyvendinti, mūsų ekonomika tampa konkurencingesnė. Precedento neturinčios valstybių narių pastangos įgyvendinti svarbiausias reformas didina ES atsparumą.

ES pramonė įrodė esanti atspari, tačiau ji patiria sunkumų. Didelė infliacija, darbo jėgos ir įgūdžių trūkumas, tiekimo grandinių sutrikimai po COVID-19 pandemijos, didėjančios palūkanų normos ir energijos bei žaliavų kainų šuoliai daro neigiamą poveikį ES pramonės konkurencingumui. Tai vyksta esant stipriai, bet ne visada sąžiningai konkurencijai susiskaidžiusioje pasaulinėje rinkoje. Tam tikrų ypatingos svarbos ir besiformuojančių technologijų naudojimas ir plėtojimas strateginiuose Sąjungos sektoriuose bus labai svarbus siekiant pasinaudoti žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos galimybėmis ir pasiekti jos tikslus, kad būtų sumažinta strateginė priklausomybė ir sudarytos palankesnės sąlygos tarpvalstybinėms investicijoms visoje bendrojoje rinkoje. Todėl reikia nedelsiant imtis veiksmų, kuriais būtų remiamas ypatingos svarbos technologijų kūrimas arba gamyba Sąjungoje arba jų vertės grandinių apsaugojimas ir stiprinimas šiose srityse: giliųjų ir skaitmeninių technologijų, švarių technologijų ir biotechnologijų. Sąjunga taip pat turi spręsti darbo jėgos ir įgūdžių trūkumo šiuose strateginiuose sektoriuose problemą.

ES jau pasiūlė keletą iniciatyvų savo pramonei remti. Žaliojo kurso pramonės planu³ siekiama didinti Europos poveikio klimatui neutralizavimo pramonės konkurencingumą, užtikrinti reikalingus svarbiausių žaliavų kiekius ir remti spartų perėjimą prie poveikio klimatui neutralumo. Jame numatomos palankesnės sąlygos didinti ES gamybos pajėgumus švarių technologijų srityje. Šis planas grindžiamas keturiomis veiklos sritimis: nuspėjama ir supaprastinta reglamentavimo aplinka, galimybėmis sparčiau gauti finansavimą, įgūdžių gerinimu ir atvira prekyba siekiant užtikrinti atsparias tiekimo grandines. Įgyvendindama Europos inovacijų darbotvarkę⁴, ES siekė užtikrinti, kad Europa atsidurtų pačiame naujos

¹ Komisijos komunikatas „Bendrosios rinkos trisdešimtmetis“ (COM(2023) 162 *final*).

² https://next-generation-eu.europa.eu/index_lt.

³ Komisijos komunikatas „Žaliojo kurso pramonės planas poveikio klimatui neutralizavimo amžiui“ (COM(2023) 62 *final*).

⁴ Komisijos komunikatas „Naujoji Europos inovacijų darbotvarkė“ (COM(2022) 332 *final*).

giliųjų technologijų inovacijų ir startuolių bangos priešakyje. Vienas iš pagrindinių šios iniciatyvos tikslų – pagerinti Europos startuolių ir veiklą plečiančių įmonių galimybes gauti finansavimą, pavyzdžiui, sutelkiant nepanaudotus privačiojo kapitalo šaltinius ir supaprastinant įtraukimo į biržos prekybos sąrašus taisykles. Be to, 2023 m. kovo mėn. Komisija priėmė naują Laikinąją valstybės pagalbos krizės ir pereinamojo laikotarpio sąlygomis sistemą⁵. Valstybės narės gali lanksčiau rengti ir įgyvendinti paramos priemonės sektoriuose, kurie yra labai svarbūs pereinant prie poveikio klimatui neutralumo. Valstybės narės taip pat šiuo metu iš dalies keičia savo nacionalinius ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus, kad į juos būtų įtraukti „REPowerEU“ skyriai⁶, nes tai yra itin svarbi galimybė nedelsiant suteikti paramą įmonėms ir didinti jų konkurencingumą nesukuriant nereikalingos strateginės priklausomybės.

Nors šiais sprendimais teikiama skubi ir tikslinga parama, ES turi užtikrinti struktūriškesnę atsaką į savo pramonės sektorių investicijų poreikius. Kaip 2022 m. rugsėjo 14 d. pranešime apie Sąjungos padėtį nurodė Pirmininkė U. von der Leyen⁷, reikia užtikrinti, kad pramonės ateitis būtų kuriama Europoje. Be to, bendrai Europos pramonės politikai reikalingas bendras Europos finansavimas⁸. **Todėl reikia sukurti Europos strateginių technologijų platformą (STEP).**

Ši platforma turėtų padėti išsaugoti Europos pranašumą ypatingos svarbos ir besiformuojančių technologijų, susijusių su žaliaja ir skaitmenine pertvarka, srityse: nuo technologijų, susijusių su kompiuterija, įskaitant mikroelektroniką, kvantinę kompiuteriją ir dirbtinį intelektą, iki biotechnologijų ir biotechnologijomis pagrįstos gamybos bei poveikio klimatui neutralizavimo technologijų. Europos Vadovų Taryba pripažino, kad šį klausimą reikia spręsti, ir rekomendavo „užtikrinti visapusišką turimo finansavimo ir esamų finansinių priemonių sutelkimą ir juos panaudoti lankstesniu būdu, kad būtų galima laiku teikti tikslingą paramą strateginiuose sektoriuose, nedarant poveikio sanglaudos politikos tikslams“⁹. Tokiu būdu STEP taip pat turėtų padėti sutelkti privatųjį kapitalą, taip remiant Europos įmonių konkurencingumą šių technologijų srityje pasaulinėje arenoje, o tai padės stiprinti vidaus pajėgumus.

Veiksmingiausias sprendimas būtų įtraukti STEP į ES biudžetą. Perėjimas prie poveikio klimatui neutralumo, atsparumas ir skaitmeninės technologijos jau dabar yra pagrindiniai daugiametės finansinės programos principai: 30 proc. 2 trln. EUR 2021–2027 m. DFP, apimančios ekonomikos gaivinimo programas pagal priemonę „NextGenerationEU“, skiriama klimato politikos veiksmams, o daugiau kaip 20 proc. Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšų skiriama skaitmeninės politikos priemonėms. Be to, pagal Skaitmeninės Europos programą remiamas įmonėms, piliečiams ir viešojo administravimo institucijoms skirtų skaitmeninių technologijų diegimas. ES biudžetas taip pat yra pagrindinė ES priemonė, kuria remiama bendroji rinka ir bendri veiksmai, kuriais kuriama pridėtinė vertė ES lygmeniu, užtikrinama masto ekonomija, veiksmingumas, solidarumas ir siunčiamas aiškus politinis signalas, kad susidūrusi su iššūkiais ES veikia išvien.

STEP sukūrimo iniciatyva yra visiškai suderinta su Europos partnerių nustatytais užmojais. Pagal Jungtinių Valstijų infliacijos mažinimo įstatymą iki 2032 m. bus sutelkta daugiau kaip 360 mlrd. JAV dolerių (apie 330 mlrd. EUR). Japonijos žaliosios pertvarkos planuose

⁵ Komisijos komunikatas „Laikinoji valstybės pagalbos krizės ir pereinamojo laikotarpio sąlygomis sistema“ (OL C 101, 2023 3 17, p. 3).

⁶ Reglamentas (ES) 2023/435, kiek tai susiję su „REPowerEU“ (OL L 63, 2023 2 28, p. 1).

⁷ https://state-of-the-union.ec.europa.eu/state-union-2022_lt.

⁸ 2022 m. gruodžio 4 d. kalba, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/lt/speech_22_7487.

⁹ 2023 m. kovo 23 d. Europos Vadovų Tarybos išvados (EUCO 4/23).

numatyta surinkti iki 20 trln. JPY (apie 140 mlrd. EUR)¹⁰. Indija pasiūlė su gamyba susietų paskatų sistemą, kuria siekiama didinti konkurencingumą fotovoltinės saulės energijos, baterijų ir panašiuose sektoriuose. Jungtinė Karalystė, Kanada ir daug kitų šalių taip pat pasiūlė investicijų į švarias technologijas planus. Svarbu, kad visi subjektai užtikrintų, jog finansavimas bus kuriamas ir vykdomas taip, kad jo poveikis būtų kuo mažiau iškraipantis. Siekiant išsaugoti ir pagerinti esamas, tačiau neišsamias, vienodas sąlygas, kuriomis remiantis buvo kuriama ES ir pasaulinė gerovė, taip pat labai svarbu tarptautiniu mastu didinti skaidrumą ir skatinti svarstymus dėl pramonei skiriamų subsidijų.

ES biudžeto, skirto žaliajai ir skaitmeninei pertvarkai, apžvalga

ES turi keletą fondų ir programų, skirtų gilesioms ir skaitmeninėms technologijoms, švarioms technologijoms ir biotechnologijoms remti. Šios priemonės – tai, be kita ko, sanglaudos politikos fondai, Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė, Inovacijų fondas, programa „InvestEU“, Europos gynybos fondas ir programa „Europos horizontas“:

- Sanglaudos politikos priemonėmis valstybėse narėse ir regionuose remiama dvejopa žaliaji (110 mlrd. EUR) ir skaitmeninė (36,6 mlrd. EUR) pertvarka, įskaitant 85 mlrd. EUR ES energetikos sektoriaus pertvarkai remti, skiriamus iš Europos regioninės plėtros fondo (ERPF), Sanglaudos fondo (SF) ir Teisingos pertvarkos fondo (TPF), t. y. pagrindinių ES fondų pagal regioninės plėtros politiką.
- Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė ir „REPowerEU“ – ES planas, kuriuo siekiama užtikrinti, kad Europa taptų nepriklausoma nuo Rusijos iškastinio kuro, – valstybėms narėms suteikia precedento neturinčių galimybių finansuoti žaliasias ir skaitmenines investicijas ir reformas.
- Pajamų, gautų iš ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos (ATLPS) naudojimas¹¹
 - Modernizavimo fondas (60 mlrd. EUR) teikia didelę paramą 13 valstybių narių, kad jos galėtų paspartinti savo energetikos pertvarką.
 - Socialinis klimato fondas (86 mlrd. EUR) teiks didelę paramą valstybėms narėms, kurioms reikalinga parama sprendžiant problemas, susijusias su žaliosios pertvarkos poveikiu pažeidžiamoms grupėms.
 - Inovacijų fondo (43 mlrd. EUR) lėšomis iki 2030 m. bus finansuojamos novatoriškos mažo anglies dioksido pėdsako technologijos, įskaitant šių technologijų gamybą, pavyzdžiui, siekiant padėti daug energijos suvartojantiems pramonės sektoriams, plėtoti anglies dioksido surinkimą ir saugojimą, novatorišką atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybą arba energijos kaupimą.
- Programa „InvestEU“ prisidedama ir prie žaliosios, ir prie skaitmeninės pertvarkos. Iš viso 30 proc. programos „InvestEU“ garantijos (t. y. 7,8 mlrd. EUR) ir 60 proc. tvarios infrastruktūros politikos linijos (5,9 mlrd. EUR) išteklių skiriama klimato tikslų įgyvendinimui. Be to, manoma, kad daugiau kaip 2 mlrd. EUR galėtų būti skiriama skaitmeninių tikslų įgyvendinimui, o daugiau kaip 1 mlrd. EUR – su biotechnologijomis ir vaistais susijusioms investicijoms.

¹⁰ COM(2023) 62 *final*.

¹¹ Remiantis 80 EUR už toną CO₂ ekvivalento anglies dioksido kaina.

- Įgyvendinant pagrindinę ES mokslinių tyrimų ir inovacijų programą „Europos horizontas“ 20,2 mlrd. EUR bus skirta švairių technologijų moksliniams tyrimams ir plėtrai; 11,5 mlrd. EUR bus skirta biotechnologijoms ir vaistams, o 19,3 mlrd. EUR – skaitmeninėms technologijoms.
- Pagal Skaitmeninės Europos programą, kuriai iš viso skiriama 7,6 mlrd. EUR, teikiama parama skaitmeninėms technologijoms.
- Europos gynybos fondas, kurio biudžetas – 8 mlrd. EUR, remia pažangiausių ir sąveikių gynybos technologijų ir įrangos mokslinius tyrimus ir plėtrą.

Nors ES nuolat finansuoja tiek žaliąją, tiek skaitmeninę pertvarką, lėšos paprastai paskirstomos įvairioms išlaidų programoms ir joms taikomos skirtingos taisyklės. Kaip svertą naudojant esamas priemones ir valdymo sistemas bus paspartintas įgyvendinimas ir bus galima sutelkti didesnes finansinės paramos sumas. Tai yra STEP tikslas.

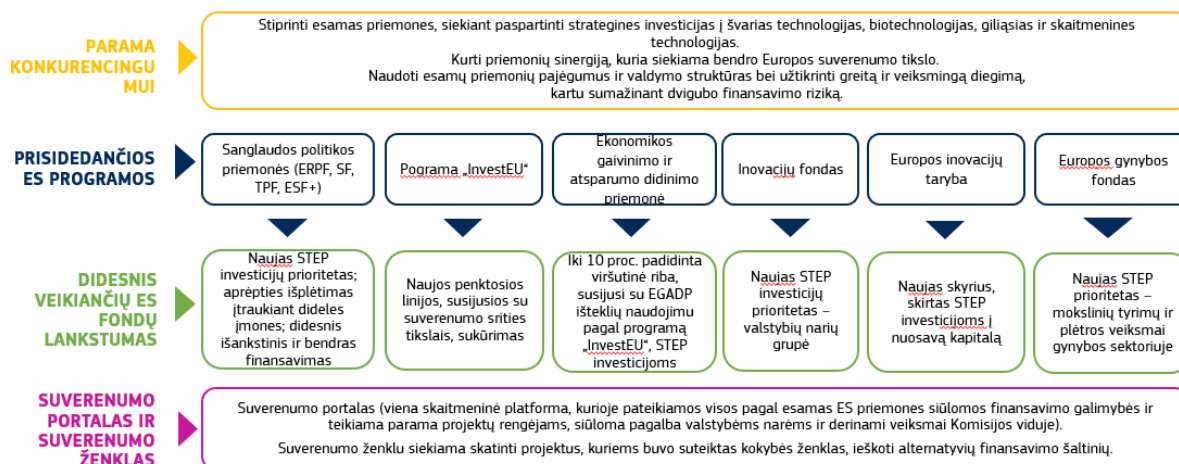
Europos strateginių technologijų platforma (STEP)

STEP bus sudarytos reikiamos sąlygos veiksmingiau, efektyviau ir tikslingiau naudoti esamų ES fondų lėšas ir kartu bus padedama užtikrinti vienodas sąlygas bendrojoje rinkoje. Ši platforma taip pat padės nukreipti turimas lėšas atitinkamiems projektams ir paspartinti įgyvendinimą tam tikrose srityse, kurios bus laikomos itin svarbiomis Europos lyderystei. Pasirinkimas supaprastinti esamas priemones ir geriau jas išnaudoti, o ne sukurti naują priemonę, atitinka Europos Vadovų Tarybos raginimą ir turi tris pagrindinius privalumus. Visų pirma, laiko atžvilgiu. Sukurti naują priemonę užtruktų ne mažiau kaip 12–18 mėnesių, o esamas priemones būtų galima sujungti daug greičiau. Tai būtų neginčijamas privalumas ES finansavimo gavėjams, nes jie turėtų galimybę greičiau pasinaudoti ES finansavimo teikiama nauda. Antra, pritaikius esamas priemones padidėtų galimybės derinti įvairius finansavimo šaltinius – tiek pagal tiesioginio, tiek pagal pasidalijamojo valdymo principą – ir taip būtų užtikrinamas veiksmingesnis išteklių naudojimas. Galiausiai, naudojant tas esamas priemones, projektų rengėjų ir programų vadovų darbas taip pat taptų paprastesnis. Pasitelkiant suverenumo portalą, visa informacija apie finansavimo galimybes bus skelbiama centralizuotai. Be to, taip bus apribota projektų rengėjams ir programų vadovams tenkanti administracinė našta ir bus sumažinta priemonių dubliavimosi rizika.

Veikiant STEP Sąjunga galėtų greitai reaguoti kilus grėsmei bendrovėms, kurios yra itin svarbios Sąjungos vertės grandinėms, ir rengti papildomus daugiašalius projektus, kaip antai, bendriems Europos interesams svarbius projektus, padidinti visų valstybių narių galimybes dalyvauti tokiuose projektuose, taip užtikrinant sanglaudą, stiprinti bendrąją rinką ir kovoti su nevienodomis galimybėmis gauti valstybės pagalbą.

Tuo remiantis STEP tikslas yra trejopas:

1. užtikrinti esamų priemonių lankstumą;
2. didinti esamų priemonių pajėgumą;
3. kurti esamų priemonių sinergiją.

Esamų priemonių lankstumo užtikrinimas siekiant geriau remti atitinkamas investicijas

Sanglaudos fondai yra didžiausia bendra ES politikos priemonė, finansuojama iš ES biudžeto. Siekdama paskatinti valstybes nares, Komisija siūlo visiems pagrindiniams fondams – Europos regioninės plėtros fondui (ERPF), Sanglaudos fondui (SF) ir Teisingos pertvarkos fondui (TPF) – nustatyti naują prioritetą. Komisija taip pat siūlo tų fondų lėšas skirti didelėms įmonėms mažiau išsivysčiusiuose ir pertvarką vykdančiuose regionuose, taip pat labiau išsivysčiusiuose valstybių narių regionuose, kurių BVP vienam gyventojui yra mažesnis už ES vidurkį, taip skatinant didesnes investicijas STEP tikslinėse srityse. Teikiant finansines paskatas didesnio išankstinio finansavimo ir ES finansavimo forma, valstybės narės raginamos iš naujo nustatyti savo programų prioritetus. Komisija taip pat siūlo 2024 m. skirti 30 proc. šių fondų lėšų kaip išankstinį finansavimą, taip paskatindami lėšų įsisavinimą ir padidinant STEP projektų finansavimą ES lėšomis iki 100 proc.

Be to, siūloma valstybėms narėms suteikti papildomų lankstumo galimybių, kad jos galėtų įgyvendinti 2014–2020 m. sanglaudos politikos programas. 2014–2020 m. sanglaudos politikos programų ir Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo (EPLSAF) įgyvendinimo reglamentavimo sistema jau buvo pritaikyta, kad valstybėms narėms ir regionams būtų suteikiama daugiau lankstumo sanglaudos politikos įgyvendinimo taisyklių atžvilgiu ir didesnis likvidumas kovojant su COVID-19 pandemijos ir agresijos karo prieš Ukrainą padariniais¹². Šioms programavimo laikotarpio pabaigoje nustatytoms priemonėms įgyvendinti reikia skirti pakankamai laiko ir administracinių išteklių, kad būtų galima visapusiškai jas išnaudoti ir įgyvendinti. Todėl siūloma 12 mėnesių pratęsti 2014–2020 m. laikotarpio užbaigimo dokumentų pateikimo terminus. Tai turėtų padėti valstybėms narėms, kurioms teks papildomas darbo krūvis, susijęs su veiksmų programų peržiūra STEP tikslais.

Siekdama paskatinti valstybes nares skirti išteklių programai „InvestEU“, t. y. ES pavyzdinei programai, kuria siekiama skatinti investicijas ypatingos svarbos pramonės sektoriuose,

¹² Dėl papildomų iniciatyvos „REACT-EU“ išteklių, susijusių su priemone „Next Generation EU“, 2021 ir 2022 m. buvo padidintas finansavimas (be nacionalinio bendro finansavimo), taip siekiant valstybėms narėms suteikti skubią paramą krizei įveikti ir skatinti spartų atsigavimą. Kitos priemonės – sanglaudos veiksmų dėl pabėgėlių Europoje (CARE) dokumentų rinkinys ir įperkamos energijos rėmimo iniciatyva (SAFE). Žr. Reglamentą (ES) 2022/562, kiek tai susiję su sanglaudos veiksmais dėl pabėgėlių Europoje (CARE) (OL L 109, 2022 4 8, p. 1); Reglamentą (ES) 2022/2039, kiek tai susiję su lanksčia pagalba teritorijoms (FAST-CARE) (OL L 275, 2022 10 25, p. 23) ir Reglamentą (ES) 2023/435, kiek tai susiję su planu „REPowerEU“ (OL L 63, 2023 2 28, p. 1).

Komisija siūlo perkėlimus iš ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų į programą „InvestEU“ padidinti nuo 4 proc. iki 10 proc. Šis papildomas lankstumas, susijęs su valstybių narių išteklių naudojimu pagal programą „InvestEU“, padės joms pasinaudoti „InvestEU“ įgyvendinančiųjų partnerių sukurtais struktūromis ir rinkos ekspertinėmis žiniomis, kuriomis remdamosi jos galės atrinkti ir finansuoti perspektyviausias įmones. Šiuo atžvilgiu, jeigu valstybė narė nusprendžia perkelti išteklius į programos „InvestEU“ nacionalinius skyrius, siekdama įgyvendinti esamą „InvestEU“ finansinį produktą, kurį ES skyriui sukūrė Komisija kartu su Sąjungos įgyvendinančiais partneriais ir tarptautiniais įgyvendinančiais partneriais, kaip antai Europos investicijų banko grupe ir Europos rekonstrukcijos ir plėtros banku, o tai reiškia, kad valstybė narė negali savo nuožiūra prisidėti prie finansinio produkto kūrimo, dėl tokio sprendimo finansinio produkto kūrimas neturi būti laikomas priskirtu valstybei ir todėl toks sprendimas savaime nelaikomas valstybės pagalba. Tai nedaro poveikio su Sąjungos finansinėmis priemonėmis ir biudžeto garantijomis susijusiai pareigai laikytis valstybės pagalbos taisyklių pagal Finansinio reglamento 209 straipsnio 2 dalies c punktą.

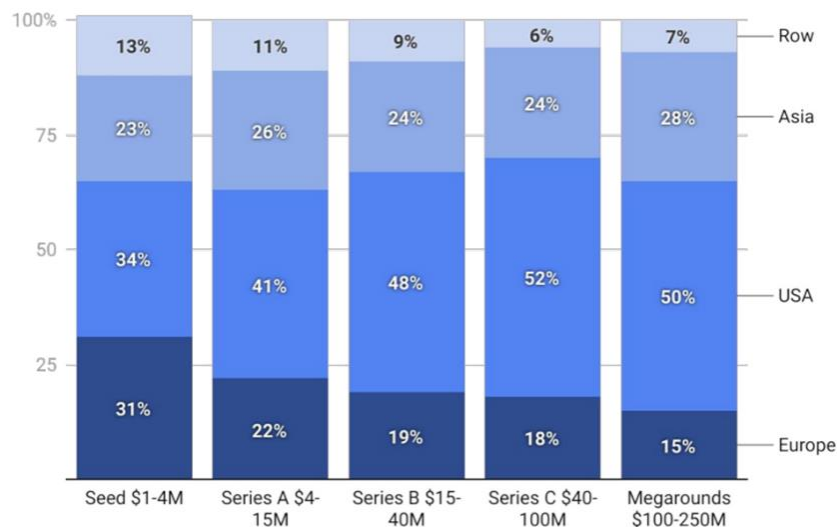
Be to, siekdama sudaryti palankesnes sąlygas su EGADP susijusiems įnašams į programos „InvestEU“ valstybių narių skyrius ir jų panaudojimui, Komisija pritaikys technines rekomendacijas dėl reikšmingos žalos nedarymo principo taikymo pagal Reglamentą (ES) 2021/241, užtikrindama, kad programos „InvestEU“ fondo lėšomis įgyvendinamuose finansiniuose produktuose atitinkamais atvejais būtų nurodoma, kad taikant programos „InvestEU“ taisykles kartu su atitinkamų įgyvendinančiųjų partnerių politikos priemonėmis nedaroma reikšminga žala šešiams Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje nustatytiems aplinkos tikslams.

Be to, nauji STEP prioritetai bus įtraukti į Inovacijų fondo, t. y. poveikio klimatui neutralizavimo ir novatoriškų technologijų diegimo finansavimo programą; Europos gynybos fondo, t. y. gynybos technologijų mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros finansavimo programą, ir pagal programą „Europos horizontas“ sukurtos Europos inovacijų tarybos (EIC), t. y. pavyzdinę Europos inovacijų programą, skirtą proveržio technologijoms nustatyti, vystyti ir plėtoti. EIC taip pat galės teikti tik nuosavam kapitalui skirtą paramą bankams nepatrauklioms mažoms vidutinės kapitalizacijos įmonėms.

Nuosavam kapitalui skirta parama STEP sektoriuose

Įmonės, norinčios investuoti, kad galėtų pradėti arba išplėsti veiklą, turi įveikti įvairias tarpusavyje susijusias problemas – nuo ilgalaikio kapitalo užtikrinimo iki prieigos prie ypatingos svarbos tinklų ir pajėgumų siekiant, kad jie liktų Europoje ir veiksmingai konkuruotų dabartinės inovacijų bangos aplinkybėmis.

Pav. Rizikos kapitalas pagal paskirties vietas ir etapus (2020–2023 m. I ketv.).

Šaltinis: Pasaulinis rizikos kapitalas – „Dealroom“ paskelbti 2023 m. I ketvirčio rezultatai.

ES turi dvi pagrindines priemones, kuriomis teikiama parama, skirta Europos įmonių nuosavam kapitalui: programą „InvestEU“ ir Europos inovacijų tarybą. Programa „InvestEU“ yra ES pavyzdinė programa, kuria skatinamos privačios investicijos į ES ekonomiką. „InvestEU“ fondo lėšos teikiamos pasitelkiant įgyvendinančiuosius partnerius, įskaitant Europos investicijų banką (EIB) ir Europos investicijų fondą (EIF), naudojančius finansinius produktus, kuriais teikiama parama įmonių ir projektų, vykdančių veiklą su Europos suverenumu susijusiuose sektoriuose, skoloms (įskaitant garantijas), nuosavam kapitalui ir kvazinuosavam kapitalui.

Visų pirma EIF naudoja du nuosavo kapitalo produktus, kuriems iš viso skiriama 5,2 mlrd. EUR ES garantijų ir orientacinis 8,7 mlrd. EUR vertės portfelis ir kurie yra skirti švarių technologijų arba aplinkos tvarumo sprendimų sričių moksliniams tyrimams, technologinei plėtrai, komercializacijai ir plėtrai, taip pat skaitmeninės ir tvarios infrastruktūros projektams. 2023 m. viduryje EIF patvirtino daugiau kaip 100 investicijų į fondus, dėl kurių, kaip tikimasi, pavyks sutelkti beveik 30 mlrd. EUR investicijų. EIB teikia nuosavo kapitalo didinimo paramą, pasitelkdamas didelės rizikos teminius ir rizikos skolos produktus, daugiausia dėmesio skirdamas, *inter alia*, žaliajai pertvarkai, strateginės svarbos skaitmeninėms technologijoms ir bazinėms didelio poveikio technologijoms.

Parama, kuri gali būti teikiama per EIC, apima mišrų finansavimą, paramą tik dotacijų forma ir tik nuosavam kapitalui skirtą paramą tam tikromis sąlygomis. Pagal galiojančius teisės aktus tik nuosavam kapitalui skirta parama gali būti teikiama bankams nepatrauklioms MVĮ, įskaitant startuolius, kurie jau yra gavę paramą tik dotacijų forma. Šia iniciatyva ta apibrėžtis išplečiama, suteikiant galimybę tik nuosavam kapitalui skirtą paramą teikti bankams nepatrauklioms MVĮ ir mažoms vidutinės kapitalizacijos įmonėms, vykdančioms proveržio ir perversmines inovacijas ypatingos svarbos technologijų srityje, ir nepriklausomai nuo to, ar jos anksčiau buvo gavusios kitų rūšių paramą pagal Europos inovacijų tarybos programą „Accelerator“. Siūlomu išplėtimu tik nuosavam kapitalui skirta parama būtų teikiama didelės rizikos ir didelį potencialą turinčioms įmonėms, siekiančioms investuoti 15–50 mln. EUR, ir paspartinti kitus, 50–250 mln. EUR siekiančius finansavimo etapus su bendrais investuotojais.

EIC buvo įsteigta pagal programą „Europos horizontas“ siekiant nustatyti proveržio technologijas ir inovacijas ir teikti joms didesnę paramą, daugiausia dėmesio skiriant didesnės rizikos, ankstesnių etapų įmonėms. Viena pagrindinių EIC dalių yra EIC fondas, kurio paskirtis – priimti riziką, kurios negali priimti tik rinka, ir panaikinti kritinį giliųjų technologijų įmonių finansavimo deficitą. EIC fondas visu pajėgumu veikia nuo 2022 m. rudens ir jau priėmė daugiau kaip 130 investavimo sprendimų. Tačiau EIC fondas negali patenkinti įmonių, kurioms reikalingas tolesnis finansavimas arba didesnės investicijos ir kurių skaičius nuolat auga, poreikių. Tai visų pirma pasakytina apie ypatingos svarbos ir besiformuojančias technologijas, su kuriomis susijusi rizika vis dar yra didelė, bet tam, kad jas būtų galima pateikti rinkai, reikia ir didelio kapitalo. Naujasis EIC fondo skyrius atitiktų didesnių investicijų (daugiau kaip 15 mln. EUR) poreikius, taip pat papildytų kitas ES finansines priemones ir produktus, įskaitant programos „InvestEU“ priemones ir produktus.

Investicijų į giliąsias technologijas paklausa Europoje tebėra didelė – per pirmuosius dvejus EIC veiklos metus gauta daugiau kaip 5 000 paraiškų ir paremta daugiau kaip 400 įmonių. 245 iš šių bendrovių atvejais buvo rekomenduota, kad kartu su EIC investicijomis joms būtų skiriamos unikalios nemažinančio poveikio dotacijos, o 131 iš šių bendrovių atvejais rekomenduota investuoti 5 mln. EUR arba daugiau. Apskaičiuota, kad maždaug 25 proc. įmonių, kurioms skirta daugiau kaip EIC 5 mln. EUR investicijų, reikės vidutiniškai 25–35 mln. EUR tolesnio finansavimo: kasmet tai bus 20–30 įmonių¹³, kurioms reikės skirti 0,5–1 mlrd. EUR per metus.

Remiantis EIC sukaupta patirtimi, šios ES remiamos investicijos pritrauktų iki penkių kartų didesnių papildomų privačiųjų investicijų, ir taip būtų galima užpildyti rinkos spragą. Negavusios papildomos paramos daugelis šių įmonių gali persikelti už Europos ribų, kur jos turėtų galimybę gauti didesnę finansavimą, arba jas gali aplenkti geriau finansuojami konkurentai iš trečiųjų šalių.

Esamų priemonių pajėgumo didinimas siekiant paspartinti atitinkamas investicijas

Kalbant apie išteklius, siūloma skirti papildomą 10 mlrd. EUR sumą esamoms ir gerai patikrintoms ES investicijų schemoms, kuriomis siekiama stiprinti STEP investicijas, remti, kartu išsaugant sanglaudos tikslus ir prisidedant prie vienodų sąlygų bendrojoje rinkoje kūrimo, užtikrinant geografiškai subalansuotą projektų, finansuojamų pagal STEP, paskirstymą pagal atitinkamus dalyvaujančių programų įgaliojimus, atsižvelgiant į tam tikrų įgyvendinimo programų paklausa grindžiamą pobūdį.

Programa „InvestEU“

Programos lėšų naudojimas vyksta tinkamai – sutartys su įgyvendinančiais partneriais jau sudarytos dėl 85 proc. pradinės garantijos (t. y. 22,3 mlrd. EUR). Spartus ES garantijos įsisavinimas rodo didelį rinkos susidomėjimą pagal programą „InvestEU“ siūlomomis finansavimo galimybėmis. Todėl ES garantiją reikia padidinti dar 7,5 mlrd. EUR, o šiuos tikslu programos lėšas reikia papildyti 3 mlrd. EUR taikant 40 proc. atidėjinių norma. Ši papildoma garantija turėtų būti naudojama tik projektams, kuriais prisidedama prie STEP prioritetų, ir ji gali paskatinti iki 75 mlrd. EUR investicijų, kurių vidutinis daugiklis yra 10.

Pagal programą „InvestEU“ bus nustatyta nauja STEP politikos linija, kad įgyvendinantiesiems partneriams būtų suteikta papildoma biudžeto garantija, pagal kurią įmonėms, įskaitant MVĮ, taip pat projektams STEP remiamuose sektoriuose bus teikiami skolos (įskaitant garantijas) ir nuosavo kapitalo finansiniai produktai, įskaitant investicijas į

¹³ Šis skaičius grindžiamas 2021–2022 m. Europos inovacijų tarybos programos „Accelerator“ skirtu finansavimo duomenimis.

gamybos ir tiekimo grandines. Programa „InvestEU“ pritrauks papildomų investicijų, visų pirma iš privačiojo sektoriaus, nes bus sprendžiamos rinkos nepakankamumo ir neoptimalios investavimo aplinkos problemos sektoriuose, kuriems bus skirta STEP. Pagal programą „InvestEU“ jau galima remti projektus, kurie laikomi bendriems Europos interesams svarbiais projektais (BEISP), kaip apibrėžta SESV 107 straipsnio 3 dalies b punkte, todėl sustiprinus šią programą pagal penktąją liniją atsiras dar daugiau galimybių teikti paramą ypatingos svarbos projektams, kuriems gali būti taikoma STEP.

Europos inovacijų taryba

Europos inovacijų taryba yra pagrindinė priemonė, padedanti teikti pradinį kapitalą sparčiai augantiems startuoliams. Atsižvelgiant į Europos inovacijų tarybos patirtį, ji turi puikias galimybes didinti finansavimą įmonėms, siekiančioms padidinti kapitalą pasibaigus pirmajam inovacijų etapui. Padidinus biudžetą 0,5 mlrd. EUR ir perskirsčius 2,13 mlrd. EUR bei panaikinus įsipareigojimus EIC bus sudarytos sąlygos teikti precedento neturinčias investicijas į nuosavą kapitalą, kurių vertė sieks nuo 15 mln. EUR iki 50 mln. EUR. Kadangi vidutinis daugiklis yra 5, bankams nepatrauklioms MVĮ ir mažoms vidutinės kapitalizacijos įmonėms gali būti skiriama nauja 13 mlrd. EUR vertės nuosavam kapitalui skirta parama.

Inovacijų fondas

Inovacijų fondas, finansuojamas pajamomis, gautomis parduodant apyvartinius taršos leidimus aukcione pagal ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą, yra viena didžiausių pasaulyje finansavimo programų, skirtų poveikio klimatui neutralizavimo ir novatoriškų technologijų diegimui. Ja siekiama pateikti rinkai pramonės sprendimus, kuriais siekiama sumažinti Europos priklausomybę nuo iškastinio kuro, ir daugiausia dėmesio skirti itin novatoriškoms technologijoms ir procesams. Šio fondo tikslas sukurti tinkamas finansines paskatas įmonėms investuoti į švarias technologijas ir įgalinti jas tapti pasaulinėmis švarių technologijų srities lyderėmis visiškai atitinka STEP tikslus. Siekiant patenkinti didėjančius inovacijų poreikius, kad būtų galima išlaikyti ES konkurencingumą pasaulio rinkose, Inovacijų fondo apimtis turėtų būti padidinta 5 mlrd. EUR. Atsižvelgiant į sanglaudos užtikrinimo ir bendrosios rinkos skatinimo tikslus ir siekiant remti žaliąją pertvarką bei švarių technologijų plėtrą visoje Sąjungoje, papildomas finansinis paketas skiriamas skelbiant kvietimus teikti pasiūlymus, kuriuos gali teikti subjektai iš valstybių narių, kurių vidutinis BVP vienam gyventojui yra mažesnis už ES 27 vidurkį, išreikštą perkamosios galios standartais (PGS) ir apskaičiuotą remiantis 2015–2017 m. laikotarpio Sąjungos duomenimis. Atsižvelgiant į iki šiol sukauptą patirtį, iš viso turėtų būti investuota apie 20 mlrd. EUR.

Europos gynybos fondas

Europos gynybos fondas yra itin svarbus siekiant didinti Sąjungos gynybos pramonės konkurencingumą, inovacijas, efektyvumą ir technologinį savarankiškumą ir taip prisidėti prie Sąjungos strateginio savarankiškumo. Jis taip pat remia tarpvalstybinį valstybių narių bendradarbiavimą, taip pat įmonių, mokslinių tyrimų centrų, nacionalinių administravimo institucijų, tarptautinių organizacijų ir universitetų bendradarbiavimą visoje Sąjungoje tiek mokslinių tyrimų, tiek gynybos produktų ir technologijų kūrimo etapais. Siekiant patenkinti didėjančius poreikius, Europos gynybos fondas turėtų būti padidintas 1,5 mlrd. EUR. Atsižvelgiant į iki šiol sukauptą ribotą patirtį, iš viso būtų galima investuoti apie 2 mlrd. EUR.

Manoma, kad padidinus visų keturių pirmiau minėtų programų ir priemonių (programos „InvestEU“, Europos inovacijų tarybos, Inovacijų fondo, Europos gynybos fondo) biudžetus, į ypatingos svarbos technologijas, kurioms taikoma STEP, būtų galima papildomai investuoti apie 110 mlrd. EUR.

Teikiant sanglaudos politikos fondų finansines paskatas didesnio išankstinio finansavimo ir bendro finansavimo forma, valstybės narės raginamos iš naujo nustatyti savo programų prioritetus. Kiekvienu 5 proc. programavimo pakeitimu, kuriuo siekiama STEP prioritetų, suteikiama 18,9 mlrd. EUR išteklių, kurie pridedami prie, 6 mlrd. EUR, išmokamų iš Teisingos pertvarkos fondo. Pagal EGADP padidinus išteklius, per nacionalinius skyrius skiriamus programos „InvestEU“ produktams, valstybėms narėms suteikiama daugiau lankstumo tokioms investicijoms į suverenumą skirti iki 30 mlrd. EUR.

Bendra numatoma naujų investicijų per STEP suma gali siekti iki 160 mlrd. EUR.

Priemonių sinergijos užtikrinimas siekiant geriau remti atitinkamas investicijas

Norėdami naudotis šių fondų lėšomis, įmonės ir projektų rengėjai galės naudoti naują viešai prieinamą interneto svetainę (toliau – suverenumo portalas). Šiame portale bus teikiama informacija apie atitinkamas finansavimo galimybes, susijusias su paskelbtais ir būsimais kvietimais teikti pasiūlymus pagal ES programas, kuriomis prisidedama prie STEP tikslų, taip pat bus teikiamos rekomendacijos ir palaikomi ryšiai su esamais konsultacijų centrais.

Be to, projektams, kuriais prisidedama prie STEP tikslų, bus suteikiamas suverenumo ženklas, su sąlyga, kad projektas buvo įvertintas ir atitinka būtiniausius kokybės reikalavimus, visų pirma projekto tinkamumo, atmetimo ir finansavimo skyrimo kriterijus, nustatytus kvietime teikti pasiūlymus pagal programą „Europos horizontas“, Skaitmeninės Europos programą arba programą „ES – sveikatos labui“, taip pat Europos gynybos fondo arba Inovacijų fondo kvietime teikti pasiūlymus, ir nepriklausomai nuo to, ar projektui jau buvo skirta lėšų pagal tas priemones. Šie būtiniausi kokybės reikalavimai bus nustatyti apibrėžiant aukštos kokybės projektus. Šis ženklas suteiks unikalią galimybę vadovautis pagal šias priemones taikomais aukštos kokybės vertinimo procesais. Šis ženklas bus naudojamas kaip kokybės ženklas ir padės pritraukti viešąsias ir privačiąsias investicijas, nes juo bus patvirtinamas indėlis siekiant STEP tikslų ir taip rinkos dalyviai galės lengviau priimti investavimo sprendimus. Be to, naudojant šį ženklą bus kuriamos geresnės galimybės gauti ES suteikiamas lėšas ir finansavimą, nes visų pirma bus palengvinamas kaupiamasis arba mišrus finansavimas pagal kelias Sąjungos priemones. Pavyzdžiui, taip valstybės narės, laikydamosi galiojančių valstybės pagalbos taisyklių, projektams, kuriems suteiktas suverenumo ženklas, galėtų skirti ERPF ir ESF+ lėšas.

Komisija taip pat siekia kuo labiau padidinti Inovacijų fondo taisyklių ir valstybės pagalbos taisyklių sinergiją, kad procesai būtų paprastesni. Komisija toliau stengsis suderinti kriterijus ir supaprastinti procesus, siekdama užtikrinti, kad sprendimas dėl valstybės pagalbos būtų priimamas tuo pačiu metu kaip ir sprendimas dėl finansavimo Inovacijų fondo lėšomis, jeigu valstybė narė laiku pateikia išsamų pranešimą. Taip pat vertinamos tokios sinergijos užtikrinimo galimybės kitų atrinktų ES priemonių, įskaitant EIC fondą, atvejais.

Komisija taip pat konsultuosis su valstybėmis narėmis dėl pasiūlymo leisti teikti didesnės apimties pagalbą skiriant priemokas STEP projektams remiamuose regionuose, taip skatinant tolesnę ekonomikos plėtrą ir kartu išlaikant sanglaudos tikslus.

Už STEP programas atsakingos institucijos taip pat turėtų būti skatinamos apsvarstyti galimybę remti strateginius projektus, nustatytus pagal Poveikio klimatui neutralizavimo pramonės ir Svarbiausiųjų žaliavų aktus, kuriems taikomas reglamento 2 straipsnis, su sąlyga, kad būtų laikomasi galiojančių valstybės pagalbos taisyklių.

STEP. Dėmesys investicijoms

Siekiant, kad STEP būtų sėkminga, daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama tik kelioms, tačiau tikslingai pasirinktoms investavimo sritims. Ši platforma turėtų užtikrinti ir išsaugoti Europos pranašumą šiose ypatingos svarbos ir besiformuojančių technologijų ir susijusios

gamybos srityse¹⁴: **giliųjų ir skaitmeninių technologijų, švarių technologijų ir biotechnologijų**. Todėl STEP taikymo sritis turėtų apimti pažangiąsias technologijas, kuriomis siekiama paspartinti žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, ir turėtų būti remiama tiek gamyba, tiek vertės grandinės.

Giliosios ir skaitmeninės technologijos

Inovacijos, visų pirma nauja giliųjų technologijų inovacijų banga, yra Europos atsakas, kuriuo siekiama sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, padaryti mūsų ekonomiką labiau skaitmeninę ir užtikrinti Europos maisto, energijos ir žaliavų tiekimą bei saugumą. Giliųjų technologijų inovacijos, grindžiamos pažangiausiu mokslu, technologijomis ir inžinerija, dažnai apima fizikos, biologijos ir skaitmeninių sričių pasiekimus ir suteikia galimybę teikti transformatyvius sprendimus sprendžiant pasaulinio masto problemas. Tos inovacijos gali paskatinti inovacijas visoje ekonomikoje ir visuomenėje ir taip pakeisti ES verslo aplinką.

Europos inovacijų darbotvarke jau siekiama, kad Europa taptų naujos inovacijų giliųjų technologijų srityje ir startuolių bangos lydere. Vienas iš pagrindinių šios iniciatyvos tikslų – pagerinti Europos startuolių ir veiklą plečiančių įmonių galimybes gauti finansavimą, pavyzdžiui, sutelkiant nepanaudotus privačiojo kapitalo šaltinius ir supaprastinant įtraukimo į biržos prekybos sąrašus taisykles.

STEP taptų dar vienu ES įsipareigojimo įgyvendinti šią darbotvarkę aspektu. ES vadovaus vykdant tolesnį finansavimą ir taip pat nustatys aiškią investavimo kryptį. Taip bus toliau remiamos didelės investicijos Europos giliųjų technologijų srityje, o tai bus naudinga ES ekonomikai ir visai visuomenei.

Skaitmeninės technologijos daro didelį poveikį visos ES ekonomikos konkurencingumui, skatina efektyvumą ir inovacijas. Perimti ir integruoti šias technologijas visoje ekonomikoje bus labai svarbu siekiant užtikrinti bendrą konkurencingumą ir našumą¹⁵. Siekdama ir toliau pirmauti pramonės srityje, ES turi tapti lydere pagrindinių skaitmeninių technologijų srityje.

Švarios technologijos

ES konkurencingumas švarios energijos sektoriuje reiškia gebėjimą gaminti ir naudoti įperkama, patikimą ir prieinamą švarią energiją ir konkuruoti pasaulinėse švarios energijos rinkose, siekiant bendro tikslo – remti perėjimą prie poveikio klimatui neutralumo ir teikti naudą ES ekonomikai ir žmonėms. Šiuo metu ES patiria technologinio ir netechnologinio pobūdžio problemų, susijusių su didelėmis energijos kainomis, svarbiausių žaliavų tiekimo grandinės sutrikimais ir įgūdžių trūkumu. ES švarios energijos sektoriaus konkurencingumo stiprinimas padės didinti ES pirmavimą technologijų srityje ir formuoti atsparesnę, nepriklausomą, saugesnę ir įperkamesnę energetikos sistemą, kurios reikia norint įveikti šias problemas. Atsižvelgiant į tai, Komisijos komunikate dėl žaliojo kurso pramonės plano buvo pateiktas išsamus planas, kaip didinti Europos poveikio klimatui neutralizavimo pramonės konkurencingumą ir remti spartų perėjimą prie poveikio klimatui neutralumo, o Poveikio

¹⁴ Naujojoje Europos inovacijų darbotvarkėje nustatyta, kad inovacijos giliųjų technologijų inovacijų srityje gali paskatinti inovacijas visoje ekonomikoje ir visuomenėje. Komunikate dėl ilgalaikio ES konkurencingumo pabrėžiama, kad švarios technologijos, biotechnologijos ir skaitmeninės technologijos dėl jų spartaus augimo potencialo ir didesnio darbo našumo yra svarbios ateities sritys.

¹⁵ Komisijos komunikatas „Ilgalaikis ES konkurencingumas. Perspektyvos po 2030 m.“, COM(2023) 168 *final*.

klimatui neutralizavimo pramonės akte¹⁶ buvo nustatyta priemonių sistema, skirta sustiprinti Europos neutralaus poveikio klimatui energetikos technologijų gamybos ekosistemą.

Nuo 2020 m. Europos Komisija skelbia metines pažangos švarios energijos technologijų konkurencingumo srityje ataskaitas, kuriose pristatoma esama ir numatoma įvairių švarios ir mažo anglies dioksido pėdsako energijos technologijų ir sprendimų padėtis. Remiantis 2022 m. konkurencingumo pažangos ataskaita¹⁷, kurią Komisija skelbia pagal Energetikos sąjungos ir klimato politikos veiksmų valdymo programą, „[s]iekiant ekonomiškai efektyvaus, klimatui palankaus ir socialiai teisingo atsako į dabartinę energetikos krizę, labai svarbu sparčiai plėtoti ir diegti vietines švarios energijos technologijas ES“. Ataskaitoje taip pat patvirtinama, kad itin svarbu užtikrinti daugiau viešųjų ir privačiųjų investicijų į švarios energijos sričių mokslinius tyrimus ir inovacijas, plėtrą ir įperkamą diegimą. Šioje srityje labai svarbios yra ES reguliavimo ir finansinės sistemos. Kartu su Naujosios Europos inovacijų darbotvarkės įgyvendinimu, ES finansavimo programomis, glaudesniu valstybių narių bendradarbiavimu ir nuolatine nacionalinės mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklos stebėseną jos yra labai svarbios kuriant veikiančią ES mokslinių tyrimų ir inovacijų ekosistemą ir mažinant atotrūkį tarp mokslinių tyrimų bei inovacijų ir naudojimo visos rinkos mastu, taip stiprinant ES konkurencingumą.

Biotechnologijos

Biotechnologijos ir biotechnologijomis pagrįsta gamyba yra labai svarbios siekiant Europos pramonės modernizavimo. Jos naudojamos įvairiuose pramonės sektoriuose, kaip antai sveikatos priežiūros ir farmacijos, žemės ūkio, medžiagų ir bioekonomikos sektoriuose. Visokeriopa biotechnologijų teikiama nauda gali padėti augti ES ekonomikai ir kurti naujas darbo vietas, kartu remiant tvarų vystymąsi, visuomenės sveikatos ir aplinkos apsaugą.

Koronaviruso pandemija parodė, kokios svarbios yra biotechnologijos, nes vakcinų gamintojų vaidmuo buvo labai svarbus siekiant pakeisti pandemijos eigą. Tačiau nors Europa tebėra lyderė inovacijų gyvybės mokslų srityje, Europos biotechnologijų pramonė vis dar išlieka maždaug keturis kartus mažesnė nei JAV biotechnologijų pramonė – tiek įmonių skaičiaus, tiek rizikos finansavimo vertės požiūriu¹⁸. Be to, manoma, kad finansavimas – tiek ankstyviausiais, tiek vėlesniais etapais – Europoje yra labiau ribotas nei JAV. Dėl to apribojamos bendrovių galimybės investuoti į didesnius, įvairesnius projektus ir jos išlieka priklausomos nuo pradinių investuotojų.

• Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis

Žaliojo kurso pramonės planas yra ES veiksmų gairės, kuriomis siekiama užtikrinti ilgalaikį Europos pramonės konkurencingumą ir remti spartų perėjimą prie poveikio klimatui neutralumo. Reguliavimas grindžiamas Poveikio klimatui neutralizavimo pramonės aktu. Šiuo aktu siekiama užtikrinti paprastesnį ir spartesnį leidimų išdavimą, skatinti Europos strateginius projektus ir rengti standartus, kuriais būtų remiama technologijų plėtra visoje bendrojoje rinkoje. Šis aktas papildomas Svarbiausiųjų žaliavų aktu¹⁹, kuriuo siekiama užtikrinti pakankamas galimybes naudoti medžiagas, kaip antai retųjų žemių elementus, kurie yra gyvybiškai svarbūs gamybos technologijoms, kurių reikšmė yra ypač didelė įgyvendinant

¹⁶ Pasiūlymas dėl priemonių sistemos Europos poveikio klimatui neutralizavimo technologijos produktų gamybos ekosistemai stiprinti sukūrimo, COM(2023) 161 *final*.

¹⁷ Ataskaita „Švarios energijos technologijų konkurencingumo pažanga“, COM(2022) 643 *final*.

¹⁸ Gong J., Romet-Lemonne J-L., Houser B., Bridging the gap between innovation and later-stage financing for biotech in Europe, *Nature Reviews Drug Discovery* 22, 2023, pp. 438-439.

¹⁹ Pasiūlymas dėl reglamento, kuriuo nustatoma saugaus ir tvaraus svarbiausiųjų žaliavų tiekimo užtikrinimo sistema, COM(2023) 160 *final*.

dvejopą pertvarką. Kita svarbi Europos pramonės konkurencingumo rėmimo priemonė yra Europos lustų aktas²⁰. Juo siekiama didinti Europos atsparumą puslaidininkių technologijų ir pritaikymo būdų srityse ir padidinti ES pasaulinės mikrolustų rinkos dalį.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Šis pasiūlymas yra susijęs su bendromis ES pastangomis užtikrinti žaliąją ir skaitmeninę savo ekonomikos pertvarką. Juo prisidedama prie Pasirengimo įgyvendinti 55 % tikslą priemonių rinkinio²¹ dalių, kuriose daugiausia dėmesio skiriama ES pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimui, tikslų įgyvendinimo.

Šiuo pasiūlymu taip pat bus prisidedama prie ES atsparumo ir atviro strateginio savarankiškumo stiprinant ES pajėgumus, susijusius su ypatingos svarbos technologijomis, įskaitant svarbiausias su energetika susijusias technologijas, kurios yra labai svarbios remiant kitų ekonomikos sektorių plėtrą.

Jis grindžiamas galiojančiomis ES politikos priemonėmis, kuriomis siekiama to paties tikslo – nuo sanglaudos, ekonomikos gaivinimui skirtų investicijų iki mokslinių tyrimų ir inovacijų finansavimo – ir kuriomis siekiama remti Europos ekonomiką ir nukreipti ES lėšas žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos įgyvendinimui.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMAS IR PROPORCINGUMAS

- **Teisinis pagrindas**

Šiuo reglamentu siekiama bendro tikslo – sukurti teisinę sistemą, kuria būtų remiamas ES lėšų nukreipimas STEP projektams. STEP tikslai bus pasiekti vykdant šias programas:

- Europos regioninės plėtros fondo (ERPF) ir Sanglaudos fondo (SF), įsteigtų Reglamentu (ES) 2021/1058²², Teisingos pertvarkos fondo (TPF), įsteigto Reglamentu (ES) 2021/1056²³, „Europos socialinio fondo +“ (ESF+), įsteigto Reglamentu (ES) 2021/1057²⁴, Bendrųjų nuostatų reglamento (ES) 2021/1060²⁵ programas;
- Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės, nustatytos Reglamentu (ES) 2021/241²⁶, programas;
- programą „InvestEU“, įsteigtą Reglamentu (ES) 2021/523²⁷;
- Skaitmeninės Europos programą, nustatytą Reglamentu (ES) 2021/694²⁸, programą „Europos horizontas“, nustatytą Reglamentu (ES) 2021/695²⁹, Europos gynybos

²⁰ Pasiūlymas dėl reglamento, kuriuo nustatoma Europos puslaidininkių ekosistemos stiprinimo priemonių sistema, COM(2022) 46 *final*.

²¹ Komisijos komunikatas dėl pasirengimo įgyvendinti 55 % tikslą (COM(2021) 550 *final*) ir prie jo pridedami pasiūlymai.

²² OL L 224, 2021 6 24, p. 31.

²³ OL L 231, 2021 6 30, p. 1.

²⁴ OL L 231, 2021 6 30, p. 21.

²⁵ OL L 231, 2021 6 30, p. 159.

²⁶ OL L 57, 2021 2 18, p. 17.

²⁷ OL L 107, 2021 3 26, p. 30.

²⁸ OL L 166, 2021 5 11, p. 1.

²⁹ OL L 170, 2021 5 12, p. 1.

fondo, įsteigto Reglamentu (ES) 2021/697³⁰, ir Inovacijų fondo, įsteigto pagal Direktyvą 2003/87/EB³¹, programas.

- STEP taip pat bus įgyvendinamas pagal Reglamentu (ES) 2021/522³² nustatytą programą „ES – sveikatos labui“, kiek tai susiję su tikslu stiprinti biotechnologijų plėtrą Sąjungoje.

Todėl, atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, 164 straipsnis, 173 straipsnis, 175 straipsnio 3 dalis, 176 straipsnis, 177 straipsnis, 178 straipsnis, 182 straipsnio 1 dalis ir 192 straipsnio 1 dalis yra svarbūs šio reglamento įgyvendinimo teisiniai pagrindai.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Valstybės narės pačios savarankiškai negali pasiekti šio pasiūlymo tikslų, nes problemos yra tarpvalstybinio pobūdžio ir būdingos ne tik vienai valstybei narei ar valstybių narių grupei. Imantis siūlomų veiksmų daugiausia dėmesio būtų skiriama toms sritims, kuriose dėl bendrojoje rinkoje reikalingų pastangų masto, spartos ir apimties veiksmų Sąjungos lygmeniu pridėtinė vertė yra akivaizdi.

Atsižvelgiant į iššūkius, kylančius spartinant poveikio klimatui neutralizavimo ir skaitmeninių technologijų diegimą, įsikišimas Sąjungos lygmeniu padės suderinti atsakomuosius veiksmus, kuriais bus patenkinti Sąjungos papildomų gamybos pajėgumų poreikiai ir užkirstas kelias struktūrinei priklausomybei. Akivaizdu, kad Sąjungos lygmens veiksmai gali paskatinti Europos subjektus sukurti bendrą viziją ir įgyvendinimo strategiją. Tai labai svarbu siekiant sukurti masto ir įvairovės ekonomiką ir užtikrinti kritinę masę, reikalingą žaliųjų ir skaitmeninių technologijų gamybos plėtrai ES vykdyti, kartu apribojant pastangų susiskaidymą, regioninio disbalanso didėjimą ir valstybėms narėms kenksmingas varžybas dėl subsidijų.

- **Proporcingumo principas**

Šiuo pasiūlymu siekiama padėti plėtoti gamybos ekosistemą taikant priemones, kuriomis sudaromos palankesnės sąlygos investuoti. Tikslas – remti ilgalaikį Europos pramonės konkurencingumą ir inovacinius pajėgumus pasitelkiant gamybos pajėgumus, mažinant investicijų į strateginius projektus riziką, taip pat pasitelkiant startuolius, veiklą plečiančias įmones ir MVI.

Šios priemonės neviršija to, kas būtina šiam tikslui pasiekti. STEP nėra nauja fondo struktūra, ši platforma grindžiama esamomis ES finansavimo priemonėmis, o siūlomi papildomi ištekliai yra proporcingi poreikiui trumpuoju laikotarpiu paspartinti per platformą skiriamas investicijas.

- **Priemonės pasirinkimas**

Reglamentas yra tinkama priemonė, nes juo nustatomos tiesiogiai taikomos paramos taisyklės.

³⁰ OL L 170, 2021 5 12, p. 149.

³¹ OL L 275, 2003 10 25, p. 32.

³² OL L 107, 2021 3 26, p. 1.

3. **EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI**

• **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Konkrečios konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis nebuvo surengtos. Šia iniciatyva atsižvelgiama į konsultacijas su suinteresuotosiomis šalimis, įvykusias, kai buvo rengiamos kitos susijusios iniciatyvos, kaip antai Svarbiausių žaliavų aktas, Poveikio klimatui neutralizavimo pramonės aktas, Europos inovacijų darbotvarkė, Pasirengimo įgyvendinti 55 % tikslą priemonių rinkinys, Europos lustų aktas ir politikos programa „Skaitmeninio dešimtmečio kelrodis“. Be to, Europos Komisija palaiko ilgalaikius ir nuolatinius ryšius su pramonės suinteresuotosiomis šalimis, valstybėmis narėmis ir prekybos asociacijomis, todėl buvo galima surinkti su pasiūlymu susijusius atsiliepimus.

• **Poveikio vertinimas**

Šiuo pasiūlymu nesukuriama nauja priemonė, bet jis įgyvendinamas naudojant esamas pagal ES biudžetą numatytas priemones, kurios iš dalies pakeičiamos, kad būtų galima geriau sutelkti ypatingos svarbos technologijos reikalingus investicinius išteklius. Buvo atliktas šių esamų priemonių, pavyzdžiui, sanglaudos fondų, programos „InvestEU“ ir programos „Europos horizontas“, poveikio vertinimas³³. Be to, šis pasiūlymas grindžiamas esamais pasiūlymais, kurių poveikio analizė buvo atlikta, kaip antai pasiūlymais dėl Svarbiausių žaliavų akto, Europos inovacijų darbotvarkės, Pasirengimo įgyvendinti 55 % tikslą priemonių rinkinio, Europos lustų akto ir politikos programos „Skaitmeninio dešimtmečio kelrodis“, taip pat 2023 m. kovo 23 d. paskelbtu investicijų poreikių vertinimu. Ši poveikio vertinimuose arba analitiniu vertinimu grindžiamuose tarnybų darbinuose dokumentuose³⁴ atlikta analizė buvo susijusi su reikšmingiausiu šio pasiūlymo poveikiu. Dėl šių priežasčių dar vieno poveikio vertinimo atlikti nereikia. Aiškinamajame memorandume taip pat atspindimas Komisijos atliktas *ex ante* vertinimas, susijęs su tik nuosavam kapitalui skirta parama, kuri per EIC turi būti teikiama bankams nepatrauklioms MVĮ ir mažoms vidutinės kapitalizacijos įmonėms.

• **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Pasiūlymas nėra susijęs su reglamentavimo tinkamumu ir supaprastinimu, tačiau jame yra keletas nuostatų, kuriomis siekiama supaprastinti esamų ES priemonių įgyvendinimą. Buvo siekiama taikyti tik būtiniausius ataskaitų teikimo reikalavimus, taip apribojant valstybių narių valdžios institucijoms ir įmonėms tenkančią administracinę naštą ir kartu nepakenkiant patikimo finansų valdymo principams.

• **Pagrindinės teisės**

Chartijos 15 straipsnyje numatyta laisvė pasirinkti profesiją ir teisė dirbti. Remiant Europos pramonės konkurencingumą bus užtikrinamas ekonomikos augimas ir taip pat užtikrinama, kad ji ir toliau galėtų siūlyti darbo galimybes Sąjungos piliečiams ir gyventojams.

Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 16 straipsnyje numatyta laisvė užsiimti verslu. Šiame pasiūlyme numatytomis priemonėmis remiamas inovacinių pajėgumų kūrimas ir švarios energijos technologijų diegimas, o tai gali sustiprinti laisvę užsiimti verslu pagal Sąjungos teisę ir nacionalinės teisės aktus bei praktiką.

³³ Visų pirma ERPF ir SF (SWD(2018) 282 *final*), ESF+ (SWD(2018) 289 *final*), „InvestEU“ (SWD(2018) 314 *final*) ir „Europos horizontas“ (SWD(2018) 307 *final*).

³⁴ Atitinkamai SWD(2023) 161 *final*, SWD(2022) 187 *final*, SWD(2020) 176 *final*, SWD(2022) 147 *final*, SWD(2021) 247 *final* ir SWD(2023) 68 *final*.

POVEIKIS BIUDŽETUI

Dėl šio pasiūlymo 2024 m. TPF skirs papildomą išankstinį finansavimą ir jis bus finansuojamas Europos ekonomikos gaivinimo priemonės „NextGenerationEU“ lėšomis. Be to, 2024 m. ERPF, SF ir ESF+ skirs papildomą išankstinį finansavimą sumoms, kurios bus suplanuotos pagal prioritetus, susijusius su veiksmais, kuriais prisidedama prie STEP tikslų stiprinimo. Papildomas pagal TPF skiriamas išankstinis finansavimas 2024 m. bus finansuojamas tik iš išorės asignuotųjų pajamų, todėl mokėjimų pagal priemonę „NextGenerationEU“ asignavimai bus sutelkti pradiniam etape nuo 2026 m. iki 2024 m. Visos sumos bus naudojamos kaip išorės asignuotosios pajamos, apibrėžtos Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 21 straipsnio 5 dalyje ir gautos vykdant skolinimosi operacijas pagal priemonę „Next GenerationEU“.

Dėl papildomų ERPF, SF ir ESF+ išankstinio finansavimo mokėjimų 2024 m. mokėjimų asignavimai bus sutelkti pradiniam etape iki 2024 m., o 2021–2027 m. laikotarpiu jų poveikis biudžetui bus neutralus. Šis papildomas išankstinis finansavimas nebuvo numatytas biudžeto projekte. Komisija stebės sumas, kurias valstybės narės planuos pagal prioritetus, susijusius su veiksmais, kuriais prisidedama prie STEP tikslų, ir 2024 m. atlikdama bendrąjį perkėlimą įvertins jų poveikį mokėjimų poreikiams. Sumokėta papildomo išankstinio finansavimo suma Komisijos sąskaitose bus visiškai patvirtinama ne vėliau kaip iki atitinkamų programų užbaigimo, užtikrinant, kad bendra atitinkamų fondų mokėjimų pagal šį pasiūlymą suma liktų nepakitusi. Dėl siūlomo pakeitimo nereikia keisti daugiametės finansinės programos metinių įsipareigojimų ir mokėjimų viršutinių ribų, nustatytų Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2020/2093 I priede, ir dėl jo taip pat nereikia keisti 2021–2027 m. programavimo laikotarpio bendrų mokėjimų poreikių.

Kalbant apie programą „Europos horizontas“, pasiūlymu EIC skiriamą finansinį paketą numatoma padidinti iš viso 2,63 mlrd. EUR:

- 0,8 mlrd. EUR siūloma persikirstyti iš išteklių, skirtų II veiklos sričiai „Pasauliniai uždaviniai ir Europos pramonės konkurencingumas“ 202[x]–2027 m. laikotarpiu;
- 0,13 mlrd. EUR iš EIC bandomosios programos „Horizontas 2020“ grįžtamųjų lėšų;
- 1,2 mlrd. EUR sumą, gautą visiškai arba iš dalies neįgyvendinus programos „Europos horizontas“ ir ankstesnių programų lėšomis remiamus mokslinių tyrimų projektus, siūloma vėl naudoti pagal Finansinio reglamento 15 straipsnio 3 dalį programos „Europos horizontas“ EIC komponento naudai, o
- 0,5 mlrd. EUR būtų gauta padidinus biudžetą.

Be to, Inovacijų fondo biudžetas turėtų būti padidintas 5 mlrd. EUR, Europos gynybos fondo biudžetas – 1,5 mlrd. EUR, o programos „InvestEU“ – 3 mlrd. EUR, taip suteikiant 7,5 mlrd. EUR garantiją.

Todėl bendras poveikis DFP biudžetui būtų 10 mlrd. EUR.

5. KITI ELEMENTAI

• Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka

Komisija tikslingai ir proporcingai stebės, kaip įgyvendinama platformos iniciatyva, ir vertins, ar pasiekiami šiame reglamente nustatyti tikslai. Komisija užtikrins, kad veiksmų įgyvendinimo ir rezultatų stebėsenos duomenys būtų renkami efektyviai, veiksmingai ir laiku.

Siekdama stebėti platformos iniciatyvos įgyvendinimą, Komisija iš atitinkamų programų rinks informaciją apie su STEP susijusias išlaidas. Bus toliau laikomasi atitinkamų klimato srities išlaidų tikslų, numatytų pagal atitinkamas programas. Siekiant tai padaryti reikės atlikti toliau išvardytus veiksmus:

- Bendrųjų nuostatų reglamentas. Atnaujinti šio reglamento I priedą įtraukiant į jį papildomas intervencinių priemonių sritis;
- Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė. Žymėti ir teikti duomenis remiantis Komisijos numatomų išlaidų, susijusių su STEP tikslais, suskirstymu pagal to reglamento 29 straipsnio 3 dalį;
- Programa „InvestEU“. Komisija turi stebėti išlaidas;
- Tiesioginio valdymo programos (programa „Europos horizontas“, Inovacijų fondas, Europos gynybos fondas, Skaitmeninės Europos programa, programa „ES – sveikatos labui“). Komisija turi stebėti išlaidas.

Siekdama stebėti ir vertinti programos veiklos rezultatus, Komisija iš atitinkamų programų rinks informaciją apie su STEP susijusių veiklos rezultatų rodiklius.

Norint pasiekti su STEP susijusių veiklos rezultatų rodiklius, reikės atlikti toliau išvardytus veiksmus:

- Sanglaudos priemonės. Iš dalies pakeisti su konkrečiais fondais susijusius reglamento priedus, kuriuose nustatyti veiklos rezultatų rodikliai;
- Programa „InvestEU“. Iš dalies pakeisti programos „InvestEU“ reglamento III priedą, kuriame nustatyti pagrindiniai veiklos rezultatų ir stebėsenos rodikliai;
- Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė. Naudoti esamą duomenų teikimo sistemą;
- Tiesioginio valdymo programos (programa „Europos horizontas“, Inovacijų fondas, Europos gynybos fondas, Skaitmeninės Europos programa, programa „ES – sveikatos labui“). Informaciją turi rinkti Komisija.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Šio reglamento 1 skyriuje (1–8 straipsniai) išdėstytos bendrosios nuostatos, būtinos STEP sukurti, o 2 skyriuje pateikiami kiti reikalingi atitinkamų ES teisės aktų pakeitimai (9–19 straipsniai).

Dalykas ir platformos tikslai (1 ir 2 straipsniai)

1 straipsnyje paaiškinamas Reglamento dalykas, o 2 straipsnyje apibrėžiami šios priemonės tikslai ir taikymo sritis. Remiantis 2 straipsniu, STEP siekiama dviejų tikslų: i) remti ypatingos svarbos technologijų kūrimą ar gamybą Sąjungoje arba apsaugoti ir stiprinti jų vertės grandines ir ii) sumažinti darbo jėgos ir įgūdžių trūkumą tuose strateginiuose sektoriuose. 2 straipsnyje taip pat apibrėžiamos tų ypatingos svarbos technologijų, t. y. giliųjų ir skaitmeninių technologijų, švarių technologijų ir biotechnologijų, sritys. Šioje nuostatoje taip pat patikslinama, jog tam, kad technologija platformos tikslais būtų laikoma ypatingos svarbos technologija, ji turėtų atitikti šias sąlygas: i) technologija bendrajai rinkai turėtų suteikti inovacinį elementą, turintį didelį ekonominį potencialą, arba ii) technologija turėtų padėti sumažinti strateginę Sąjungos priklausomybę arba užkirsti jai kelią. Taip pat paaiškinama, kad tais atvejais, kai bendriems Europos interesams svarbūs projektai, patvirtinti

pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies b punktą, yra susiję su kuria nors iš 2 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytų technologijų sričių, atitinkamos technologijos turėtų būti laikomos ypatingos svarbos technologijomis. 2 straipsnyje taip pat pateikiamos papildomos rekomendacijos dėl sąvokos „vertės grandinė“ reikšmės.

Finansinė parama (3 straipsnis)

Šia nuostata nustatomas papildomas ES finansavimas, naudojamas kelių priemonių, t. y. programos „InvestEU“, programos „Europos horizontas“, Europos gynybos fondo ir Inovacijų fondo, pajėgumui didinti.

Suverenumo ženklas ir kaupiamasis finansavimas (4 straipsnis)

4 straipsnyje nustatomas suverenumo ženklas – tai naujas ženklas, skirtas padėti projektų rengėjams pritraukti viešąsias ir privačiąsias investicijas ir patvirtinantis jų indėlį siekiant STEP tikslų. Suverenumo ženklas būtų suteikiamas pagal tiesiogiai valdomas programas, t. y. programą „Europos horizontas“, Inovacijų fondą, Skaitmeninės Europos programą, programą „ES – sveikatos labui“ ir Europos gynybos fondą. Šis ženklas grindžiamas jau naudojamu pažangumo ženklu, kuris suteikiamas kaip kokybės ženklas reikalavimus atitinkantiems projektams, kuriems dėl nepakankamo biudžeto nebuvo galima skirti finansavimo. Kitaip nei pažangumo ženklas, suverenumo ženklas apibrėžiamas tik atsižvelgiant į tikslus, kurių siekiama projektais, kuriems jis buvo suteiktas, ir neatsižvelgiant į tai, ar projektui galėjo būti skirtas ES finansavimas, jeigu jis buvo sėkmingai įvertintas pagal programą „Europos horizontas“, Inovacijų fondo programą, Skaitmeninės Europos programą arba programą „ES – sveikatos labui“. Tai būdas paskatinti, kad iš dalies finansuojamiems projektams taip pat būtų skiriamas kaupiamasis finansavimas arba mišrus finansavimas kartu su kita Sąjungos priemone (4 straipsnio 1 dalies b punktas). Be to, suverenumo ženklas taip pat būtų suteikiamas tais atvejais, kai projektas negalėjo gauti ES lėšų pagal vieną programą, taip siekiant paskatinti, kad jam būtų suteikta parama pagal kitą programą (4 straipsnio 1 dalies a punktas).

Šioje nuostatoje taip pat nurodoma, kad valstybės narės, siūlydamos savo ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus ir priimdamos sprendimus dėl investicinių projektų, kurie turėtų būti finansuojami iš joms tenkančios Modernizavimo fondo dalies, turėtų teikti pirmenybę projektams, kuriems suteiktas suverenumo ženklas. Kalbant apie programą „InvestEU“ (taip pat žr. 15 straipsnį), Komisija turėtų atsižvelgti į suverenumo ženklą, vykdydama EIB statuto 19 straipsnyje numatytą procedūrą ir atlikdama Reglamento (ES) 2021/523 23 straipsnyje nustatytą politikos patikrinimą. Be to, turėtų būti reikalaujama, kad įgyvendinantieji partneriai nagrinėtų projektus, kuriems suteiktas suverenumo ženklas, jeigu jie priskiriami jų geografiniai ir veiklos sričiai. Kalbant apie sanglaudos politiką, siūloma, kad vadovaujančiosios institucijos, laikydamosi galiojančių valstybės pagalbos taisyklių, galėtų tiesiogiai skirti ERPF arba ESF+ paramą veiksmams, kuriems suteiktas suverenumo ženklas (žr. 13 straipsnį).

Pagal Poveikio klimatui neutralizavimo pramonės aktą ir Svarbiausiųjų žaliavų aktą nustatytiems strateginiams projektams, kuriems taikomas reglamento 2 straipsnis, gali būti skiriamas kaupiamasis finansavimas pagal atitinkamas programas.

Stebėseną ir įgyvendinimą (5 straipsnis)

5 straipsnyje apibrėžiama, kaip Komisija turės stebėti STEP įgyvendinimą, rezultatus ir pažangą siekiant jo tikslų.

Suverenumo portalas (6 straipsnis)

6 straipsnyje nustatoma Komisijos pareiga sukurti naują viešai prieinamą interneto svetainę (suverenumo portalą), kurioje būtų teikiama parama įmonėms ir projektų rengėjams, ieškantiems lėšų STEP investicijoms. Tuo tikslu portale visų pirma turi būti pateikiama ši informacija: vykstantys ir numatomi kvietimai teikti pasiūlymus, susijusius su STEP tikslais (6 straipsnio 1 dalies a punktas), ir nacionalinių kompetentingų institucijų, paskirtų veikti kaip pagrindinis kontaktinis punktas įgyvendinant STEP nacionaliniu lygmeniu, kontaktiniai duomenys (6 straipsnio 1 dalies d punktas). Be to, portale turėtų būti teikiama informacija apie projektus, kuriems suteiktas suverenumo ženklas, taip užtikrinant, kad jie būtų matomi potencialiems investuotojams (6 straipsnio 1 dalies b punktas), taip pat apie strateginius projektus, nustatytus pagal NZIA ir CRMA (6 straipsnio 1 dalies c punktas). Be to, šioje platformoje turėtų būti teikiama informacija apie platformos iniciatyvos įgyvendinimą (6 straipsnio 2 dalis). 6 straipsnio 4 dalyje reikalaujama, kad, siekiant užtikrinti nuoseklų STEP taikymą visoje Sąjungoje ir sudaryti palankesnes sąlygas derinti finansavimą, kuris gali būti skiriamas platformos projektams, visų pirma pagal tiesiogiai valdomas programas ir pasidalijamojo valdymo programas, valstybės narės paskirtų vieną nacionalinę kompetentingą instituciją, kuri veiktų kaip pagrindinis kontaktinis punktas tų prioritetų klausimais.

Metinė ataskaita ir vertinimas (7 ir 8 straipsniai)

7 straipsnyje nustatoma Komisijos pareiga teikti Europos Parlamentui ir Tarybai metinę pažangos, padarytos įgyvendinant STEP tikslus, ataskaitą.

8 straipsnyje nustatomos platformos vertinimo taisyklės. Komisija vertinimo ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai turi pateikti iki 2025 m. gruodžio 31 d.

Direktyvos 2003/87/EB (ES ATLPS direktyvos) pakeitimai (9 straipsnis)

Siekiant nustatyti papildomų lėšų, per Inovacijų fondą skiriamų projektams, kuriais siekiama remti švarių technologijų kūrimą ar gamybą Sąjungoje, sumą, 9 straipsniu iš dalies pakeičiama ES ATLPS direktyva. Ši papildoma parama teikiama tik toms valstybėms narėms, kurių vidutinis BVP vienam gyventojui yra mažesnis už ES 27 vidurkį, išreikštą perkamosios galios standartais (PGS) ir apskaičiuotą remiantis 2015–2017 m. laikotarpio Sąjungos duomenimis.

Reglamento (ES) 2021/1058 dėl Europos regioninės plėtros fondo ir Sanglaudos fondo (10 straipsnis), Reglamento dėl Teisingos pertvarkos fondo (11 straipsnis) ir Reglamento (ES) 2021/1057, kuriuo nustatomas „Europos socialinis fondas +“, pakeitimai (12 straipsnis)

10 straipsniu, nustatant naujus konkrečius tikslus pagal 1 politikos tikslą („konkurencingesnė ir pažangesnė Europa skatinant novatorišką ir pažangų ekonomikos pertvarkymą ir regionų IRT jungtis“) ir 2 politikos tikslą („žalesnė, nuo mažo anglies dioksido kiekio technologijų prie nulinio anglies dioksido kiekio technologijų pereinanti ekonomika ir atspari Europa, skatinant sąžiningą perėjimą prie švarios energetikos, žaliąsias ir mėlynąsias investicijas, žiedinę ekonomiką, klimato kaitos švelninimą bei prisitaikymą prie klimato kaitos, rizikos prevenciją bei valdymą ir tvarų judumą mieste“), iš dalies pakeičiamas Reglamentas dėl Europos regioninės plėtros fondo (ERPF) ir Sanglaudos fondo (SF). Taip pat suteikiama galimybė remti gamybinės investicijas į įmones, kurios nėra MVI, mažiau išsivysčiusiuose ir pertvarką vykdančiuose regionuose, taip pat labiau išsivysčiusiuose valstybių narių regionuose, kurių vidutinis BVP vienam gyventojui yra mažesnis už ES 27 vidurkį, išreikštą

perkamosios galios standartais (PGS) ir apskaičiuotą remiantis 2015–2017 m. Sąjungos duomenimis.

11 straipsniu, nurodant kad pagal tokią programą gali būti remiamos investicijos, susijusios su STEP tikslais, iš dalies pakeičiamas Reglamentas dėl Teisingos pertvarkos fondo (TPF).

Be to, siekiant padėti paspartinti tas investicijas ir užtikrinti reikiamą likvidumą, 2024 m. numatoma skirti išskirtinį 30 proc. išankstinį finansavimą. Taip pat nustatoma, kad valstybės narės turėtų turėti galimybę taikyti iki 100 proc. padidintą ES finansavimo normą. Tai numatoma visų trijų pirmiau minėtų reglamentų atvejais ir tos pačios nuostatos įtraukiamos į 10, 11 ir 12 straipsnius.

Siekiant įtraukti rodiklius, susijusius su naujais STEP tikslais, iš dalies pakeičiami ERPF ir SF reglamento I ir II priedai.

Reglamento (ES) 2021/1060, kuriuo nustatomos bendrosios nuostatos, be kita ko, taikytinos ERPF, SF, TPF ir ESF+, pakeitimai (13 straipsnis)

Šis reglamentas taip pat iš dalies pakeičiamas taip, kad projektams, kuriems suteiktas suverenumo ženklas, būtų sudaromos geresnės galimybės gauti ES finansavimą, visų pirma palengvinant kaupiamąjį arba mišrų finansavimą pagal kelias Sąjungos priemones. Tuo tikslu vadovaujančiosioms institucijoms suteikiama galimybė tiesiogiai skirti ERPF arba ESF+ paramą veiksams, kuriems suteiktas suverenumo ženklas. Taip pat nustatoma, kad valstybės narės turėtų turėti galimybę taikyti iki 100 proc. padidintą ES finansavimo normą.

BNR reglamento 49 straipsnis iš dalies pakeičiamas siekiant užtikrinti, kad vadovaujančiosios institucijos nustatytų ir teiktų Komisijai planuojamus kvietimus teikti pasiūlymus, susijusius su STEP tikslais, kad juos būtų galima skelbti suverenumo portale, ir su specialia ESF+ antrine tema.

Į BNR I priedo pakeitimą įtraukiamos papildomos intervencinių priemonių sritys, pagal kurias bus galima stebėti su naujos platformos tikslais susijusias išlaidas.

Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 (14 straipsnis) ir Reglamento (ES) Nr. 223/2014 (15 straipsnis) pakeitimai

Šiais pakeitimais siekiama valstybėms narėms suteikti papildomų lankstumo galimybių, kad jos galėtų įgyvendinti 2014–2020 m. sanglaudos politikos, EJŖŽF ir Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo (EPLSAF) programas. 2014–2020 m. programų įgyvendinimo reglamentavimo sistema jau buvo pritaikyta, kad valstybėms narėms ir regionams būtų suteikiama daugiau lankstumo įgyvendinimo taisyklių atžvilgiu ir didesnis likvidumas kovojant su COVID-19 pandemijos ir agresijos karo prieš Ukrainą padariniais³⁵. Šioms programavimo laikotarpio pabaigoje nustatytoms priemonėms įgyvendinti reikia skirti pakankamai laiko ir administracinių išteklių, kad būtų galima visapusiškai jas išnaudoti ir

³⁵ Dėl papildomų iniciatyvos „REACT-EU“ išteklių, susijusių su priemone „Next Generation EU“, 2021 ir 2022 m. padidintas finansavimas (be nacionalinio bendro finansavimo), taip siekiant valstybėms narėms suteikti skubią paramą krizei įveikti ir skatinti spartų atsigavimą. Kitos priemonės – sanglaudos veiksmų dėl pabėgėlių Europoje (CARE) dokumentų rinkinys ir įperkamos energijos rėmimo iniciatyva (SAFE).

įgyvendinti. Tai susiję su tuo, kad valstybės narės administracinius išteklius turi nukreipti veiksmų programų, susijusių su STEP, persvarstymui.

Todėl tos galutinės mokėjimo paraiškos pateikimo terminas turėtų būti pratęstas 12 mėnesių. Be to, užbaigimo dokumentų pateikimo terminas taip pat turėtų būti pratęstas 12 mėnesių, kad būtų galima pritaikyti būtinas kontrolės priemones ir atlikti auditą, ir taip tvarkingai užbaigti 2014–2020 m. programavimo laikotarpio programas. Siekiant užtikrinti patikimą ES biudžeto vykdymą ir mokėjimų viršutinių ribų laikymąsi, 2025 m. atliektini mokėjimai kiekvienos programos atveju turėtų neviršyti 1 proc. finansinių asignavimų naudojant išteklius pagal daugiametę finansinę programą. Turėtų būti paaiškinama, kad mokėtinų sumų, viršijančių 1 proc. programos asignavimų vienam fondui 2025 m. viršutinę ribą, 2025 m. ar vėlesniais metais nebus išmokamos ir bus naudojamos tik išankstiniam finansavimui patvirtinti. Nepanaudotos sumos bus panaikinamos pagal bendrąsias įsipareigojimų panaikinimo užbaigiant programą taisykles.

Reglamento (ES) 2021/523, kuriuo nustatoma programa „InvestEU“, pakeitimai (16 straipsnis)

Šia nuostata sukuriami nauja politikos sritis (penktoji linija), kuria siekiama remti STEP investicijas pagal programą „InvestEU“, ir pagal ją numatoma papildoma [...] mlrd. EUR suma, kurią siūloma skirti atlikus DFP peržiūrą ir iš dalies pakeitus ES garantijos sumas STEP tikslais. Taip pat atliekami pakeitimai, kuriais į programą „InvestEU“ siekiama įtraukti suverenumo ženklo aspektą, kaip paaiškinta 4 straipsnyje.

Taip pat pasiūlomos papildomos lankstumo priemonės, kurias taikant būtų galima geriau siekti šios iniciatyvos tikslų, bei pateikiami paaiškinimai. Dėl portfelių derinio nurodoma, kad tais atvejais, kai parama, teikiama naudojant 7 straipsnio 1 dalyje nurodytas finansines priemones, sujungiama į finansinį produktą, priklausančią nuo šiuo reglamentu nustatytos ES garantijos ir (arba) Reglamentu (ES) 2015/1017 nustatytos ES garantijos, nuostoliai, pajamos ir grąžintos sumos, taip pat potencialiai susigrąžintinos sumos gali būti paskirstomos ir ne proporcingai. Šiuo pakeitimu padidinant derinimo operacijų rengimo lankstumą siekiama sudaryti palankesnes sąlygas programos „InvestEU“ ir kitų Sąjungos programų sinergijai.

Siekiant sudaryti palankesnes sąlygas naudotis valstybių narių skyriumi, siūloma laikotarpį, per kurį turi būti sudarytas susitarimas dėl garantijos, šiek tiek pailginti – nuo devynių iki dvylikos mėnesių nuo susitarimo dėl įnašo sudarymo. Taip pat iš dalies pakeičiamos narystės Investicijų komitete taisyklės, paaiškinant, kad nenuolatinis narys gali būti skiriamas ne daugiau kaip dviejų sudėčių nariu, taip užtikrinant, kad būtų galima taikyti tokį atrankos procesą, kurį vykdant būtų galima greitai suformuoti naujosios penktosios linijos Investicijų komitetą.

Siekiant įtraukti rodiklius, susijusius su naująja STEP linija, iš dalies pakeičiamas programos „InvestEU“ reglamento III priedas.

Reglamento (ES) 2021/695, kuriuo sukuriami programa „Europos horizontas“, pakeitimai (17 straipsnis)

Šia nuostata siekiama suteikti daugiau lankstumo ir finansavimo Europos inovacijų tarybos programai „Accelerator“. Vykdamas programoje „Europos horizontas“ numatytą programą „Accelerator“ turėtų būti galima teikti tik nuosavam kapitalui skirtą paramą bankams nepatrauklioms MVĮ, įskaitant startuolius, ir bankams nepatrauklioms mažoms vidutinės kapitalizacijos įmonėms, vykdančioms inovacijas, susijusias su STEP remiamomis

technologijomis. Be to, bandomajam Europos inovacijų tarybos projektui pagal programą „Horizontas 2020“ skirtos nepanaudotos lėšos turėtų būti skiriamos pagal programą „Europos horizontas“ numatytos Europos inovacijų tarybos programos „Accelerator“ tikslams.

Reglamento (ES) 2021/697, kuriuo įsteigiamas Europos gynybos fondas, pakeitimai (18 straipsnis)

Siekiant nustatyti papildomų lėšų, kurios turi būti panaudojamos per Europos gynybos fondą, sumą, 18 straipsniu iš dalies pakeičiamas Reglamentas dėl Europos gynybos fondo.

Reglamento (ES) 2021/241, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė, pakeitimai (19 straipsnis)

Šis reglamentas iš dalies pakeičiamas siekiant padidinti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose numatomų išlaidų, kurias valstybės narės gali naudoti pagal programos „InvestEU“ valstybių narių skyrių, sumos viršutinę ribą. Be taikytinos 4 proc. finansinių asignavimų viršutinės ribos, numatytos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane, valstybės narės gali nuspręsti skirti dar 6 proc. STEP investicijoms remti, taigi iš viso gali būti skiriama iki 10 proc. siekiant užtikrinti, kad valstybės narės nustatytų ir pateiktų Komisijai planuojamus skelbti kvietimus teikti pasiūlymus, susijusius su platformos tikslais ir kuriuos būtų galima skelbti suverenumo portale, iš dalies pakeičiamas 29 straipsnis.

Įsigaliojimas ir taikymas (20 straipsnis)

Siūloma, kad šis reglamentas, kuris bus tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse, įsigaliotų kitą dieną po jo paskelbimo.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo sukurama Europos strateginių technologijų platforma (STEP) ir iš dalies keičiama Direktyva 2003/87/EB bei reglamentai (ES) 2021/1058, (ES) 2021/1056, (ES) 2021/1057, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) 2021/1060, (ES) 2021/523, (ES) 2021/695, (ES) 2021/697 ir (ES) 2021/241

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 164 straipsnį, 173 straipsnį, 175 straipsnio trečią pastraipą, 176–178 straipsnius, 182 straipsnio 1 dalį ir 192 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę³⁶,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę³⁷,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) pastaraisiais metais ES orientavosi į Europos ekonomikos konkurencingumo ir atsparumo didinimą vykdant žaliąją ir skaitmeninę pertvarką. Žalioji ir skaitmeninė pertvarka, įtvirtinta Europos žaliojo kurso komunikate³⁸ ir politikos programoje „Skaitmeninio dešimtmečio kelrodis“³⁹, skatina ES ekonomikos augimą ir modernizavimą, atveria naujų verslo galimybių ir padeda įgyti konkurencinį pranašumą pasaulio rinkose. Europos žaliojo kurso komunikate išdėstytos veiksmų gairės, kaip sąžiningai ir įtraukiai užtikrinti neutralų ir tvarų Sąjungos ekonomikos poveikį klimatui, sprendžiant su klimatu ir aplinka susijusias problemas. Be to, 2030 m. politikos programoje „Skaitmeninio dešimtmečio kelrodis“ nustatyta aiški Sąjungos skaitmeninės pertvarkos ir skaitmeninių tikslų įgyvendinimo Sąjungos lygmeniu iki 2030 m. kryptis, visų pirma susijusi su skaitmeniniais įgūdžiais, skaitmenine infrastruktūra ir įmonių bei viešųjų paslaugų skaitmenine pertvarka;
- (2) ES pramonė įrodė esanti atspari, tačiau ji patiria sunkumų. Didelė infliacija, darbo jėgos trūkumas, tiekimo grandinių sutrikimai po COVID-19 pandemijos, didėjančios palūkanų normos ir energijos bei žaliavų kainų šuoliai daro neigiamą poveikį ES pramonės konkurencingumui. Tai vyksta esant stipriai, bet ne visada sąžiningai konkurencijai susiskaidžiusioje pasaulinėje rinkoje. ES jau pateikė keletą iniciatyvų

³⁶ OL C [...], [...], p. [...].

³⁷ OL C [...], [...], p. [...].

³⁸ Komisijos komunikatas „Europos žaliasis kursas“ (COM(2019) 640 *final*). Taip pat žr. 2020 m. sausio 15 d. Europos Parlamento rezoliuciją ir 2020 m. gruodžio 11 d. Europos Vadovų Tarybos išvadas.

³⁹ 2022 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2022/2481, kuriuo nustatoma 2030 m. Skaitmeninio dešimtmečio politikos programa (OL L 323, 2022 12 19, p. 4).

savo pramonei remti, kaip antai Žaliojo kurso pramonės planą⁴⁰, Svarbiausių žaliavų aktą⁴¹, Poveikio klimatui neutralizavimo pramonės aktą⁴², naująją Laikinąją valstybės pagalbos krizės ir pereinamojo laikotarpio sąlygomis sistemą⁴³ ir planą „REPowerEU“⁴⁴. Nors šiais sprendimais teikiama skubi ir tikslinė parama, ES turi parengti struktūriškesnį atsaką į savo pramonės sektorių investicijų poreikius, kuriuo būtų užtikrinama sanglauda ir vienodos sąlygos bendrojoje rinkoje ir siekiama sumažinti ES strateginę priklausomybę;

- (3) giliųjų ir skaitmeninių technologijų, švarių technologijų ir biotechnologijų naudojimas ir plėtra Sąjungoje bus labai svarbūs siekiant išnaudoti žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos galimybes ir pasiekti jos tikslus, taip skatinant Europos pramonės konkurencingumą ir jos tvarumą. Todėl reikia nedelsiant imtis veiksmų, kad būtų remiamas tokių technologijų plėtojimas ar gamyba Sąjungoje, apsaugant ir stiprinant jų vertės grandines, taip sumažinant Sąjungos strateginę priklausomybę ir sprendžiant esamas darbo jėgos ir įgūdžių trūkumo problemas tuose sektoriuose rengiant mokymus ir pameistrystės programas ir kuriant visiems prieinamas patrauklias ir kokybiškas darbo vietas;
- (4) ypatingos svarbos technologijas būtina remti šiose srityse: giliųjų ir skaitmeninių technologijų, švarių technologijų ir biotechnologijų (įskaitant atitinkamas ypatingos svarbos žaliavų vertės grandines), visų pirma susijusias su projektais, įmonėmis ir sektoriais, kuriems tenka itin svarbus vaidmuo ES konkurencingumo ir atsparumo bei vertės grandinių atžvilgiu. Pavyzdžiui, giliosios ir skaitmeninės technologijos turėtų apimti mikroelektroniką, našiąją kompiuteriją, kvantines technologijas (t. y. kompiuteriją, ryšių ir jutiklių technologijas), debesijos kompiuteriją, tinklo paribio kompiuteriją ir dirbtinį intelektą, kibernetinio saugumo technologijas, robotiką, 5G ir pažangų junglumą bei virtualiąsias realybes, įskaitant veiksmus, susijusius su giliosiomis ir skaitmeninėmis technologijomis, naudojamomis gynybos bei orlaivių ir erdvėlaivių pramonės sektoriuose. Švarios technologijos, be kita ko, turėtų apimti atsinaujinančiųjų išteklių energiją; elektros energijos ir šiluminės energijos kaupimą; šilumos siurblius; elektros energijos tinklą; atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės degalus; tvarius alternatyviuosius degalus; elektrolizerius ir kuro elementus; anglies dioksido surinkimą, naudojimą ir saugojimą; energijos vartojimo efektyvumą; vandenilį ir su juo susijusią infrastruktūrą; išmaniuosius energetikos sprendimus; tvarumui svarbias technologijas, kaip antai vandens valymo ir gėlinimo; pažangiąsias medžiagas, kaip antai nanomedžiagas, kompozitines medžiagas ir ateities švarios statybos medžiagas, ir technologijas, skirtas tvariai svarbiausių žaliavų gavybai ir perdirbimui. Turėtų būti laikoma, kad biotechnologijos apima tokias technologijas kaip biomolekulės ir jų pritaikymo sritys, sveikatos saugumui itin svarbūs vaistai ir medicinos technologijos, pasėlių biotechnologijos, taip pat pramoninės biotechnologijos, pvz., skirtos atliekų šalinimui ir biotechnologijomis pagrįstai gamybai. Komisija gali paskelbti gaires, kuriose būtų išsamiau apibrėžtas technologijų taikymas šiose trijose srityse, pagal šį reglamentą laikomose ypatingos svarbos sritimis, taip skatinant bendrą supratimą, kokie projektai, įmonės ir sektoriai turi būti

⁴⁰ Komisijos komunikatas „Žaliojo kurso pramonės planas poveikio klimatui neutralizavimo amžiui“ (COM(2023) 62 *final*).

⁴¹ COM(2023) 160 *final*.

⁴² COM(2023) 161 *final*.

⁴³ Komisijos komunikatas dėl Laikiniosios valstybės pagalbos krizės ir pereinamojo laikotarpio sąlygomis sistemos (OL C 101, 2023 3 17, p. 3).

⁴⁴ Reglamentas (ES) 2023/435, kiek tai susiję su „REPowerEU“ (OL L 63, 2023 2 28, p. 1).

remiami pagal atitinkamas programas, atsižvelgiant į bendrą strateginį tikslą. Be to, bet kurios iš šių trijų sričių technologijos, kurios yra bendriems Europos interesams svarbių projektų (BEISP), patvirtintų pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies b punktą, objektas, turėtų būti laikomos ypatingos svarbos technologijomis, o atskiri projektai, kurie priskiriami tokiems BEISP, turėtų būti laikomi tinkamais finansuoti pagal atitinkamas programų taisykles, jeigu nustatytas finansavimo trūkumas ir tinkamos finansuoti išlaidos dar nebuvo visiškai padengti;

- (5) sustiprinti pagrindinių technologijų gamybos pajėgumus Sąjungoje nebus įmanoma, jeigu joje nebus pakankamai daug kvalifikuotos darbo jėgos. Tačiau darbo jėgos ir įgūdžių trūkumas yra padidėjęs visuose sektoriuose, įskaitant tuos, kurie laikomi svarbiais įgyvendinant žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, ir dėl jo kyla pavojus pagrindinių technologijų plėtrai, be kita ko, atsižvelgiant į demografinius pokyčius. Todėl būtina skatinti aktyvesnį žmonių aktyvumą darbo rinkoje, susijusioje su strateginiais sektoriais, visų pirma kuriant darbo vietas ir pameistrystės programas jauniems, palankių sąlygų neturintiems asmenims, visų pirma nedirbančiam, , nesimokančiam ir mokymuose nedalyvaujančiam jaunimui. Tokia parama papildys keletą kitų veiksmų, kuriais siekiama patenkinti su pertvarka susijusius įgūdžių poreikius, kaip nurodyta ES įgūdžių darbotvarkėje⁴⁵;
- (6) atsižvelgiant į pertvarkai reikalingų investicijų mastą, reikia sutelkti visas pagal esamas ES programas ir fondus turimas lėšas, įskaitant tas, kuriomis suteikiama biudžeto garantija finansavimo ir investavimo operacijoms, taip pat finansinių priemonių ir derinimo operacijų įgyvendinimui. Toks finansavimas turėtų būti naudojamas lanksčiau, kad strateginiuose sektoriuose būtų laiku teikiama tikslinė parama ypatingos svarbos technologijoms. Todėl Europos strateginių technologijų platformos (toliau – STEP) atsakas į Sąjungos investicijų poreikius turėtų būti struktūriškas ir ši platforma turėtų padėti geriau nukreipti esamas ES lėšas ypatingos svarbos investicijoms, kuriomis siekiama remti ypatingos svarbos technologijų kūrimą ar gamybą, taip išsaugant vienodas sąlygas bendrojoje rinkoje ir siekiant užtikrinti geografiškai subalansuotą pagal STEP finansuojamų projektų paskirstymą atsižvelgiant į pagal atitinkamas programas suteikiamus įgaliojimus;
- (7) STEP turėtų būti nustatomi ištekliai, kurie turėtų būti panaudojami pagal jau veikiančias Sąjungos programas ir fondus, t. y. programą „InvestEU“, programą „Europos horizontas“, Europos gynybos fondą ir Inovacijų fondą. Kartu turėtų būti skiriamas papildomas 10 mlrd. EUR finansavimas. Iš šios sumos 5 mlrd. EUR turėtų būti panaudota Inovacijų fondo⁴⁶ lėšoms padidinti, o 3 mlrd. EUR – bendrai ES garantijos, skiriamos ES skyriui pagal programos „InvestEU“ reglamentą, sumai padidinti iki 7,5 mlrd. EUR⁴⁷, atsižvelgiant į atitinkamą atidėjinių normą. 0,5 mlrd. EUR turėtų būti skirta padidinti finansinį paketą pagal Reglamentą dėl

⁴⁵ Komunikatas „Europos įgūdžių darbotvarkė, kuria siekiama tvaraus konkurencingumo, socialinio sąžiningumo ir atsparumo“ (COM(2020) 274 *final*).

⁴⁶ Direktyva 2003/87/EB, nustatanti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą (OL L 275, 2003 10 25, p. 32).

⁴⁷ Reglamentas (ES) 2021/523, kuriuo nustatoma programa „InvestEU“ (OL L 107, 2021 3 26, p. 30).

programos „Europos horizontas“⁴⁸, kuris turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas, o 1,5 mlrd. EUR turėtų būti skirta Europos gynybos fondui⁴⁹;

- (8) suverenumo ženklas turėtų būti suteikiamas projektams, kuriais prisidedama prie STEP tikslų, su sąlyga, kad projektas buvo įvertintas ir atitinka būtiniausius kokybės reikalavimus, visų pirma projekto tinkamumo, atmetimo ir finansavimo skyrimo kriterijus, nustatytus kvietime teikti pasiūlymus pagal programą „Europos horizontas“, Skaitmeninės Europos programą⁵⁰ arba programą „ES – sveikatos labui“⁵¹, taip pat Europos gynybos fondo arba Inovacijų fondo kvietime teikti pasiūlymus, ir nepriklausomai nuo to, ar projektui jau buvo skirta lėšų pagal tas priemones. Šie būtiniausi kokybės reikalavimai bus nustatyti apibrėžiant aukštos kokybės projektus. Šis ženklas turėtų būti naudojamas kaip kokybės ženklas siekiant padėti projektams pritraukti viešąsias ir privačiąsias investicijas, patvirtinant jų indėlį siekiant STEP tikslų. Be to, naudojant šį ženklą bus kuriamos geresnės galimybės gauti ES finansavimą, nes visų pirma bus palengvinamas kaupiamasis arba mišrus finansavimas pagal kelias Sąjungos priemones;
- (9) tuo tikslu turėtų būti galima remtis kitų Sąjungos programų tikslais atliktais vertinimais pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046⁵² 126 ir 127 straipsnius, siekiant sumažinti Sąjungos lėšų gavėjams tenkančią administracinę naštą ir skatinti investicijas į prioritetines technologijas. Rengdamos ir siūlydamos savo ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus ir priimdamos sprendimus dėl investicinių projektų, kurie turėtų būti finansuojami iš joms tenkančios Modernizavimo fondo dalies, valstybės narės turėtų apsvarstyti galimybę įtraukti veiksmus, kuriems suteiktas suverenumo ženklas (su sąlyga, kad jie atitinka EGADP reglamento⁵³ nuostatas). Komisija turėtų atsižvelgti į suverenumo ženklą, vykdydama EIB statuto 19 straipsnyje numatytą procedūrą ir atlikdama programos „InvestEU“ reglamento 23 straipsnyje nustatytą politikos patikrinimą. Be to, turėtų būti reikalaujama, kad įgyvendinantieji partneriai nagrinėtų projektus, kuriems suteiktas suverenumo ženklas, jeigu pagal to reglamento 26 straipsnio 5 dalį jie priskiriami jų geografinėi ir veiklos sričiai. Už STEP programas atsakingos institucijos taip pat turėtų būti skatinamos apsvarstyti galimybę remti strateginius projektus, nustatytus pagal Poveikio klimatui neutralizavimo pramonės ir Svarbiausiųjų žaliavų aktus, kuriems taikomas reglamento 2 straipsnis ir kuriems gali būti taikomos kaupiamojo finansavimo taisyklės;
- (10) Komisija turėtų sukurti naują viešai prieinamą interneto svetainę (toliau – suverenumo portalas), kurioje būtų teikiama informacija apie galimą paramą įmonėms ir projektų rengėjams, pageidaujantiems gauti lėšų STEP investicijoms. Tuo tikslu šiame portale prieinamu ir naudotojui patogiu būdu turėtų būti informuojama apie ES biudžete numatytas STEP investicijų finansavimo galimybes. Tai turėtų būti informacija apie

⁴⁸ Reglamentas (ES) 2021/695, kuriuo sukuriamą programa „Europos horizontas“ (OL L 170, 2021 5 12, p. 1).

⁴⁹ Reglamentas (ES) 2021/697, kuriuo įsteigiamas Teisingos pertvarkos fondas (OL L 170, 2021 5 12, p. 149).

⁵⁰ Reglamentas (ES) 2021/694, kuriuo nustatoma Skaitmeninės Europos programa (OL L 166, 2021 5 11, p. 1).

⁵¹ Reglamentas (ES) 2021/522, kuriuo nustatoma Sąjungos veiksmų sveikatos srityje programa „ES – sveikatos labui“ (OL L 107, 2021 3 26, p. 1).

⁵² Reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių (OL L 193, 2018 7 30, p. 1).

⁵³ Reglamentas (ES) 2021/241, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (OL L 57, 2021 2 18, p. 17).

tiesiogiai valdomas programos, kaip antai programą „Europos horizontas“, Skaitmeninės Europos programą, programą „ES – sveikatos labui“ ir Inovacijų fondą, taip pat apie kitas programas, pavyzdžiui, programą „InvestEU“, EGADP ir sanglaudos politikos fondus. Be to, suverenumo portalas turėtų padėti didinti STEP investicijų matomumą investuotojams, šiuo tikslu šiame portale skelbiant projektų, kuriems suteiktas suverenumo ženklas, sąrašą. Šiame portale taip pat turėtų būti nurodomos nacionalinės kompetentingos institucijos, veikiančios kaip kontaktiniai punktai STEP įgyvendinimo nacionaliniu lygmeniu klausimais;

- (11) STEP grindžiama esamų programų perprogramavimu ir stiprinimu siekiant remti strategines investicijas, tačiau ši platforma taip pat yra svarbus elementas nustatant naujų intervencinių priemonių, kuriomis būtų grindžiamas Europos suverenumo fondas, galimybes ir jas rengiant. 2025 m. atliekant vertinimą bus įvertintas veiksmų, kurių buvo imtasi, aktualumas ir šiuo vertinimu bus remiamasi vertinant poreikį padidinti strateginiams sektoriams teikiamą paramą;
- (12) siekiant įtraukti papildomą 5 mlrd. EUR finansavimo paketą 2024–2027 m. laikotarpiu, turėtų būti iš dalies pakeista Direktyva 2003/87/EB⁵⁴. Inovacijų fondo lėšomis remiamos investicijos į novatoriškas mažo anglies dioksido kiekio technologijas, kurioms gali būti skirta STEP. Todėl padidinus Inovacijų fondo apimtį turėtų būti sudarytos sąlygos teikti finansavimą siekiant tikslo remti ypatingos svarbos švarių technologijų kūrimą ar gamybą Sąjungoje. Atsižvelgiant į sanglaudos užtikrinimo ir bendrosios rinkos skatinimo tikslus ir siekiant remti žaliąją pertvarką bei švarių technologijų plėtrą visoje Sąjungoje, papildomas finansinis paketas turėtų būti skiriamas skelbiant kvietimus teikti pasiūlymus, kuriuos gali teikti subjektai iš valstybių narių, kurių vidutinis BVP vienam gyventojui yra mažesnis už ES 27 vidurkį, išreikštą perkamosios galios standartais (PGS) ir apskaičiuotą remiantis 2015–2017 m. laikotarpio Sąjungos duomenimis;
- (13) siekiant išplėsti investicijų, kuriomis siekiama stiprinti pramonės plėtrą ir vertės grandines strateginiuose sektoriuose, rėmimo galimybes, ERPF paramos apimtis turėtų būti išplėsta numatant naujus konkrečius ERPF tikslus, nedarant poveikio Reglamente (ES) 2021/1060⁵⁵ ir Reglamente (ES) 2021/1058⁵⁶ nustatytoms išlaidų tinkamumo finansuoti ir klimato srities išlaidų taisyklėms. Strateginiuose sektoriuose taip pat turėtų būti galima remti gamybinės investicijas į įmones, kurios nėra MVI, bet gali svariai prisidėti prie mažiau išsivysčiusių ir pertvarką vykdančių regionų vystymosi, taip pat labiau išsivysčiusiuose valstybių narių regionuose, kurių BVP vienam gyventojui yra mažesnis už ES vidurkį. Vadovaujančiosios institucijos raginamos skatinti didelių įmonių ir vietos MVI, tiekimo grandinių, inovacijų ir technologijų ekosistemų bendradarbiavimą. Tai padėtų padidinti bendrą Europos pajėgumą stiprinti savo pozicijas tuose sektoriuose, suteikiant galimybę visoms valstybėms narėms vykdyti tokias investicijas ir taip kovoti su didėjančių skirtumų rizika;
- (14) Reglamente (ES) 2021/1056⁵⁷ nustatyta TPF paramos taikymo sritis taip pat turėtų būti išplėsta, įtraukiant didelių įmonių investicijas į švarias technologijas, kuriomis

⁵⁴ Direktyva 2003/87/EB, nustatanti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą (OL L 275, 2003 10 25, p. 32).

⁵⁵ Reglamentas (ES) 2021/1060, kuriuo nustatomos bendrosios nuostatos (OL L 231, 2021 6 30, p. 159).

⁵⁶ Reglamentas (ES) 2021/1058 dėl Europos regioninės plėtros fondo ir Sanglaudos fondo (OL L 224, 2021 6 24, p. 31).

⁵⁷ Reglamentas (ES) 2021/1056, kuriuo įsteigiamas Teisingos pertvarkos fondas (OL L 231, 2021 6 30, p. 1).

prisidedama prie STEP tikslų, su sąlyga, kad jos bus suderinamos su numatomu indėliu vykdant perėjimą prie poveikio klimatui neutralumo, kaip nustatyta teritoriniuose teisingos pertvarkos planuose. Teikiant paramą tokioms investicijoms neturėtų būti reikalaujama peržiūrėti teritorinio teisingos pertvarkos plano, jeigu tokia peržiūra būtų išimtinai susijusi su trūkumų analize, reikalinga pagrįsti investiciją darbo vietų kūrimo požiūriu;

- (15) ESF+⁵⁸, kuris yra pagrindinis ES investavimo į žmones fondas, labai padeda skatinti įgūdžių ugdymą. Siekiant sudaryti palankesnes sąlygas naudoti tą fondą siekiant STEP tikslų, turėtų būti įmanoma ESF+ naudoti investicijoms, kuriomis siekiama sukurti ateities darbo rinkai pasirengusių kvalifikuotą ir atsparią darbo jėgą, finansuoti;
- (16) siekiant padėti paspartinti investicijas ir nedelsiant užtikrinti investicijų, kuriomis remiami STEP tikslai pagal ERPF, ESF+⁵⁹ ir TPF, likvidumą, turėtų būti skiriama papildoma išskirtinio išankstinio finansavimo suma – vienkartinė išmoka, mokama atsižvelgiant į prioritetus, susijusius su investicijomis, kuriomis remiami STEP tikslai. Papildomas išankstinis finansavimas turėtų būti taikomas visiems TPF asignavimams, atsižvelgiant į poreikį paspartinti jų vykdymą ir sukurti tvirtas sąsajas su TPF siekiant padėti valstybėms narėms siekti STEP tikslų. Toms išskirtinio išankstinio finansavimo sumoms taikomos taisyklės turėtų atitikti Reglamente (ES) 2021/1060 nustatytas taisykles, taikomas išankstiniam finansavimui. Be to, siekiant toliau skatinti tokių investicijų naudojimą ir užtikrinti greitesnį jų vykdymą, turėtų būti suteikiama galimybė STEP prioritetams taikyti iki 100 proc. padidintą ES finansavimo normą. Įgyvendindamos naujus STEP tikslus, vadovaujančiosios institucijos raginamos taikyti tam tikrus socialinius kriterijus arba skatinti teigiamus socialinius rezultatus, pavyzdžiui, kurti pameistrystės galimybes ir darbo vietas palankių sąlygų neturintiems jaunuoliams, visų pirma nedirbančiam, nesimokančiam ir mokymuose nedalyvaujančiam jaunimui, taikyti viešųjų pirkimų direktyvose nustatytus socialinius sutarties skyrimo kriterijus tais atvejais, kai projektą įgyvendina įstaiga, kuri turi organizuoti viešuosius pirkimus ir mokėti tinkamą darbo užmokestį, dėl kurio susitariama kolektyvinių derybų metu;
- (17) Bendrųjų nuostatų reglamentas⁶⁰ turėtų būti iš dalies pakeistas taip, kad projektams, kuriems suteiktas suverenumo ženklas, būtų sudaromos geresnės galimybės gauti ES finansavimą, visų pirma palengvinant kaupiamąjį arba mišrų finansavimą pagal kelias Sąjungos priemones. Tuo tikslu vadovaujančiosios institucijos turėtų turėti galimybę tiesiogiai skirti ERPF arba ESF+ paramą veiksams, kuriems suteiktas suverenumo ženklas;
- (18) 2014–2020 m. programų įgyvendinimo reglamentavimo sistema buvo pritaikyta, kad valstybėms narėms ir regionams būtų suteikiama daugiau lankstumo įgyvendinimo taisyklių atžvilgiu ir didesnis likvidumas kovojant su COVID-19 pandemijos ir agresijos karo prieš Ukrainą padariniais. Šioms programavimo laikotarpio pabaigoje nustatytoms priemonėms įgyvendinti reikia skirti pakankamai laiko ir administracinių išteklių, kad būtų galima visapusiškai jas išnaudoti ir įgyvendinti, taip pat ir tuo metu, kai valstybės narės sutelks išteklius į 2021–2027 m. veiksmų programų, susijusių su STEP tikslais, peržiūrą. Siekiant sumažinti už programas atsakingoms institucijoms

⁵⁸ Reglamentas (ES) 2021/1057, kuriuo nustatomas „Europos socialinis fondas +“ (ESF+) (OL L 231, 2021 6 30, p. 21).

⁵⁹ Reglamentas (ES) 2021/1057, kuriuo nustatomas „Europos socialinis fondas +“ (ESF+) (OL L 231, 2021 6 30, p. 21).

⁶⁰ Reglamentas (ES) 2021/1060, kuriuo nustatomos bendrosios nuostatos (OL L 231, 2021 6 30, p. 159).

tenkančią administracinę naštą ir užkirsti kelią galimam lėšų praradimui po programų užbaigimo vien dėl administracinių priežasčių, turėtų būti pratęsti Reglamentu (ES) Nr. 1303/2013⁶¹ ir Reglamentu (ES) Nr. 223/2014⁶² nustatyti 2014–2020 m. laikotarpio programų administracinio užbaigimo terminai. Konkrečiau, tos galutinės mokėjimo paraiškos pateikimo terminas turėtų būti pratęstas 12 mėnesių. Be to, užbaigimo dokumentų pateikimo terminas taip pat turėtų būti pratęstas 12 mėnesių. Atsižvelgiant į šį pakeitimą, tikslinga paaiškinti, kad maisto produktai ir medžiagos, nupirkti iki tinkamumo finansuoti laikotarpio pabaigos (2023 m. pabaigos), gali būti toliau platinami ir po tos datos. Siekiant užtikrinti patikimą ES biudžeto vykdymą ir mokėjimų viršutinių ribų laikymąsi, 2025 m. atliktini mokėjimai kiekvienos programos atveju turėtų neviršyti 1 proc. finansinių asignavimų naudojant išteklius pagal daugiametę finansinę programą. Mokėtinos sumos, viršijančios 1 proc. programos asignavimų vienam fondui 2025 m. viršutinę ribą, nebūtų mokamos nei 2025, nei vėlesniais metais, o būtų naudojamos tik išankstiniam finansavimui patvirtinti. Nepanaudotos sumos bus panaikinamos pagal bendrąsias įsipareigojimų panaikinimo užbaigiant programą taisykles;

- (19) programa „InvestEU“ yra ES pavyzdinė programa, kuria siekiama skatinti investicijas, visų pirma susijusias su žaliąja ir skaitmenine pertvarka, teikiant paklausa grindžiamą finansavimą, be kita ko, taikant derinimo mechanizmus, ir techninę paramą. Toks požiūris padeda pritraukti papildomą viešąjį ir privatųjį kapitalą. Atsižvelgiant į didelę „InvestEU“ garantijos paklausą rinkoje, programos „InvestEU“ ES skyrius turėtų būti padidintas taip, kad atitiktų STEP tikslus. Taip, be kita ko, bus pagerintos esamos programos „InvestEU“ galimybės investuoti į BEISP projektus nustatytuose ypatingos svarbos technologijų sektoriuose. Be to, valstybės narės raginamos prisidėti prie programos „InvestEU“ valstybių narių skyriaus ir remti STEP tikslus atitinkančius finansinius produktus, nedarant poveikio galiojančioms valstybės pagalbos taisyklėms. Valstybės narės turėtų turėti galimybę į savo ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus kaip vieną iš priemonių įtraukti piniginių įnašų, skirtą programos „InvestEU“ valstybių narių skyriui, taip remiant STEP tikslus. Tas papildomas įnašas, skirtas remti STEP tikslus, galėtų siekti iki 6 proc. viso jų ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano finansinio asignavimo programos „InvestEU“ valstybių narių skyriui. Siekiant geriau įgyvendinti STEP tikslus, taip pat turėtų būti numatomos papildomos lankstumo priemonės ir pateikiami paaiškinimai;
- (20) programa „Europos horizontas“ yra pagrindinė ES mokslinių tyrimų ir inovacijų finansavimo programa, o jos Europos inovacijų taryba (EIC) teikia paramą inovacijoms, kurios gali būti proveržio ir perversminės ir kurių plėtros potencialas gali būti pernelyg rizikingas privatiems investuotojams. Pagal programą „Europos horizontas“ turėtų būti numatomos papildomos lankstumo priemonės, kad pagal Europos inovacijų tarybos programą „Accelerator“ būtų galima teikti tik nuosavam kapitalui skirtą paramą bankams nepatrauklioms MVĮ, įskaitant startuolius, ir bankams nepatrauklioms MVĮ ir mažoms vidutinės kapitalizacijos įmonėms, vykdančioms inovacijas STEP remiamų technologijų srityje, ir nepriklausomai nuo to, ar jos anksčiau buvo gavusios kitų rūšių paramą pagal Europos inovacijų tarybos programą „Accelerator“. Šiuo metu EIC fondo įgyvendinimas yra apribotas iki didžiausios

⁶¹ Reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos bendrosios nuostatos (OL L 347, 2013 12 20, p. 320).

⁶² Reglamentas (ES) 223/2014 dėl Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo (OL L 72, 2014 3 12, p. 1).

15 mln. EUR investicijų sumos, išskyrus išimtinis atvejus, ir fondas negali patenkinti tolesnio finansavimo arba didesnių investicijų poreikių. Jei nuosavam kapitalui skirtą paramą būtų leista teikti bankams nepatrauklioms MVĮ ir mažoms vidutinės kapitalizacijos įmonėms, būtų užpildyta rinkos spraga – investicijų poreikis siekia 15–50 mln. EUR. Be to, patirtis parodė, kad bandomajam Europos inovacijų tarybos projektui pagal programą „Horizontas 2020“ skirtos sumos nėra visiškai panaudojamos. Šios nepanaudotos lėšos turėtų būti skiriamos programoje „Europos horizontas“ numatytos Europos inovacijų tarybos programos „Accelerator“ tikslams. Reglamentas dėl programos „Europos horizontas“ taip pat turėtų būti iš dalies pakeistas, kad būtų atsižvelgta į padidintą Europos gynybos fondui skirtą finansinį paketą;

- (21) Europos gynybos fondas yra pagrindinė programa, skirta didinti Sąjungos gynybos pramonės konkurencingumą, inovacijas, efektyvumą ir technologinį savarankiškumą ir taip prisidėti prie Sąjungos strateginio savarankiškumo. Gynybos pajėgumų plėtra yra labai svarbi, nes ja grindžiami Europos pramonės pajėgumai ir savarankiškumas kuriant gynybos produktus ir valstybių narių, kaip tokių produktų galutinių naudotojų, nepriklausomumas. Todėl šis papildomas finansinis paketas turėtų būti skiriamas veiksams giliųjų ir skaitmeninių technologijų srityje, kuriais prisidedama prie gynybos taikomųjų programų kūrimo, remti;
- (22) kadangi šio reglamento tikslų, t. y. stiprinti Europos suverenumą, spartinti Sąjungos žaliąją ir skaitmeninę pertvarką ir didinti jos konkurencingumą bei mažinti jos strateginę priklausomybę, valstybės narės negali deramai pasiekti, o tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 SKYRIUS

STEP

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu sukuriamą Europos strateginių technologijų platformą (toliau – STEP arba platforma), skirtą ypatingos svarbos ir besiformuojančioms strateginėms technologijoms remti.

Juo nustatomi platformos tikslai, naudojantis platforma teikiamos finansinės paramos suma ir suverenumo ženklo bei suverenumo portalo sukūrimo ir duomenų apie platformos tikslus teikimo taisyklės.

2 straipsnis

STEP tikslai

- 1. Siekiant stiprinti Europos suverenumą ir saugumą, spartinti Sąjungos žaliąją ir skaitmeninę pertvarką ir didinti jos konkurencingumą, mažinti jos strateginę priklausomybę, visoje Sąjungoje sudaryti vienodas sąlygas investicijoms bendrojoje

rinkoje ir skatinti įtraukias galimybes dirbti patraukliose ir kokybiškose darbo vietose, platforma siekiama šių tikslų:

- a) remti ypatingos svarbos technologijų kūrimą ar gamybą Sąjungoje arba apsaugoti ir stiprinti atitinkamas ypatingos svarbos technologijų vertės grandines šiose srityse:
 - i) giliųjų ir skaitmeninių technologijų,
 - ii) švarių technologijų,
 - iii) biotechnologijų;
 - b) spręsti darbo jėgos ir įgūdžių, kurie yra itin svarbūs visų rūšių kokybiškoms darbo vietoms, trūkumo problemą siekiant a punkte nurodyto tikslo.
2. Pirmos pastraipos a punkte nurodytos technologijos laikomos ypatingos svarbos technologijomis, jeigu jos atitinka bent vieną iš šių sąlygų:
- a) technologija yra inovatyvi ir pažangi bei turi didelį ekonominį potencialą bendrojoje rinkoje;
 - b) technologija padeda mažinti strateginę Sąjungos priklausomybę arba užkirsti jai kelią.
3. Tais atvejais, kai bendriems Europos interesams svarbūs projektai (BEISP), Komisijos patvirtinti pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies b punktą, yra susiję su kuria nors iš 1 dalies a punkte nurodytų technologijų sričių, atitinkamos technologijos turėtų būti laikomos ypatingos svarbos technologijomis.
4. Pirmoje dalyje nurodyta ypatingos svarbos technologijų gamybos vertės grandinė yra susijusi su galutiniais produktais, taip pat su pagrindiniais elementais, specialiomis mašinomis ir svarbiausiosiomis žaliavomis, pirmiausia naudojamomis tiems produktams gaminti.

3 straipsnis

Finansinė parama

1. Platformos iniciatyvos įgyvendinimas visų pirma remiamas šiomis priemonėmis:
 - a) Reglamento (ES) 2021/523 4 straipsnio 1 dalyje nurodyta Sąjungos garantija, kurios orientacinė suma yra 7 500 000 000 EUR. Ta garantija įgyvendinama pagal Reglamentą (ES) 2021/523;
 - b) Reglamento (ES) 2021/695 12 straipsnio 2 dalies c punkto i papunktyje nurodyto finansinio paketo 500 000 000 EUR suma einamosiomis kainomis. Ta suma panaudojama pagal Reglamentą (ES) 2021/695;
 - c) finansinio paketo, nurodyto Direktyvos 2003/87/EB 10a straipsnio 8 dalies šeštoje pastraipoje, 5 000 000 000 EUR suma einamosiomis kainomis. Ta suma panaudojama per Inovacijų fondą pagal Direktyvos 2003/87/EB 10a straipsnio 8 dalyje nustatytas taisykles ir Komisijos deleguotąjį reglamentą [2019/856];
 - d) Reglamento (ES) 2021/697 4 straipsnio 1 dalies a punkte nurodyto finansinio paketo 1 500 000 000 EUR suma einamosiomis kainomis. Ta suma panaudojama pagal Reglamentą (ES) 2021/697.
2. 1 dalyje nurodytos sumos naudojamos 2 straipsnyje nurodytiems tikslams pasiekti.

Suverenumo ženklas ir kaupiamasis finansavimas

1. Komisija suteikia suverenumo ženklą bet kuriam veiksmui, kuriuo prisidedama prie bet kurio iš platformos tikslų įgyvendinimo, su sąlyga, kad tas veiksmas buvo įvertintas ir atitinka būtiniausius kokybės reikalavimus, visų pirma tinkamumo, atmetimo ir finansavimo skyrimo kriterijus, nustatytus kvietime teikti pasiūlymus pagal Reglamentą (ES) 2021/695, Reglamentą (ES) 2021/694, Reglamentą (ES) 2021/697, Reglamentą (ES) 2021/522 arba Komisijos deleguotąjį reglamentą (ES) 2019/856.
2. Suverenumo ženklas gali būti naudojamas kaip kokybės ženklas, visų pirma šiais tikslais:
 - a) siekiant gauti paramą kito Sąjungos fondo arba programos lėšomis finansuojamam veiksmui pagal tam fondui arba programai taikomas taisykles arba
 - b) siekiant finansuoti veiksmą gaunant kaupiamąjį arba mišrų finansavimą kartu su finansavimu pagal kitą Sąjungos priemonę, laikantis galiojančiuose pagrindiniuose teisės aktuose nustatytų taisyklių.
3. Peržiūredamos savo ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus pagal Reglamentą (ES) 2021/241, valstybės narės, nedarant poveikio to reglamento nuostatomis, pirmenybę teikia veiksmams, kuriems suteiktas 1 dalyje nurodytas suverenumo ženklas.
4. Priimdamos sprendimą dėl investicinių projektų, finansuotinių iš joms tenkančios atitinkamos Modernizavimo fondo dalies pagal Direktyvos 2003/87/EB 10d straipsnį, valstybės narės pirmenybę teikia ypatingos svarbos švarių technologijų projektams, kuriems pagal 1 dalį suteiktas suverenumo ženklas. Be to, valstybės narės gali nuspręsti skirti nacionalinę paramą projektams, kuriems suteiktas suverenumo ženklas ir kuriais prisidedama prie 2 straipsnio 1 dalies a punkto ii papunktyje nurodyto platformos tikslo.
5. Pagal Reglamentą (ES) 2021/523 į suverenumo ženklą turi būti atsižvelgiama vykdant Europos investicijų banko statuto 19 straipsnyje numatytą procedūrą ir atliekant Reglamento (ES) 2021/523 23 straipsnio 3 dalyje nustatytą politikos patikrinimą. Be to, įgyvendinantieji partneriai turi nagrinėti projektus, kuriems suteiktas suverenumo ženklas, jeigu pagal to reglamento 26 straipsnio 5 dalį jie priskiriami jų geografinei ir veiklos sričiai.
6. Strateginiams projektams, nustatytiems pagal [Poveikio klimatui neutralizavimo pramonės aktą] ir [Svarbiausiųjų žaliavų aktą], kuriems taikomas 2 straipsnis ir kuriems skiriamas įnašas pagal 3 straipsnyje nurodytas programas, taip pat gali būti skiriamas įnašas pagal bet kurią kitą Sąjungos programą, įskaitant fondus, kuriems taikomas pasidalijamasis valdymas, jei tais įnašais kompensuojamos ne tos pačios išlaidos. Atitinkamam strateginiam projektui skirtam įnašui taikomos atitinkamos Sąjungos programos taisyklės. Kaupiamasis finansavimas negali viršyti visų tinkamų finansuoti strateginio projekto išlaidų. Skirtingų Sąjungos programų parama gali būti apskaičiuojama proporcingai, remiantis dokumentais, kuriais nustatomos paramos sąlygos.
7. Suverenumo ženklo suteikimas ir kaupiamojo finansavimo teikimas nedaro poveikio galiojančioms valstybės pagalbos taisyklėms ir Sąjungos tarptautiniams įsipareigojimams.

5 straipsnis

Igyvendinimo stebėseną

1. Komisija stebi, kaip įgyvendinama platformos iniciatyva, ir vertina, ar pasiekiami 2 straipsnyje nustatyti platformos tikslai. Įgyvendinimo stebėseną turi būti tikslinga ir proporcinga naudojantis platforma vykdomiems veiksams.
2. Komisijos stebėsenos sistema užtikrinama, kad naudojantis platforma vykdomų veiksmų įgyvendinimo ir rezultatų stebėsenos duomenys būtų renkami efektyviai, veiksmingai ir laiku.
3. Komisija praneša apie platformos lėšomis finansuojamas išlaidas. Prireikus ji praneša apie pasiekimus, susijusius su kiekvienu konkrečiu platformos tikslu.

6 straipsnis

Suverenumo portalas

1. Komisija sukuria specialią viešai prieinamą interneto svetainę (toliau – suverenumo portalas), kurioje investuotojams teikiama informacija apie projektų, susijusių su platformos tikslais, finansavimo galimybes ir užtikrinamas tų projektų matumas, visų pirma pateikiant šią informaciją apie:
 - a) vykstančius ir planuojamus kvietimus teikti pasiūlymus ir kvietimus dalyvauti konkursuose, susijusiuose su platformos tikslais pagal atitinkamas programas ir fondus;
 - b) projektus, kuriems pagal 4 straipsnį suteiktas suverenumo ženklas;
 - c) projektus, kurie pagal [Poveikio klimatui neutralizavimo pramonės aktą] ir [Svarbiausiųjų žaliavų aktą] buvo pripažinti strateginiais projektais tiek, kiek jiems taikomas 2 straipsnis;
 - d) ryšius su nacionalinėmis kompetentingomis institucijomis, paskirtomis pagal 4 dalį.
2. Suverenumo portale taip pat pateikiama informacija apie platformos iniciatyvos įgyvendinimą ir apie Sąjungos biudžeto išlaidas, nurodytas 5 straipsnyje, taip pat apie veiklos rodiklius, apibrėžtus pagal atitinkamas programas.
3. Suverenumo portalas pradeda veikti [šio reglamento įsigaliojimo diena] ir Komisija jį reguliariai atnauja.
4. Iki [3 mėnesiai po šio reglamento įsigaliojimo dienos] valstybė narė paskiria vieną nacionalinę kompetentingą instituciją, kuri veiks kaip pagrindinis kontaktinis punktas įgyvendinant platformos iniciatyvą nacionaliniu lygmeniu.

7 straipsnis

Metinė ataskaita

1. Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai teikia metinę platformos iniciatyvos įgyvendinimo ataskaitą.
2. Metinėje ataskaitoje pateikiama konsoliduota informacija apie pažangą, padarytą įgyvendinant platformos tikslus pagal kiekvieną programą ir fondą.
3. Metinėje ataskaitoje taip pat pateikiama ši informacija:
 - a) bendros STEP išlaidos, finansuotos pagal atitinkamas programas;

- b) STEP veiklos rezultatai, grindžiami veiklos rodikliais, apibrėžtais pagal atitinkamas programas.

8 straipsnis

Platformos vertinimas

1. Komisija iki 2025 m. gruodžio 31 d. Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia platformos iniciatyvos įgyvendinimo vertinimo ataskaitą.
2. Vertinimo ataskaitoje visų pirma įvertinama, koku mastu buvo pasiekti tikslai, išteklių naudojimo efektyvumas ir sukurta Europos pridėtinė vertė. Ataskaitoje taip pat aptariama, ar visi tikslai ir veiksmai tebėra aktualūs, atsižvelgiant į galimybes juos išplėsti.
3. Prireikus kartu su vertinimu pateikiamas pasiūlymas iš dalies pakeisti šį reglamentą.

2 SKYRIUS

PAKEITIMAI

9 straipsnis

Direktyvos 2003/87/EB [ATLPS] pakeitimai

Direktyva 2003/87/ES iš dalies keičiama taip:

- 1) 10a straipsnio 8 dalyje įterpiama ši šešta pastraipa:

„Be šios dalies pirmoje–penktoje pastraipose nurodytų apyvartinių taršos leidimų, Inovacijų fondas laikotarpiu nuo 2024 m. sausio 1 d. iki 2027 m. gruodžio 31 d. taip pat įgyvendina 5 000 000 000 EUR dydžio finansinį paketą einamosiomis kainomis, skirtą investicijoms, kuriomis prisidedama prie Reglamento.../...⁶³ [STEP reglamentas] 2 straipsnio a punkto ii papunktyje nurodyto STEP tikslo, remti. Šis finansinis paketas skiriamas investicijoms remti tik tose valstybėse narėse, kurių vidutinis BVP vienam gyventojui yra mažesnis už ES 27 vidurkį, išreikštą perkamosios galios standartais (PGS) ir apskaičiuotą remiantis 2015–2017 m. laikotarpio Sąjungos duomenimis.“

10 straipsnis

Reglamento (ES) 2021/1058 [ERPF ir SF] pakeitimai

Reglamentas (ES) 2021/1058 iš dalies keičiamas taip:

- 1) 3 straipsnio 1 dalies a punktas papildomas šiuo papunkčiu:

„vi) remiant investicijas, kuriomis prisidedama prie Reglamento.../...⁶⁴ [STEP reglamentas] 2 straipsnyje nurodytų STEP tikslų.“;
- 2) 3 straipsnio 1 dalies b punktas papildomas šiuo papunkčiu:

„ix) remiant investicijas, kuriomis prisidedama prie Reglamento.../... [STEP reglamentas] 2 straipsnyje nurodytų STEP tikslų.“;

⁶³ Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas .../... [įrašyti visą pavadinimą ir OL nuorodą].

⁶⁴ Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas .../... [įrašyti visą pavadinimą ir OL nuorodą].

3) 3 straipsnyje įterpiama ši 1a dalis:

„Ištekliai pagal 3 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punkto vi papunktyje ir b punkto ix papunktyje nurodytą konkretų tikslą programuojami pagal konkrečius prioritetus, atitinkančius atitinkamą politikos tikslą.

Be Reglamento (ES) 2021/1060 90 straipsnio 1 ir 2 dalyse arba Reglamento (ES) 2021/1059 51 straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse numatyto programai skiriamo metinio išankstinio finansavimo, Komisija kaip vienkartinį išankstinį finansavimą išmoka 30 % tam prioritetui skirtų ERPF asignavimų, kaip nustatyta sprendime, kuriuo patvirtinamas programos pakeitimas. Išskirtinio išankstinio finansavimo lėšos išmokamos iki 2024 m. gruodžio 31 d., jeigu Komisija iki 2024 m. spalio 31 d. priima sprendimą, kuriuo patvirtinamas programos pakeitimas.

Pagal Reglamento (ES) 2021/1060 90 straipsnio 5 dalį ir Reglamento (ES) 2021/1059 51 straipsnio 5 dalį sumokėta išskirtinio išankstinio finansavimo suma patvirtinama ne vėliau kaip paskutiniais ataskaitiniais metais.

Pagal Reglamento (ES) 2021/1060 90 straipsnio 6 dalį visos iš išskirtinio išankstinio finansavimo gautos palūkanos panaudojamos atitinkamai programai taip pat kaip ir ERPF lėšos ir įtraukiamos į paskutinių ataskaitinių metų sąskaitas.

Pagal Reglamento (ES) 2021/1060 97 straipsnio 1 dalį išskirtinis išankstinis finansavimas negali būti sustabdomas.

Pagal Reglamento (ES) 2021/1060 105 straipsnio 1 dalį į išankstinį finansavimą, į kurį reikia atsižvelgti apskaičiuojant panaikintinas sumas, įtraukiamos išmokėtos išskirtinio išankstinio finansavimo sumos.

Nukrypstant nuo Reglamento (ES) 2021/1060 112 straipsnio, didžiausios ES finansavimo normos specialioms prioritetams, nustatytiems STEP tikslams remti, padidinamos iki 100 %.“;

4) 5 straipsnio 2 dalyje įterpiamas šis e punktas:

„e) tais atvejais, kai padedama siekti 3 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punkto vi papunktyje nustatyto konkretaus tikslo pagal 1 PT arba tos pastraipos b punkto ix papunktyje nustatyto konkretaus tikslo pagal 2 PT mažiau išsivysčiusiuose ir pereinamojo laikotarpio regionuose, taip pat labiau išsivysčiusiuose valstybių narių regionuose, kurių vidutinis BVP vienam gyventojui yra mažesnis už ES 27 vidurkį, išreikštą perkamosios galios standartais (PGS) ir apskaičiuotą pagal 2015–2017 m. laikotarpio Sąjungos rodiklius.

e punktas taikomas INTERREG programoms, kai geografinė programos aprėptis Sąjungoje yra susijusi tik su tame punkte nustatytomis regionų kategorijomis.“;

5) 5 straipsnyje įterpiama ši nauja 3a dalis:

„3a. Siekiant prisidėti prie 3 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punkto vi papunktyje nustatytų konkrečių tikslų pagal 1 PT ir tos pastraipos b punkto ix papunktyje nustatytų konkrečių tikslų pagal 2 PT, ERPF lėšomis taip pat remiama mokymo, mokymosi visą gyvenimą, perkvalifikavimo ir švietimo veikla.“;

6) I priedo I lentelės 1 politikos tikslo skiltyje pridedama ši eilutė:

	vi) Remti investicijas, kuriomis prisidedama prie Reglamento.../... [STEP reglamentas] 2	Bet kuris iš i, iii ir iv papunkčiuose nurodytų konkrečių tikslų RCO RCO 125 – įmonės.	Bet kuris iš i, iii ir iv papunkčiuose nurodytų konkrečių tikslų RCR
--	--	---	--

	straipsnyje nurodytų STEP tikslų	Paramą gavusios įmonės, visų pirma susijusios su gamybinėmis investicijomis giliųjų ir skaitmeninių technologijų srityje RCO 126 – įmonės. Paramą gavusios įmonės, visų pirma susijusios su gamybinėmis investicijomis švarių technologijų srityje RCO 127 – įmonės. Paramą gavusios įmonės, visų pirma susijusios su gamybinėmis investicijomis biotechnologijų srityje [Šie rodikliai turi būti pateikiami kaip RC001–RC004 pogrupiai]	
--	----------------------------------	--	--

7) I priedo I lentelės 2 politikos tikslo skytyje pridedama ši eilutė:

	ix) Remti investicijas, kuriomis prisidedama prie Reglamento.../... [STEP reglamentas] 2 straipsnyje nurodytų STEP tikslų	Bet kuris iš i, iii, iv ir vi papunkčiuose nurodytų konkrečių tikslų RCO pagal 1 politikos tikslą RCO 125 – įmonės. Paramą gavusios įmonės, visų pirma susijusios su gamybinėmis investicijomis giliųjų ir skaitmeninių technologijų srityje RCO 126 – įmonės. Paramą gavusios įmonės, visų pirma susijusios su gamybinėmis investicijomis švarių technologijų srityje RCO 127 – įmonės. Paramą gavusios įmonės, visų pirma susijusios su gamybinėmis investicijomis biotechnologijų srityje [Šie rodikliai turi būti pateikiami kaip RC001–RC004 pogrupiai]	Bet kuris iš i, iii ir iv papunkčiuose nurodytų konkrečių tikslų RCR pagal 1 politikos tikslą
--	---	---	---

8) II priedo lentelės 1 politikos tikslo skytyje pridedama ši eilutė:

	vi) Remti investicijas, kuriomis prisidedama prie Reglamento.../... [STEP reglamentas] 2 straipsnyje nurodytų	Bet kuris iš i, iii ir iv papunkčiuose nurodytų konkrečių tikslų CCO pagal 1 politikos tikslą	Bet kuris iš i, iii ir iv papunkčiuose nurodytų konkrečių tikslų CCR pagal 1 politikos tikslą
--	---	---	---

	STEP tikslų		
--	-------------	--	--

9) II priedo lentelės 2 politikos tikslo skiltyje pridedama ši eilutė:

	ix) Remti investicijas, kuriomis prisidedama prie Reglamento.../... [STEP reglamentas] 2 straipsnyje nurodytų STEP tikslų	Bet kuris iš i, iii ir iv papunkčiuose nurodytų konkrečių tikslų CCO pagal 1 politikos tikslą	Bet kuris iš i, iii ir iv papunkčiuose nurodytų konkrečių tikslų CCR pagal 1 politikos tikslą
--	---	---	---

11 straipsnis

Reglamento (ES) 2021/1056 [TPF] pakeitimai

Reglamentas (ES) 2021/1056 iš dalies keičiamas taip:

1) 2 straipsnis pakeičiamas taip:

„Pagal Reglamento (ES) 2021/1060 5 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą TPF padeda siekti konkretaus tikslo – sudaryti sąlygas regionams ir žmonėms spręsti dėl pertvarkos, kuria siekiama įgyvendinti Sąjungos 2030 m. energetikos ir klimato srities tikslus ir ne vėliau kaip 2050 m. užtikrinti neutralaus poveikio klimatui Sąjungos ekonomiką remiantis Paryžiaus susitarimu. TPF lėšomis taip pat gali būti remiamos investicijos, kuriomis prisidedama prie Reglamento.../... [STEP reglamentas] 2 straipsnio 1 dalies a punkto ii papunktyje nurodyto STEP tikslo.“;

2) 8 straipsnio 2 dalyje įterpiama ši pastraipa:

„TPF lėšomis taip pat gali būti remiamos gamybinės investicijos į įmones, kurios nėra MVĮ ir kuriomis padedama siekti Reglamento.../...⁶⁵ [STEP reglamentas] 2 straipsnyje nurodytų STEP tikslų. Ši parama gali būti teikiama nepriklausomai nuo to, ar buvo atlikta trūkumų analizė pagal 11 straipsnio 2 dalies h punktą, ir nepriklausomai nuo jos rezultatų. Tokios investicijos atitinka reikalavimus tik tuo atveju, jeigu dėl jų nereikia vykdyti perkėlimo, apibrėžto Reglamento (ES) 2021/1060 2 straipsnio 27 punkte. Teikiant tokią paramą nereikalaujama peržiūrėti teritorinio teisingos pertvarkos plano, jeigu tokia peržiūra būtų išimtinai susijusi su trūkumų analize.“;

3) 10 straipsnis papildomas šia 4 dalimi:

„Be Reglamento (ES) 2021/1060 90 straipsnio 1 ir 2 dalyse numatyto programai skiriamo metinio išankstinio finansavimo, Komisija kaip vienkartinį išankstinį finansavimą išmoka 30 % TPF asignavimų, įskaitant sumas, perkeltas pagal Reglamento (ES) 2021/1060 27 straipsnį, kaip nustatyta sprendime, kuriuo programa patvirtinama. Išskirtinio išankstinio finansavimo suma išmokama nuo [šio reglamento įsigaliojimo diena].

Pagal Reglamento (ES) 2021/1060 90 straipsnio 5 dalį sumokėta išskirtinio išankstinio finansavimo suma patvirtinama ne vėliau kaip paskutiniais ataskaitiniais metais.

⁶⁵ Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas .../... [įrašyti visą pavadinimą ir OL nuorodą].

Pagal Reglamento (ES) 2021/1060 90 straipsnio 6 dalį visos iš išskirtinio išankstinio finansavimo gautos palūkanos panaudojamos atitinkamai programai taip pat kaip ir ERPF lėšos ir įtraukiamos į paskutinių ataskaitinių metų sąskaitas.

Pagal Reglamento (ES) 2021/1060 97 straipsnio 1 dalį išskirtinis išankstinis finansavimas negali būti sustabdomas.

Pagal Reglamento (ES) 2021/1060 105 straipsnio 1 dalį į išankstinį finansavimą, į kurį reikia atsižvelgti apskaičiuojant panaikintinas sumas, įtraukiamos išmokėtos išskirtinio išankstinio finansavimo sumos.

Nukrypstant nuo Reglamento (ES) 2021/1060 112 straipsnio, didžiausios ES finansavimo normos specialioms prioritetams, nustatytiems STEP tikslams remti, padidinamos iki 100 %.“

12 straipsnis

Reglamento (ES) 2021/1057 [ESF+] pakeitimai

Reglamentas (ES) 2021/1057 iš dalies keičiamas taip:

- 1) Įterpiamas naujas 12a straipsnis:

„12a straipsnis

Be Reglamento (ES) 2021/1060 90 straipsnio 1 ir 2 dalyse numatyto programai skiriamo išankstinio finansavimo, kai Komisija patvirtina programos pakeitimą, įskaitant vieną ar daugiau prioritetų, skirtų ESF+ remiamiems veiksams, kuriais prisidedama prie Reglamento.../...⁶⁶ [STEP reglamentas] 2 straipsnyje nurodytų STEP tikslų, ji skiria išskirtinį 30 % išankstinį finansavimą, atsižvelgdama į tiems prioritetams skirtus asignavimus. Išskirtinio išankstinio finansavimo lėšos išmokamos iki 2024 m. gruodžio 31 d., jeigu Komisija iki 2024 m. spalio 31 d. priima sprendimą, kuriuo patvirtinamas programos pakeitimas.

Pagal Reglamento (ES) 2021/1060 90 straipsnio 5 dalį sumokėta išskirtinio išankstinio finansavimo suma patvirtinama ne vėliau kaip paskutiniais ataskaitiniais metais.

Pagal Reglamento (ES) 2021/1060 90 straipsnio 6 dalį visos iš išskirtinio išankstinio finansavimo gautos palūkanos panaudojamos atitinkamai programai taip pat kaip ir ESF+ lėšos ir įtraukiamos į paskutinių ataskaitinių metų sąskaitas.

Pagal Reglamento (ES) 2021/1060 97 straipsnio 1 dalį išskirtinis išankstinis finansavimas negali būti sustabdomas.

Pagal Reglamento (ES) 2021/1060 105 straipsnio 1 dalį į išankstinį finansavimą, į kurį reikia atsižvelgti apskaičiuojant panaikintinas sumas, įtraukiamos išmokėtos išskirtinio išankstinio finansavimo sumos.

Nukrypstant nuo Reglamento (ES) 2021/1060 112 straipsnio, didžiausios ES finansavimo normos specialioms prioritetams, nustatytiems STEP tikslams remti, padidinamos iki 100 %.“

⁶⁶ Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas .../... [įrašyti visą pavadinimą ir OL nuorodą].

Reglamento (ES) 2021/1060 [BNR] pakeitimai

Reglamentas (ES) 2021/1060 iš dalies keičiamas taip:

- 1) 2 straipsnio 45 punktą pakeičiamas taip:

„45) pažangumo ženklas – kokybės ženklas, kurį Komisija suteikia pasiūlymui ir kuris rodo, kad pasiūlymas, kuris buvo įvertintas kvietime teikti pasiūlymus pagal Sąjungos priemonę, laikomas atitinkančiu būtiniausius kokybės reikalavimus pagal tą Sąjungos priemonę, tačiau negalėjo būti finansuojamas dėl nepakankamo tam kvietimui teikti pasiūlymus numatyto biudžeto ir jam gali būti skiriama parama iš kitų Sąjungos ar nacionalinių finansavimo šaltinių; **arba suverenumo ženklas, nurodytas Reglamento.../...⁶⁷ [STEP reglamentas] 4 straipsnyje.**“;

- 2) 14 straipsnio 5 dalies pirmą pastraipą pakeičiama taip:

„Kaip nustatyta „InvestEU“ reglamento 10 straipsnio 4 dalies antroje pastraipoje, jeigu susitarimas dėl garantijos nesudaromas per **12** mėnesių nuo susitarimo dėl įnašo sudarymo, susitarimas dėl įnašo bendru sutarimu nutraukiamas arba pratęsiamas.“;

- 3) 49 straipsnyje įterpiama ši 2a dalis:

„Tais atvejais, kai parama programuojama Reglamento.../... [STEP reglamentas] 2 straipsnyje nurodytiems STEP tikslams įgyvendinti, vadovaujančioji institucija užtikrina, kad visa pagal šio straipsnio 2 dalį skelbtina informacija taip pat būtų pateikiama Komisijai šio straipsnio 4 dalyje nustatyta forma, kad ją būtų galima paskelbti Reglamento.../... [STEP reglamentas] 6 straipsnyje nurodytame suverenumo portale, pridėdant planuojamų kvietimų teikti pasiūlymus tvarkaraštį, kuris turi būti atnaujinamas bent tris kartus per metus, taip pat nuorodą į kvietimus teikti pasiūlymus jų paskelbimo dieną.“;

- (4) I priedo 1 lentelė papildoma šiomis eilutėmis:

INTERVENCINĖS PRIEMONĖS SRITIS		Paramos siekiant su klimato kaita susijusių tikslų skaičiavimo koeficientas	Paramos siekiant aplinkos tikslų skaičiavimo koeficientas
145a	Parama įgūdžių ugdymui arba galimybėms įsidarbinti giliųjų ir skaitmeninių technologijų, biotechnologijų srityse	0 %	0 %
145b	Parama įgūdžių ugdymui arba galimybėms įsidarbinti švartų technologijų srityje	100 %	40 %
188	Gamybinės investicijos į dideles įmones, visų pirma susijusias su švartomis technologijomis	100 %	40 %

⁶⁷

Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas .../... [įrašyti visą pavadinimą ir OL nuorodą].

189	Gamybinės investicijos į MVL, visų pirma susijusias su švariomis technologijomis	100 %	40 %
190	Gamybinės investicijos į dideles įmones, visų pirma susijusias su biotechnologijomis	0 %	0 %
191	Gamybinės investicijos į MVL, visų pirma susijusias su biotechnologijomis	0 %	0 %
192	Gamybinės investicijos į dideles įmones, visų pirma susijusias su giliais ir skaitmeninėmis technologijomis	0 %	0 %
193	Gamybinės investicijos į MVL, visų pirma susijusias su giliais ir skaitmeninėmis technologijomis	0 %	0 %

(5) I priedo 6 lentelė papildoma šia eilute:

11	Indėlis vystant įgūdžius ir kuriant darbo vietas giliųjų ir skaitmeninių technologijų, švarių technologijų ir biotechnologijų srityse	0 %	0 %
----	---	-----	-----

14 straipsnis

Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 [BNR] pakeitimai

Reglamentas (ES) Nr. 1303/2013 iš dalies keičiamas taip:

1) 135 straipsnis papildomas šia 6 dalimi:

„6. Nukrypstant nuo 2 dalies, galutinės tarpinio mokėjimo už paskutinius ataskaitinius metus paraiškos pateikimo terminas yra 2025 m. liepos 31 d. Paskutinė tarpinio mokėjimo paraiška, pateikta iki 2025 m. liepos 31 d., laikoma galutine tarpinio mokėjimo už paskutinius ataskaitinius metus paraiška.

Kitų nei iniciatyvos „REACT-EU“ išteklių sumos, kurias Komisija kompensuoja kaip tarpinius mokėjimus 2025 m., turi neviršyti 1 % visų atitinkamai programai skirtų finansinių fondo asignavimų, neįskaitant „REACT-EU“ išteklių. Šią procentinę dalį viršijančios sumos, kurias Komisija turėtų išmokėti 2025 m., nemokamos ir gali būti naudojamos tik atliekant išankstinio finansavimo tarpuskaitą programos užbaigimo metu.“;

2) 138 straipsnis papildomas šia pastraipa:

„Nukrypstant nuo pirmoje pastraipoje nustatyto termino, valstybės narės a, b ir c punktuose nurodytus paskutinių ataskaitinių metų dokumentus gali pateikti iki 2026 m. vasario 15 d.“

15 straipsnis

Reglamento (ES) Nr. 223/2014 [EPLSAF] pakeitimas

Reglamentas (ES) Nr. 223/2014 iš dalies keičiamas taip:

- (1) 13 straipsnio 5 dalis pakeičiama taip:

„5. Valstybė narė galutinę veiksmų programos įgyvendinimo ataskaitą kartu su 52 straipsnyje nustatytais užbaigimo dokumentais pateikia iki 2026 m. vasario 15 d.“;
- (2) 22 straipsnyje įterpiama ši 2a dalis:

„2a. Jei išlaidos kompensuojamos pagal 26 straipsnio 2 dalies b, c, d ir e punktus, atitinkami kompensuoti veiksmai turi būti atlikti iki galutinės tarpinio mokėjimo už paskutinius ataskaitinius metus paraiškos pateikimo pagal 45 straipsnio 6 dalį.“;
- 3) 45 straipsnis papildomas šia 6 dalimi:

„6. Nukrypstant nuo 2 dalies, galutinės tarpinio mokėjimo už paskutinius ataskaitinius metus paraiškos pateikimo terminas yra 2025 m. liepos 31 d. Paskutinė tarpinio mokėjimo paraiška, pateikta iki 2025 m. liepos 31 d., laikoma galutine tarpinio mokėjimo už paskutinius ataskaitinius metus paraiška.

Sumos, kurias Komisija kompensuoja kaip tarpinius mokėjimus 2025 m., turi neviršyti 1 proc. visų finansinių asignavimų atitinkamai programai. Šią procentinę dalį viršijančios sumos, kurias Komisija turėtų išmokėti 2025 m., nemokamos ir gali būti naudojamos tik atliekant išankstinio finansavimo tarpuskaitą programos užbaigimo metu.“;
- 4) 48 straipsnis papildomas šia pastraipa:

„Nukrypstant nuo pirmoje pastraipoje nustatyto termino, valstybės narės a, b ir c punktuose nurodytus paskutinių ataskaitinių metų dokumentus gali pateikti iki 2026 m. vasario 15 d.“

16 straipsnis

Reglamento (ES) 2021/523 [„InvestEU“] daliniai pakeitimai

Reglamentas (ES) 2021/523 iš dalies keičiamas taip:

- 1) 3 straipsnis iš dalies keičiamas taip:
 - a) 1 dalis papildoma šiuo punktu:

„h) investicijų, kuriomis prisidedama prie Reglamento.../...⁶⁸ 2 straipsnyje nurodytų STEP tikslų, rėmimo“;
 - b) 2 dalis papildoma šiuo punktu:

„e) remti finansavimo ir investavimo operacijas, susijusias su 8 straipsnio 1 dalies e punkte nurodytomis sritimis.“;

⁶⁸ Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas .../... [įrašyti visą pavadinimą ir OL nuorodą].

- 2) 4 straipsnis iš dalies keičiamas taip:
- a) 1 dalies pirmą pastraipą pakeičiama taip:
„ES garantija 9 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytam ES skyriui yra **33 652 310 073** EUR einamosiomis kainomis. Jos atidėjinių norma – 40 %. Pagal tą atidėjinių normą apskaičiuojant atidėjinių sumą taip pat atsižvelgiama į 35 straipsnio 3 dalies pirmos pastraipos a punkte nurodytą sumą.“;
 - b) 2 dalies antra pastraipa pakeičiama taip:
„Iš šio straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodytos sumos **18 827 310 073** EUR einamosiomis kainomis skiriama 3 straipsnio 2 dalyje nurodytiems tikslams“;
 - c) 2 dalies ketvirtą pastraipą pakeičiama taip:
„Preliminarus ES garantijos paskirstymas ES skyriaus reikmėms nustatytas šio reglamento I priede. Kai tikslinga, Komisija gali nukrypti nuo I priede nurodytų sumų ne daugiau kaip 15 % kiekvieno 3 straipsnio 2 dalies a–e punktuose nurodyto tikslo atveju. Komisija apie tokį nukrypimą informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą.“;
- 3) 7 straipsnio 3 dalis papildoma antra pastraipa:
„Nukrypstant nuo pirmos pastraipos, tais atvejais, kai parama, teikiama naudojant finansines priemones, sujungiama į finansinį produktą, priklausančią nuo šiuo reglamentu nustatytos ES garantijos ir (arba) Reglamentu (ES) 2015/1017 nustatytos ES garantijos, nuostoliai, pajamos ir grąžintos sumos, susijusios su finansiniu produktu, kaip nurodyta 1 dalyje, taip pat potencialiai susigrąžintinos sumos finansinėms priemonėms ir šiuo reglamentu ir (arba) Reglamentu (ES) 2015/1017 nustatytoms ES garantijoms gali būti paskirstomos ir neproporcingai.“;
- 4) 8 straipsnis iš dalies keičiamas taip:
- a) 1 dalies įžanginė formulė pakeičiama taip:
„1. „InvestEU“ fondas veikia pagal šias **penkias** politikos linijas, kuriomis sprendžiamos rinkos nepakankamumo arba neoptimalios investavimo aplinkos problemos, atsižvelgiant į jų konkrečią taikymo sritį.“;
 - b) 1 dalyje pridedamas šis e punktas:
„e) STEP politikos linija apima investicijas, kuriomis prisidedama prie Reglamento.../... [STEP reglamentas] 2 straipsnyje nurodytų STEP tikslų įgyvendinimo.“;
- 5) 10 straipsnio 4 dalies antra pastraipa pakeičiama taip:
„Jeigu susitarimas dėl garantijos nesudaromas per **12** mėnesių nuo susitarimo dėl įnašo sudarymo, susitarimas dėl įnašo bendru sutarimu nutraukiamas arba pratęsiamas. Jeigu per 12 mėnesių nuo susitarimo dėl įnašo sudarymo vienu ar daugiau susitarimų dėl garantijos neprisiimami įsipareigojimai dėl visos susitarimo dėl įnašo sumos, ta suma atitinkamai keičiama. Nepanaudota atidėjinių suma, priskirtina valstybių narių pagal nuostatas dėl naudojimosi ERPF, ESF+, Sanglaudos fondo ir EJŖŽAF lėšomis, teikiamomis pagal programą „InvestEU“, nustatytas Reglamente (ES) 2021/1060, arba pagal nuostatas dėl naudojimosi EŽŪFKP lėšomis, teikiamomis pagal programą „InvestEU“, nustatytas BŽŪP strateginių planų reglamente, skirtoms sumoms, pakartotinai panaudojama pagal tuos reglamentus

Nepanaudota atidėjinių suma, priskirtina sumoms, kurias valstybė narė skiria pagal šio reglamento 4 straipsnio 1 dalies trečią pastraipą, grąžinama tai valstybei narei.“;

- 6) 13 straipsnio 4 dalis pakeičiama taip:

„4. **Ne mažiau kaip** 75 % ES skyriaus ES garantijos, nurodytos 4 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje, t. y. ne mažiau kaip **25 239 232 554** EUR, skiriama EIB grupei. EIB grupė suteikia bendrą finansinį įnašą, kuris yra **ne mažesnis kaip 6 309 808 138** EUR. Tas įnašas skiriamas tokiu būdu ir tokia forma, kad būtų lengviau įgyvendinti „InvestEU“ fondą ir pasiekti 15 straipsnio 2 dalyje nustatytus tikslus.“;

- 7) 23 straipsnis papildomas šia 3 dalimi:

„3. Vykdydama šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytas procedūras, Komisija atsižvelgia į suverenumo ženklą, suteiktą projektui pagal Reglamento.../... [STEP reglamentas] 4 straipsnį.“;

- 8) 24 straipsnio 2 dalis iš dalies keičiama taip:

- a) pirma pastraipa pakeičiama taip:

„Investicijų komitetas į posėdžius renkasi **penkių** skirtingų sudėčių, atitinkančių 8 straipsnio 1 dalyje nurodytas **penkias** politikos linijas.“;

- b) Penkta pastraipa pakeičiama taip:

„Keturi Investicijų komiteto nariai yra nuolatiniai kiekvienos iš **penkių** sudėčių Investicijų komiteto nariai. Bent vienas iš nuolatinių narių turi turėti praktinės patirties tvarių investicijų srityje. Be to, kiekvienoje iš **penkių** sudėčių turi būti po du ekspertus, turinčius investavimo į sektorius, kuriems taikoma atitinkama politikos linija, patirties. Valdančioji taryba paskiria atitinkamos sudėties Investicijų komiteto narius. **Nenuolatinis narys gali būti paskiriamas ne daugiau kaip dviejų sudėčių komitetams, jeigu jis atitinka abiejų sudėčių komitetų reikalavimus.** Iš savo nuolatinių narių Investicijų komitetas išsirenka pirmininką.“;

- 9) 25 straipsnio 2 dalis papildoma šiuo j punktu:

„j) teikia konsultacinę paramą nuosavybės fondų valdytojams, veikiantiems 8 straipsnio 1 dalies e punkte nurodytose srityse.“;

- 10) 26 straipsnis papildomas šia 5 dalimi:

„5. Be to, kas nurodyta 4 dalyje, įgyvendinantieji partneriai taip pat nagrinėja projektus, kuriems pagal Reglamento.../... [STEP reglamentas] 4 straipsnį suteiktas suverenumo ženklas visais atvejais, kai tie projektai priskiriami jų geografinėi ir veiklos sričiai“;

- 11) 35 straipsnis papildomas šia 5 dalimi:

„5. Nukrypstant nuo šio reglamento 16 straipsnio antros pastraipos, finansavimo ir investavimo operacijoms, kurias įgyvendinantysis partneris patvirtino laikotarpiu nuo 2023 m. sausio 1 d. iki susitarimo dėl garantijos pasirašymo arba esamo susitarimo dėl garantijos, apimančio STEP liniją, pakeitimo pasirašymo, gali būti taikoma ES garantija, jeigu tos operacijos yra nurodytos susitarime dėl garantijos, atitinka 23 straipsnio 1 dalyje nurodytą politikos patikrą arba dėl jų pateikta palanki nuomonė pagal EIB statuto 19 straipsnyje numatytą tvarką ir abiem atvejais jas patvirtina Investicijų komitetas pagal 24 straipsnį.“;

- 12) I priedas papildomas šiuo e punktu:
„e) iki **7 500 000 000** EUR – 3 straipsnio 2 dalies e punkte nurodytiems tikslams.“;
- 13) II priede įterpiamas šis 16 punktas:
„16) ypatingos svarbos technologijų, nurodytų Reglamento.../... [STEP reglamentas] 2 straipsnio 1 dalies a punkte, plėtra, diegimas ir didelio masto gamyba, taip pat atitinkama vertės grandinė, nurodyta to reglamento 2 straipsnio 4 dalyje.“;
- 14) III priede įterpiamas šis 9 punktas:
„7a. STEP
7a.1. Investicijos, sutelktos pagal technologijų sritis: i) giliosios ir skaitmeninės technologijos, ii) švarios technologijos ir iii) biotechnologijos.“
7a.2. Sukurtos arba remiamos darbo vietos
7a.2. Įmonių, kurioms suteikta parama, skaičius pagal technologijų sritį: i) giliosios ir skaitmeninės technologijos, ii) švarios technologijos ir iii) biotechnologijos.“

17 straipsnis

Reglamento (ES) 2021/695 [„Europos horizontas“] pakeitimai

Reglamentas (ES) 2021/695 iš dalies keičiamas taip:

- 1) 12 straipsnis iš dalies keičiamas taip:
- a) 1 dalis pakeičiama taip:
„1. Laikotarpiu nuo 2021 m. sausio 1 d. iki 2027 m. gruodžio 31 d. Programos įgyvendinimo finansinis paketas, skirtas 1 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytai specialiajai programai ir EIT, yra **86 623 000 000** EUR einamosiomis kainomis, o 1 straipsnio 2 dalies c punkte nurodytai specialiajai programai – **9 453 000 000** EUR einamosiomis kainomis.“;
- b) 2 dalies b ir c punktai pakeičiami taip:
„b) II veiklos sričiai „Pasauliniai uždaviniai ir Europos pramonės konkurencingumas“ 2021–2027 m. laikotarpiu skiriama 46 628 000 000 EUR, iš kurių:
i) 6 775 000 000 EUR skiriama veiksmų grupei „Sveikata“;
ii) 1 350 000 000 EUR – veiksmų grupei „Kultūra, kūrybiškumas ir įtrauki visuomenė“;
iii) 1 276 000 000 EUR – veiksmų grupei „Civilinė visuomenės sauga“;
iv) 13 229 000 000 EUR – veiksmų grupei „Skaitmeninė ekonomika, pramonė ir kosmosas“;
v) 13 229 000 000 EUR – veiksmų grupei „Klimatas, energetika ir judumas“;
vi) 8 799 000 000 EUR – veiksmų grupei „Maistas, bioekonomika, gamtos ištekliai, žemės ūkis ir aplinka“;
vii) 1 970 000 000 EUR – nebranduoliniams tiesiogiai JRC vykdomiems veiksmams;

c) III veiklos sričiai „Novatoriška Europa“ 2021–2027 m. laikotarpiu skiriama **13 237 000 000 EUR**, iš kurių:

- i) **10 052 000 000 EUR** skiriama EIC;
- ii) 459 000 000 EUR – Europos inovacijų ekosistemoms;
- iii) 2 726 000 000 EUR – ETI;⁶⁹;

2) 46 straipsnyje įterpiama ši 4a dalis:

„4a. Nukrypstant nuo Finansinio reglamento 209 straipsnio 3 dalies, grąžintos sumos, įskaitant grąžintus avansus, pajamos ir nepanaudotos sumos, atėmus mokesčius ir EIC mišraus finansavimo, skirto bandomajam EIC projektui pagal programą „Horizontas 2020“, išlaidas, laikomos vidaus asignuotosiomis pajamomis pagal Finansinio reglamento 21 straipsnio 3 dalies f punktą ir 21 straipsnio 4 ir 5 dalis. Finansinio reglamento 209 straipsnio 3 dalies antroje pastraipoje nustatytas dvejų metų apribojimas taikomas nuo Reglamento.../...⁶⁹ [STEP reglamentas] įsigaliojimo.“

3) 48 straipsnio pirma pastraipa papildoma šiuo d punktu:

„d) tik nuosavam kapitalui skirta plėtrai reikalinga parama bankams nepatrauklioms MVĮ, įskaitant startuolius, ir bankams nepatrauklioms mažoms vidutinės kapitalizacijos įmonėms, įskaitant subjektus, kurie jau yra gavę paramą pagal a–c punktus, vykdančioms bankams nepatrauklias proveržio ir perversmines inovacijas Reglamento.../... [STEP reglamentas] 2 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytų ypatingos svarbos technologijų srityje, finansuojama pagal to reglamento 3 straipsnio b punktą.“

18 straipsnis

Reglamento (ES) 2021/697 [EGF] pakeitimai

Reglamentas (ES) 2021/697 iš dalies keičiamas taip:

1) 4 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Pagal Reglamento (ES) 2021/695 12 straipsnio 1 dalį finansinis paketas Fondo įgyvendinimui laikotarpiu nuo 2021 m. sausio 1 d. iki 2027 m. gruodžio 31 d. yra **9 453 000 000 EUR** einamosiomis kainomis.“;

b) 2 dalies a ir b punktai pakeičiami taip:

„a) **3 151 000 000 EUR** skiriama mokslinių tyrimų veiksmams;

b) **6 302 000 000 EUR** – plėtros veiksmams.“;

c) Įterpiama 5 dalis:

„Iš 2 dalyje nurodytos sumos **1 500 000 000 EUR** einamosiomis kainomis skiriama kvietimams teikti pasiūlymus arba skiriant finansavimą, kuriuo remiamos investicijos, kuriomis prisidedama prie STEP tikslų, nurodytų Reglamento.../...⁷⁰ [STEP reglamentas] 2 straipsnio a punkto i papunktyje.“

⁶⁹ Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas .../... [įrašyti visą pavadinimą ir OL nuorodą].

⁷⁰ Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas .../... [įrašyti visą pavadinimą ir OL nuorodą].

Reglamento (ES) 2021/241 [EGADP] pakeitimai

Reglamentas (ES) 2021/241 iš dalies keičiamas taip:

1) 7 straipsnis papildomas šia 3 dalimi:

„3. Nedarant poveikio 2 daliai, valstybės narės taip pat gali pasiūlyti į savo ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus kaip numatomas išlaidas įtraukti piniginių įnašo valstybių narių skyriui sumą pagal atitinkamas „InvestEU“ reglamento nuostatas, skiriamą tik priemonėms, kuriomis remiamos investavimo operacijos, kuriomis prisidedama prie Reglamento.../...⁷¹ [STEP reglamentas] 2 straipsnyje nurodytų STEP tikslų įgyvendinimo. Tos išlaidos neviršija 6 proc. viso ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano finansinio asignavimo, o atitinkamos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane nustatytos priemonės turi atitikti šio reglamento reikalavimus.“;

2) 29 straipsnyje įterpiama ši 6 dalis:

„6. Prieš paskelbdamos kvietimus teikti pasiūlymus arba konkurso procedūras, susijusias su STEP tikslais, nustatytais Reglamento.../... [STEP reglamentas] 2 straipsnyje, valstybės narės to reglamento 6 straipsnyje nurodytame suverenumo portale nurodo šią informaciją:

- a) geografinę vietovę, kurią apima kvietimas teikti pasiūlymus;
- b) susijusias investicijas;
- c) reikalavimus atitinkančių pareiškėjų rūšį;
- d) bendrą kvietimui skiriamą paramos sumą;
- e) kvietimo pradžios ir pabaigos datas;
- f) nuorodą į interneto svetainę, kurioje bus paskelbtas kvietimas.“

3 SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

Įsigaliojimas ir taikymas

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas / Pirmininkė

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė

⁷¹ Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas .../... [įrašyti visą pavadinimą ir OL nuorodą].

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

Turinys

1.	PASIŪLYMO APLINKYBĖS	1
•	Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai	1
•	Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis	12
2.	TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMAS IR PROPORCINGUMAS	13
•	Teisinis pagrindas.....	13
•	Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju).....	14
•	Proporcingumo principas	14
•	Priemonės pasirinkimas	14
3.	<i>EX POST</i> VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI.....	15
•	Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis	15
•	Poveikio vertinimas.....	15
•	Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas.....	15
•	Pagrindinės teisės	15
	POVEIKIS BIUDŽETUI	16
5.	KITI ELEMENTAI.....	16
•	Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka	16
•	Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas.....	17
1.	PASIŪLYMO STRUKTŪRA	3
1.1.	Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas	3
1.2.	Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys).....	3
1.3.	Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su:	3
1.4.	Tikslas (-ai)	3
1.4.1.	Bendras (-ieji) tikslas (-ai).....	3
1.4.2.	Konkretus (-ūs) tikslas (-ai)	4
1.4.3.	Numatomas (-i) rezultatas (-ai) ir poveikis	4
1.4.4.	Veiklos rezultatų rodikliai.....	4
1.5.	Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas	4
1.5.1.	Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai, įskaitant išsamų iniciatyvos įgyvendinimo pradinio etapo tvarkaraštį	4
1.5.2.	Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė (gali būti susijusi su įvairiais veiksniais, pvz., koordinavimo nauda, teisiniu tikrumu, didesniu veiksmingumu ar papildomumu). Šiame punkte „Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė“ – dalyvaujant Sąjungai	

užtikrinama vertė, papildanti vertę, kuri būtų užtikrinta vien valstybių narių veiksmis.....	5
1.5.3. Panašios patirties išvados.....	5
1.5.4. Suderinamumas su daugiamete finansine programa ir galima sinergija su kitomis atitinkamomis priemonėmis	5
1.5.5. Įvairių turimų finansavimo galimybių vertinimas, įskaitant perskirstymo mastą.....	6
1.6. Pasiūlymo (iniciatyvos) trukmė ir finansinis poveikis.....	7
1.7. Planuojamas (-i) biudžeto vykdymo metodas (-ai)	7
2. VALDYMO PRIEMONĖS.....	7
2.1. Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės.....	7
2.2. Valdymo ir kontrolės sistema (-os)	8
2.2.1. Valdymo būdo (-ų), finansavimo įgyvendinimo mechanizmo (-ų), mokėjimo tvarkos ir siūlomos kontrolės strategijos pagrindimas.....	8
2.2.2. Informacija apie nustatytą riziką ir jai sumažinti įdiegtą (-as) vidaus kontrolės sistemą (-as)	8
2.2.3. Kontrolės išlaidų efektyvumo apskaičiavimas ir pagrindimas (kontrolės sąnaudų ir susijusių valdomų lėšų vertės santykis) ir numatomo klaidų rizikos lygio vertinimas (atliekant mokėjimą ir užbaigiant programą).....	8
2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės	8
3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS	9
3.1. Atitinkama (-os) daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)	9
3.2. Numatomas pasiūlymo finansinis poveikis asignavimams.....	11
3.2.1. Numatomo poveikio veiklos asignavimams santrauka	11
3.2.2. Numatomas veiklos asignavimais finansuojamas atliktas darbas.....	17
3.2.3. Numatomo poveikio administraciniais asignavimams santrauka	18
3.2.4. Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa	20
3.2.5. Trečiųjų šalių įnašai	20
3.3. Numatomas poveikis pajamoms	21

1. PASIŪLYMO STRUKTŪRA

1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas

Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo sukuriamą Europos strateginių technologijų platforma (STEP) ir iš dalies keičiama Direktyva 2003/87/EB bei reglamentai (ES) 2021/1058, (ES) 2021/1056, (ES) 2021/1057, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) 2021/1060, (ES) 2021/523, (ES) 2021/695, (ES) 2021/697 ir (ES) 2021/241

1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys)

Pramonės politika
Europos žaliasis kursas
Prie skaitmeninio amžiaus prisitaikiusi Europa
Bendroji rinka

1.3. Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su:

☒ nauju veiksmu

☐ nauju veiksmu, kai bus įgyvendintas bandomasis projektas ir (arba) atlikti parengiamieji veiksmai⁷²

☒ esamo veiksmo galiojimo pratęsimu

☒ vieno ar daugiau veiksmų sujungimu arba nukreipimu į kitą / naują veiksmą

1.4. Tikslas (-ai)

1.4.1. Bendrasis (-ieji) tikslas (-ai)

Pastaraisiais metais ES įdiegė visapusišką priemonių rinkinį, skirtą Europos priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimui ir skaitmeninei pertvarkai remti. Nors ES nuolat finansuoja tiek žaliąją, tiek skaitmeninę pertvarką, lėšos paprastai paskirstomos įvairioms išlaidų programoms ir joms taikomos skirtingos taisyklės. Užtikrinant šių esamų fondų nuoseklumą siekiant bendro tikslo būtų galima padidinti jų veiksmingumą ir paspartinti paramos teikimą pramonės sektoriams, kurie yra itin svarbūs vykdant dvejopą pertvarką.

STEP siekiama sustiprinti Europos pranašumus ypatingos svarbos ir besiformuojančių technologijų, susijusių su žaliaja ir skaitmenine pertvarka, srityse, nuo technologijų, susijusių su kompiuterija, įskaitant mikroelektroniką, kvantinę kompiuteriją ir dirbtinį intelektą; iki biotechnologijų ir biotechnologijomis pagrįstos gamybos bei poveikio klimatui neutralizavimo technologijų.

STEP tikslas yra pasiekti platformos tikslus šiomis priemonėmis:

1. užtikrinant esamų priemonių lankstumą;
2. didinant esamų priemonių pajėgumą;
3. sukuriant priemonių sinergiją, kuria siekiama bendro tikslo.

⁷²

Kaip nurodyta Finansinio reglamento 58 straipsnio 2 dalies a arba b punkte.

1.4.2. Konkrečius (-ūs) tikslas (-ai)

- a) remti ypatingos svarbos technologijų kūrimą ar gamybą Sąjungoje arba apsaugoti ir stiprinti atitinkamas ypatingos svarbos technologijų vertės grandines toliau nurodytose srityse, jeigu tos technologijos atitinka tam tikras sąlygas:
- i) giliųjų ir skaitmeninių technologijų,
 - ii) švarių technologijų,
 - iii) biotechnologijų;
- b) spręsti darbo jėgos ir įgūdžių, kurie yra itin svarbūs visų rūšių kokybiškoms darbo vietoms, trūkumo problemą siekiant a punkte nurodyto tikslo.

1.4.3. Numatomas (-i) rezultatas (-ai) ir poveikis

Nurodyti poveikį, kurį pasiūlymas (iniciatyva) turėtų padaryti tiksliniams gavėjams (tikslinėms grupėms).

Numatomas platformos poveikis yra susijęs su esminiu Europos Sąjungos pramonės pajėgumų ir konkurencingumo stiprinimu švarių technologijų, biotechnologijų ir giliųjų technologijų srityse. Numatoma, kad šis poveikis sustiprins ES, kaip pasaulio lyderės, pozicijas šiose svarbiose srityse, o tai galiausiai paspartins ES ekonomikos augimą, tvarų vystymąsi ir konkurencingumą tarptautiniu mastu.

1.4.4. Veiklos rezultatų rodikliai

Nurodyti pažangos ir laimėjimų stebėsenos rodiklius.

Rodikliai

1. Įmonių, kurioms suteikta parama, skaičius
2. Mokymų dalyvių skaičius
3. Bendra sutelktų investicijų suma
4. Sukurtų arba išlaikytų darbo vietų skaičius

1.5. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas

1.5.1. Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai, įskaitant išsamų iniciatyvos įgyvendinimo pradinio etapo tvarkaraštį

Šis reglamentas turėtų būti visais atžvilgiais taikomas netrukus po jo priėmimo, t. y. nuo kitos dienos po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*. Tačiau kai kurie veiksmai bus pradėti vykdyti nuo tos dienos, kai Komisija priims pasiūlymą:

- Komisija pradės integruoti STEP tikslus į vykdomus programų įgyvendinimo veiksmus, pavyzdžiui, pagal programą „Europos horizontas“ arba Inovacijų fondo programą;

- Komisija šiuo metu diegia vieno langelio principu grindžiamą sistemą, kuri veiks kaip pagrindinė ES priemonių koordinavimo platformos tikslais sistema. Struktūra laikui bėgant bus plečiama, kad būtų galima integruoti papildomus išteklius.

Abiejų pirmiau nurodytų veiksmų rezultatai turėtų būti pastebimi nuo 2023 m. pabaigos.

Jei teisėkūros institucijos priims šį pasiūlymą, Komisija ketina labai greitai panaudoti papildomus išteklius pasirinktose programose, kad paramos gavėjai nuo 2024 m. galėtų gauti finansinę paramą arba vykdyti papildomas ES garantijas.

- 1.5.2. *Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė (gali būti susijusi su įvairiais veiksniais, pvz., koordinavimo nauda, teisiniu tikrumu, didesniu veiksmingumu ar papildomumu). Šiame punkte „Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė“ – dalyvaujant Sąjungai užtikrinama vertė, papildanti vertę, kuri būtų užtikrinta vien valstybių narių veiksmams.*

Visa ES pirmąją įgyvendinant veiksmus, kuriuos būtina atlikti vykdant dvejopą žaliąją ir skaitmeninę pertvarką. Veikdamos kartu valstybės narės gali geriau sutelkti šiems tikslams pasiekti reikalingus išteklius ir padidinti savo veiksmų veiksmingumą.

Siekiant, kad žalioji ir skaitmeninė pertvarka būtų grindžiama tvirta pramonine baze, reikia koordinuotų valstybių narių veiksmų, kuriuos vykdant būtų atsižvelgiama ir į pasaulinę konkurenciją siekiant pritraukti kapitalą ir investicijas.

- 1.5.3. *Panašios patirties išvados*

Ankstesniais metais ES priėmė reguliavimo pakeitimus, kuriais buvo siekiama paspartinti ES lėšų panaudojimą. Pavyzdžiui, CARE ir FAST CARE iniciatyvos yra pavyzdžiai, kai sanglaudos fondai buvo tikslingai keičiami siekiant įveikti prasidedančią krizę.

ES taip pat neseniai priėmė reglamentą dėl plano „REPowerEU“, kuriuo siekiama sustiprinti esamą priemonę – Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę ir tuo pat metu plano „REPowerEU“ tikslais lanksčiau naudoti kitas lėšas.

Į šią patirtį buvo atsižvelgta rengiant šį pasiūlymą.

- 1.5.4. *Suderinamumas su daugiamete finansine programa ir galima sinergija su kitomis atitinkamomis priemonėmis*

Šiuo reglamentu sudaromos reikiamos sąlygos veiksmingiau, efektyviau ir tikslingiau naudoti esamų ES fondų lėšas siekiant užtikrinti didesnę paramą STEP projektams. Pastaraisiais metais ES įdiegė visapusišką priemonių rinkinį, skirtą Europos priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimui ir skaitmeninei pertvarkai remti.

Pasirinkimas supaprastinti esamas priemones ir geriau jas išnaudoti, o ne sukurti naują priemonę, turi du pagrindinius privalumus. Visų pirma, laiko atžvilgiu. Kadangi sukurti naują priemonę užtruktų ilgai, esamas priemonės būtų galima sujungti daug greičiau. Tai būtų neginčijamas privalumas ES finansavimo gavėjams, nes jie turėtų galimybę greičiau pasinaudoti ES finansavimo teikiama nauda. Antra, derinant skirtingus finansavimo šaltinius – tiek pagal tiesioginio, tiek pagal pasidalijamojo valdymo principus – taip būtų veiksmingiau naudojami ištekliai.

Nors pasiūlymas dėl STEP yra visiškai integruotas į esamą DFP ir dabartines priemones, jam taip pat reikia skirti papildomų išteklių, reikalingų, kad būtų pasiekti šios platformos tikslai. Todėl Komisija, atlikdama DFP laikotarpio vidurio peržiūrą, siūlo pritaikyti tikslines STEP sustiprinimo priemones.

1.5.5. Įvairių turimų finansavimo galimybių vertinimas, įskaitant perskirstymo mastą

Nėra duomenų

1.6. Pasiūlymo (iniciatyvos) trukmė ir finansinis poveikis

☒ trukmė ribota

- ☒ galioja nuo MMMM[MM/MDD] iki 2030-12-31
- ☒ įsipareigojimų asignavimų finansinis poveikis nuo 2023 m. iki 2027 m., o mokėjimų asignavimų – nuo 2023 m. iki 2030 m.

☐ trukmė neribota

- įgyvendinimo pradinis laikotarpis – nuo MMMM iki MMMM,
- vėliau – visuotinis taikymas.

1.7. Planuojamas (-i) biudžeto vykdymo metodas (-ai)⁷³

☒ Tiesioginis valdymas, vykdomas Komisijos:

- ☒ padalinių, įskaitant Sąjungos delegacijų darbuotojus;
- ☒ vykdomųjų įstaigų

☒ Pasidalijamasis valdymas su valstybėmis narėmis

☒ Netiesioginis valdymas, biudžeto vykdymo užduotis pavedant:

- ☐ trečiosioms valstybėms arba jų paskirtoms įstaigoms;
- ☐ tarptautinėms organizacijoms ir jų agentūroms (nurodyti);
- ☒ EIB ir Europos investicijų fondui;
- ☐ įstaigoms, nurodytoms Finansinio reglamento 70 ir 71 straipsniuose;
- ☐ viešosios teisės reglamentuojamoms įstaigoms;
- ☐ įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja privatinė teisė ir kurioms pavesta teikti viešąsias paslaugas, tiek, kiek joms užtikrinamos pakankamos finansinės garantijos;
- ☐ įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja valstybės narės privatinė teisė, kurioms pavesta įgyvendinti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę ir kurioms užtikrinamos pakankamos finansinės garantijos;
- ☐ atitinkamame pagrindiniame akte nurodytoms įstaigoms arba asmenims, kuriems pavesta vykdyti konkrečius veiksmus BUSP srityje pagal ES sutarties V antraštinę dalį.
- *Jei nurodomas daugiau kaip vienas valdymo būdas, išsamią informaciją pateikti šio punkto pastabų skiltyje.*

2. VALDYMO PRIEMONĖS

2.1. Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės

Nurodyti dažnumą ir sąlygas.

Pagal STEP reglamento 7 straipsnį Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai teikia metinę STEP iniciatyvos įgyvendinimo ataskaitą. Metinėje ataskaitoje pateikiama

⁷³

Informacija apie biudžeto valdymo būdus ir nuorodos į Finansinį reglamentą pateikiamos svetainėje „BudgWeb“ <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>

konsoliduota informacija apie pažangą, padarytą įgyvendinant STEP tikslus pagal kiekvieną iš 2 straipsnyje nurodytų programų, įskaitant:

- a) bendras STEP išlaidas, finansuojamas pagal atitinkamas programas;
- b) STEP investicijų rezultatus, grindžiamus bendrais rodikliais.

Be to, vadovaudamasi STEP reglamento 8 straipsniu, Komisija ne vėliau kaip 2025 12 31 parengs fondo įgyvendinimo vertinimo ataskaitą ir pateiks ją Europos Parlamentui ir Tarybai. Vertinimo ataskaitoje visų pirma bus įvertinta, koku mastu buvo pasiekti tikslai, išteklių naudojimo efektyvumas ir sukurta Europos pridėtinė vertė. Ataskaitoje taip pat bus įvertinta, ar visi tikslai ir veiksmai tebėra aktualūs.

2.2. Valdymo ir kontrolės sistema (-os)

2.2.1. *Valdymo būdo (-ų), finansavimo įgyvendinimo mechanizmo (-ų), mokėjimo tvarkos ir siūlomos kontrolės strategijos pagrindimas*

STEP iniciatyva įgyvendinama vadovaujantis Reglamento 3 straipsnyje nurodytoms programoms taikomu valdymo būdu, mokėjimo tvarka ir kontrolės strategija.

2.2.2. *Informacija apie nustatytą riziką ir jai sumažinti įdiegtą (-as) vidaus kontrolės sistemą (-as)*

STEP bus grindžiama esamomis ES priemonėmis, įskaitant jų kontrolės sistemas, todėl papildoma rizika atsirasti neturėtų.

2.2.3. *Kontrolės išlaidų efektyvumo apskaičiavimas ir pagrindimas (kontrolės sąnaudų ir susijusių valdomų lėšų vertės santykis) ir numatomo klaidų rizikos lygio vertinimas (atliekant mokėjimą ir užbaigiant programą)*

Biudžetas bus vykdomas vadovaujantis Reglamento 3 straipsnyje nurodytoms programoms taikomu valdymo būdu, mokėjimo tvarka ir kontrolės strategija. Taip bus užtikrinamas efektyvus lėšų panaudojimas, nes bus naudojamos jau sukurtos ir patikrintos kontrolės sistemos.

2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

Nurodyti dabartinės arba numatytas prevencijos ir apsaugos priemones, pvz., išdėstytas Kovos su sukčiavimu strategijoje.

Platformos iniciatyva įgyvendinama vykdant reglamento 3 straipsnyje nurodytas programas. Prevencinės ir apsaugos priemonės bus tos pačios, kurios jau taikomos tų programų atžvilgiu.

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

3.1. Atitinkama (-os) daugiamečių finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)

- Dabartinės biudžeto eilutės

Daugiamečių finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiamečių finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris	DA / NDA ⁷⁴ .	EEE-ELPA šalių ⁷⁵	valstybių kandidačių ir potencialių kandidačių ⁷⁶	kitų trečiųjų valstybių	kitos asignuotosios pajamos
1	01.020210 Veiksmų grupė „Sveikata“ (programa „Europos horizontas“)	DA	Taip	Taip	Taip	Taip
1	01.020220 Veiksmų grupė „Kultūra, kūrybiškumas ir įtrauki visuomenė“ (programa „Europos horizontas“)	DA	Taip	Taip	Taip	Taip
1	01.020230 Veiksmų grupė „Civilinė visuomenės sauga“ (programa „Europos horizontas“)	DA	Taip	Taip	Taip	Taip
1	01.020240 Veiksmų grupė „Skaitmeninė ekonomika, pramonė ir kosmosas“ (programa „Europos horizontas“)	DA	Taip	Taip	Taip	Taip
1	01.020250 Veiksmų grupė „Klimatas, energetika ir judumas“ (programa „Europos horizontas“)	DA	Taip	Taip	Taip	Taip
1	01.020260 Veiksmų grupė „Maistas, bioekonomika, gamtos ištekliai, žemės ūkis ir aplinka“ (programa „Europos horizontas“)	DA	Taip	Taip	Taip	Taip
1	01.0200301 Europos inovacijų taryba (programa „Europos horizontas“)	DA	Taip	Taip	Taip	Taip
1	02.0202 (Programa „InvestEU“ – atidėjinių sudarymas)	DA	Taip	Ne	Ne	Taip
2a.	05.02.01 Europos regioninės plėtros fondo (ERPF) veiklos išlaidos 05.03.01 Sanglaudos fondo (SF) veiklos išlaidos	DA	Ne	Ne	Ne	Išorės asignuotosios pajamos pagal priemonę „NextGenerati

⁷⁴ DA – diferencijuotieji asignavimai, NDA – nediferencijuotieji asignavimai.

⁷⁵ ELPA – Europos laisvosios prekybos asociacija.

⁷⁶ Šalių kandidačių ir, kai taikoma, Vakarų Balkanų potencialių kandidačių.

	07.02.01 Europos socialinio fondo plus (ESF+) pasidalijamojo valdymo kryptis – veiklos išlaidos					onEU“, skirtos TPF
3	09.03.01 Teisingos pertvarkos fondas – veiklos išlaidos	DA	Ne	Ne	Ne	Taip

- Prašomos sukurti naujos biudžeto eilutės

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris	DA / NDA	ELPA šalių	valstybių kandidačių ir potencialių kandidačių	kitų trečiųjų valstybių	kitos asignuotosios pajamos
3	09.05.01 Inovacijų fondas (IF) – veiklos išlaidos 09.01.04.01 Inovacijų fondo rėmimo išlaidos 09.01.04.74 Europos klimato, infrastruktūros ir aplinkos vykdomoji įstaiga – Inovacijų fondo įnašas	DA ir NDA	Ne	Ne	Ne	Taip

3.2. Numatomas pasiūlymo finansinis poveikis asignavimams

3.2.1. Numatomo poveikio veiklos asignavimams santrauka

- ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai nenaudojami
- ☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai naudojami taip:

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Numeris	1
--	---------	---

Programa „Europos horizontas“			2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.	IŠ VISO
Europos inovacijų tarybai <u>perskirstyti</u> Europos horizonto II ramsčio veiklos asignavimai								
01.020210 Veiksmų grupė „Sveikata“	Įsipareigojimai	1a			-14,700	-44,200	-59,100	-118,000
01.020220 Veiksmų grupė „Kultūra, kūrybiškumas ir įtrauki visuomenė“	Įsipareigojimai	1a			-4,400	-13,300	-18,300	-36,000
01.020230 Veiksmų grupė „Civilinė visuomenės sauga“	Įsipareigojimai	1a			-3,300	-10,000	-13,700	-27,000
01.020240 Veiksmų grupė „Skaitmeninė ekonomika, pramonė ir kosmosas“	Įsipareigojimai	1a			-29,200	-87,500	-116,300	-233,000
01.020250 Veiksmų grupė „Klimatas, energetika ir judumas“	Įsipareigojimai	1a			-29,200	-87,500	-116,300	-233,000
01.020260 Veiksmų grupė „Maistas, bioekonomika, gamtos ištekliai, žemės ūkis ir aplinka“	Įsipareigojimai	1a			-19,200	-57,500	-76,300	-153,000
01.020301 Europos inovacijų taryba	Įsipareigojimai	1a			100,000	300,000	400,000	800,000
Veiklos asignavimai, susiję su <u>vėl naudojamomis panaikintomis sumomis</u> (Finansinio reglamento 15 straipsnio 3 dalis) (einausiomis kainomis)								

01.020301 Europos inovacijų taryba	Įsipareigojimai	1a		500,000	400,000	200,000	100,000	1 200,000
Veiklos asignavimai, susiję su atlikta 2021–2027 m. daugiametės finansinės programos vidurio laikotarpio peržiūra								
01.020301 Europos inovacijų taryba	Įsipareigojimai	1a		125,000	125,000	125,000	125,000	500,000
Apskaičiuoti veiklos asignavimai, susiję su sumomis, grąžintomis vykdant bandomąjį Europos inovacijų tarybos projektą pagal programą „Horizontas 2020“								
01.00301 Europos inovacijų taryba	Įsipareigojimai	1a		p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	130 000
Administracinio pobūdžio asignavimai, finansuojami iš konkrečių programų paketo lėšų ⁷⁷				p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	
Iš viso programai „Europos horizontas“ skirta asignavimų								
01.020301 Europos inovacijų taryba	Įsipareigojimai	1a		625,000	625,000	625,000	625,000	2 630,000*
	Mokėjimai	2a		625,000	625,000	625,000	625,000	2 630,000*

*Numatoma, kad iš šios sumos 130 mln. EUR asignuotųjų pajamų bus gauta iš bandomojo Europos inovacijų tarybos projekto pagal programą „Horizontas 2020“, tačiau jų metinis profilis iš anksto nebūna žinomas.

Ekonomikos ir finansų reikalų GD			2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.	IŠ VISO
○ Veiklos asignavimai								
02.0202 „InvestEU“ garantijos atidėjinių sudarymas	Įsipareigojimai	1a		750,000	750,000	750,000	750,000	3 000,000
	Mokėjimai	2a		750,000	750,000	750,000	750,000	3 000,000
Administracinio pobūdžio asignavimai, finansuojami iš konkrečių programų paketo lėšų ⁷⁸				p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	

⁷⁷ Techninė ir (arba) administracinė pagalba ir išlaidos išsamiai neaprašomos, bet įtraukiamos į bendras sumas, nurodytas veiklos eilutėse. Jos turėtų maždaug atitikti tas pačias procentines dalis, palyginti su administracinių išlaidų eilutėmis, kaip ir 2021–2024 m. laikotarpiu.

⁷⁸ Techninė ir (arba) administracinė pagalba ir išlaidos išsamiai neaprašomos, bet įtraukiamos į bendras sumas, nurodytas veiklos eilutėse. Jos turėtų maždaug atitikti tas pačias procentines dalis, palyginti su administracinių išlaidų eilutėmis, kaip ir 2021–2024 m. laikotarpiu.

IŠ VISO asignavimų Ekonomikos ir finansų reikalų GD	Įsipareigojimai	= 1a		750,000	750,000	750,000	750,000	3 000,000
	Mokėjimai	= 2a		750,000	750,000	750,000	750,000	3 000,000

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Numeris	3
--	---------	---

Regioninės ir miestų politikos GD			2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.	2028 m.	2029 m.	IŠ VISO
○ Veiklos asignavimai										
09.03.01 Teisingos pertvarkos fondas – veiklos išlaidos*	Įsipareigojimai	1a		0,000	0,000	0,000	0,000			0,000
	Mokėjimai	2a		5 935,000		-5 935,000				0,000
Administracinio pobūdžio asignavimai, finansuojami iš konkrečių programų paketo lėšų ⁷⁹				p. m.	p. m.	p. m.	p. m.			
IŠ VISO asignavimų Regioninės ir miestų politikos GD	Įsipareigojimai	= 1a + 1b + 3		0,000	0,000	0,000	0,000			0,000
	Mokėjimai	= 2a + 2b + 3		5 935,000	0,000	-5 935,000	0,000	0,000	0,000	0,000

*Papildomas pagal TPF skiriamas išankstinis finansavimas 2024 m. bus finansuojamas tik iš išorės asignuotųjų pajamų, todėl mokėjimų pagal priemonę „NextGenerationEU“ asignavimai bus sutelkti pradiniam etape nuo 2026 m. iki 2024 m. Papildomos išankstinio finansavimo sumos, mokėtinos pagal ERPF, SF ir ESF+, priklausys nuo valstybių narių programavimo sprendimų ir bus visiškai finansuojamos iš DFP išteklių.

⁷⁹ Techninė ir (arba) administracinė pagalba ir išlaidos išsamiai neaprašomos, bet įtraukiamos į bendras sumas, nurodytas veiklos eilutėse. Jos turėtų maždaug atitikti tas pačias procentines dalis, palyginti su administracinių išlaidų eilutėmis, kaip ir 2021–2024 m. laikotarpiu.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija			Numeris	3				
Klimato politikos GD			2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.	IŠ VISO
○ Veiklos asignavimai								
09.05.01 Inovacijų fondas (IF) – veiklos išlaidos	Įsipareigojimai	1a		1 250,000	1 250,000	1 250,000	1 250,000	5 000,000
	Mokėjimai	2a		500 000	1 125,000	1 150,000	2 225,000	5 000,000
Administracinio pobūdžio asignavimai, finansuojami iš konkrečių programų paketo lėšų ⁸⁰				p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	
IŠ VISO asignavimų Klimato politikos GD	Įsipareigojimai	= 1a + 1b + 3		1 250,000	1 250,000	1 250,000	1 250,000	5 000,000
	Mokėjimai	= 2a + 2b + 3		500,000	1 125,000	1 150,000	2 225,000	5 000,000

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija			Numeris	5				
Europos gynybos fondas			2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.	IŠ VISO
○ Veiklos asignavimai								
13.0301 Gynyba	Įsipareigojimai	1a		375,000	376,000	375,000	374,000	1 500,000
	Mokėjimai	2a		375,000	376,000	375,000	374,000	1 500,000
Administracinio pobūdžio asignavimai, finansuojami iš konkrečių programų paketo lėšų ⁸¹				p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	

⁸⁰ Techninė ir (arba) administracinė pagalba ir išlaidos išsamiai neaprašomos, bet įtraukiamos į bendras sumas, nurodytas veiklos eilutėse. Jos turėtų maždaug atitikti tas pačias procentines dalis, palyginti su administracinių išlaidų eilutėmis, kaip ir 2021–2024 m. laikotarpiu.

IŠ VISO asignavimų Europos gynybos fondui	Įsipareigojimai	= 1a + 1b + 3		375,000	375,000	375,000	375,000	1 500,000
	Mokėjimai	= 2a + 2b + 3		375,000	376,000	375,000	374,000	1 500,000

○ IŠ VISO veiklos asignavimų	Įsipareigojimai	4							
	Mokėjimai	5							
○ IŠ VISO administracinio pobūdžio asignavimų, finansuojamų iš konkrečių programų paketo lėšų		6							
IŠ VISO asignavimų pagal daugiamečių finansinės programos <...> IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	Įsipareigojimai	= 4 + 6							
	Mokėjimai	= 5 + 6							

Jei pasiūlymas (iniciatyva) daro poveikį kelioms veiklos išlaidų kategorijoms, pakartokite pirmiau pateiktą dalį:

○ IŠ VISO veiklos asignavimų (visose veiklos išlaidų kategorijose)	Įsipareigojimai	4							
	Mokėjimai	5							
IŠ VISO administracinio pobūdžio asignavimų, finansuojamų iš konkrečių programų paketo lėšų (visose veiklos išlaidų kategorijose)		6							
IŠ VISO asignavimų pagal daugiamečių finansinės programos 1–6 IŠLAIDŲ KATEGORIJAS (Orientacinė suma)	Įsipareigojimai	= 4 + 6							
	Mokėjimai	= 5 + 6							

⁸¹ Techninė ir (arba) administracinė pagalba ir išlaidos išsamiai neaprašomos, bet įtraukiamos į bendras sumas, nurodytas veiklos eilutėse. Jos turėtų maždaug atitikti tas pačias procentines dalis, palyginti su administracinių išlaidų eilutėmis, kaip ir 2021–2024 m. laikotarpiu.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	7	„Administracinės išlaidos“
--	----------	----------------------------

Šią dalį reikia užpildyti naudojant administracinio pobūdžio biudžeto duomenų lentelę, kuri pirmiausia bus pateikta [finansinės teisės akto pasiūlymo pažymos priede](#) (Komisijos sprendimo dėl Europos Sąjungos bendrojo biudžeto Komisijos skirsnio įgyvendinimo vidaus taisyklių V priedas) ir įkelta į DECIDE tarnybų tarpusavio konsultacijoms.

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		2023 m	2024 m	2025 m	2026 m	2027 m.	2028 m.	2029 m.	IŠ VISO
<...> GD		.	.	.	.				
○ Žmogiškieji ištekliai			3,026	3,026	3,026	3,026	1,037	1,037	14,178
○ Kitos administracinės išlaidos			0,257	0,385	0,385	0,257	0,182	0,182	1,648
IŠ VISO <...> GD	Asignavimai		3,283	3,411	3,411	3,283	1,219	1,219	15,826

IŠ VISO asignavimų pagal daugiamečių finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	(Iš viso įsipareigojimų = Iš viso mokėjimų)		3,283	3,411	3,411	3,283	1,219	1,219	15,826
---	---	--	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		2023 m	2024 m	2025 m	2026 m	2027 m.	2028 m.	2029 m.	IŠ VISO
		.	.	.	.				
IŠ VISO asignavimų pagal daugiamečių finansinės programos 1–7 IŠLAIDŲ KATEGORIJAS	Įsipareigojimai								
	Mokėjimai								

3.2.2. Numatomas veiklos asignavimais finansuojamas atliktas darbas

Įsipareigojimų asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Nurodyti tikslus ir atliktus darbus ↓			2023 m.		2024 m.		2025 m.		2026 m.		2027 m.		2028 m.		2029 m.		IŠ VISO	
	ATLIKTI DARBAI																	
	Tipas 82	Viduti nės sąnau dos	Skaičius	Sąnau dos	Skaičius	Sąnau dos	Skaičius	Sąnau dos	Skaičius	Sąnau dos	Skaičius	Sąna udos	Skaičius	Sąnau dos	Skaičius	Sąnau dos	Bendr as skaiči us	Iš viso sąnaudų
1 KONKRETUS TIKSLAS ⁸³ ...																		
– Atliktas darbas																		
– Atliktas darbas																		
– Atliktas darbas																		
1 konkretaus tikslo tarpinė suma																		
2 KONKRETUS TIKSLAS ...																		
– Atliktas darbas																		
2 konkretaus tikslo tarpinė suma																		
IŠ VISO																		

⁸² Atlikti darbai – tai būsimi produktai ir paslaugos (pavyzdžiui, finansuota studentų mainų, nutiesta kelių kilometrų ir kt.).

⁸³ Kaip apibūdinta 1.4.2 punkte „Konkretus (-ūs) tikslas (-ai) ...“.

3.2.3. Numatomo poveikio administraciniam asignavimams santrauka

- ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimų nenaudojama
- ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimai naudojami taip:

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.	2028 m.	2029 m.	IŠ VISO
--	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

Daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJA								
Žmogiškieji ištekliai		3,026	3,026	3,026	3,026	1,037	1,037	14,178
Kitos administracinės išlaidos		0,257	0,385	0,385	0,257	0,182	0,182	1,648
Daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJOS tarpinė suma		3,283	3,411	3,411	3,283	1,219	1,219	15,826

Neįtraukta į daugiamečių finansinės programos⁸⁴ 1–7 IŠLAIDŲ KATEGORIJAS								
Žmogiškieji ištekliai								
Kitos administracinio pobūdžio išlaidos								
Tarpinė suma, neįtraukta į daugiamečių finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ								

IŠ VISO		3,283	3,411	3,411	3,283	1,219	1,219	15,826
----------------	--	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------

Žmogiškųjų išteklių ir kitų administracinio pobūdžio išlaidų asignavimų poreikiai bus tenkinami iš GD asignavimų, jau paskirtų veiksmui valdyti ir (arba) perskirstytų generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę lėšų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

⁸⁴ Techninė ir (arba) administracinė parama bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

3.2.3.1. Numatomi žmogiškųjų išteklių poreikiai

- ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškųjų išteklių nenaudojama.
- ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji ištekliai naudojami taip:

Sąmatą surašyti etatų vienetais

	2023 m	2024 m	2025 m	2026 m	2027 m	2028 m	2029 m
○ Etatų plano pareigybės (pareigūnai ir laikinieji darbuotojai)							
20 01 02 01 (Komisijos būstinė ir atstovybės)		15	15	15	15	5	5
20 01 02 03 (Delegacijos)							
01 01 01 01 (Netiesioginiai moksliniai tyrimai)							
01 01 01 11 (Tiesioginiai moksliniai tyrimai)							
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti)							
○ Išorės darbuotojai (etatų vienetais)⁸⁵							
20 02 01 (AC, END, INT finansuojami iš bendrojo biudžeto)		5	5	5	5	2	2
20 02 03 (AC, AL, END, INT ir JPD atstovybėse)							
XX 01 xx yy zz ⁸⁶	- būstinėje						
	- delegacijose						
01 01 01 02 (AC, END, INT – netiesioginiai moksliniai tyrimai)							
01 01 01 12 (AC, END, INT – tiesioginiai moksliniai tyrimai)							
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti)							
IŠ VISO		20	20	20	20	7	7

XX yra atitinkama politikos sritis arba biudžeto antraštinė dalis.

Žmogiškųjų išteklių poreikiai bus tenkinami panaudojant GD darbuotojus, jau paskirtus veiksmui valdyti ir (arba) persikirstytus generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę lėšų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

Vykdytinų užduočių aprašymas:

Pareigūnai ir laikinieji darbuotojai	Norint sukurti vieno langelio principu grindžiamą sistemą ir pradėti jos veiklą 2024 m., reikės 15 etato vienetų (12 AD ir 3 AST). Tiek pat etato vienetų reikės iki dabartinės DFP laikotarpio pabaigos, o 2028 m. ir 2029 m. šis skaičius sumažės iki 5 etato vienetų. Vieno langelio principu grindžiama sistema turės papildomą skyrių, kurį Komisija įsteigs Biudžeto GD. Tačiau šie poreikiai bus patenkinti persikirsčius darbuotojus Komisijos viduje.
Išorės darbuotojai	2 sutartininkai ir 3 deleguotieji nacionaliniai ekspertai iki 2027 m., vėliau – 2 sutartininkai. 2 sutartininkų poreikis bus patenkintas persikirsčius darbuotojus Komisijos viduje.

⁸⁵ AC – sutartininkas, AL – vietinis darbuotojas, END – deleguotasis nacionalinis ekspertas, INT – per agentūrą įdarbintas darbuotojas, JPD – jaunesnysis delegacijos specialistas.

⁸⁶ Neviršijant viršutinės ribos, nustatytos išorės darbuotojams, finansuojamiems iš veiklos asignavimų (buvusių BA eilučių).

3.2.4. Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa

Pasiūlymas (iniciatyva)

- ☐ Galima visiškai finansuoti perskirstant asignavimą atitinkamoje daugiametės finansinės programos (DFP) išlaidų kategorijoje.

Paaiškinti, kaip reikia pakeisti programavimą, ir nurodyti atitinkamas biudžeto eilutes bei sumas. Jeigu programavimas keičiamas iš esmės, pateikti „Excel“ lentelę.

- ☐ Reikia panaudoti nepaskirstytą maržą pagal atitinkamą DFP išlaidų kategoriją ir (arba) specialias priemones, kaip apibrėžta DFP reglamente.

Paaiškinti, ką reikia atlikti, ir nurodyti atitinkamas išlaidų kategorijas, biudžeto eilutes bei sumas ir pasiūlytas naudoti priemones.

- ☒ Reikia persvarstyti DFP.

Reikalingi B1 duomenys

3.2.5. Trečiųjų šalių įnašai

Pasiūlyme (iniciatyvoje):

- ☒ nenumatyta bendro su trečiosiomis šalimis finansavimo
- ☐ numatytas trečiųjų šalių bendras finansavimas apskaičiuojamas taip:

Asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	N ⁸⁷	N + 1 metai	N + 2 metai	N + 3 metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)			Iš viso
Nurodyti bendrą finansavimą teikiančią įstaigą								
IŠ VISO bendrai finansuojamų asignavimų								

⁸⁷ N metai yra pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo pradžios metai. Pakeiskite „N“ numatomais pirmaisiais įgyvendinimo metais (pavyzdžiui, 2021 m.). Atitinkamai pakeiskite vėlesnius metus.

3.3. Numatomas poveikis pajamoms

- ☒ Pasiūlymas (iniciatyva) neturi finansinio poveikio pajamoms.
- ☐ Pasiūlymas (iniciatyva) turi finansinį poveikį:
 - ☐ nuosaviems ištekliams
 - ☐ kitoms pajamoms
 - nurodyti, jei pajamos priskirtos išlaidų eilutėms ☐

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Biudžeto pajamų eilutė:	Einamųjų finansinių metų asignavimai	Pasiūlymo (iniciatyvos) poveikis ⁸⁸						
		N metai	N + 1 metai	N + 2 metai	N + 3 metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)		
..... straipsnis								

Asignuotųjų pajamų atveju nurodyti biudžeto išlaidų eilutę (-es), kuriai (-oms) daromas poveikis.

--

Kitos pastabos (pvz., poveikio pajamoms apskaičiavimo metodas (formulė) arba kita informacija).

--

⁸⁸

Tradicioniai nuosavi ištekliai (muitai, cukraus mokesčiai) turi būti nurodomi grynosiomis sumomis, t. y. iš bendros sumos atskaičius 20 proc. surinkimo sąnaudų.